

T.C. BAŞBAKANLIK
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

FAALİYET RAPORU 2009

NİSAN-2010

SUNUŞ

Kamu kurum ve kuruluşlarının geleceğe yönelik vizyon, misyon ve hedeflerini belirleyip, bulunduğu çevre ve faaliyet alanındaki durumu da dikkate alarak temel hizmet amaçlarına ulaşmak için detaylı planlar hazırlamaları ve faaliyetlerini sistemli bir şekilde yürütmeleri son derece önemlidir ve bu modern yönetim anlayışının da bir gereğidir.

5018 sayılı **Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu** ve **5436 sayılı Kanun**, kamu kurum ve kuruluşlarına; idarelerinin stratejik plan ve performans programları çerçevesinde yürüttükleri faaliyetlerini, belirlenmiş performans göstergelerine göre hedef ve gerçekleşme durumu ile meydana gelen sapmaların nedenlerini ortaya koyan, idare hakkındaki genel ve malî bilgileri içeren faaliyet raporlarını hazırlayarak kamuoyu ile paylaşmaları yükümlülüğü getirmiştir.

Söz konusu faaliyet raporları ile,

- Geleceğe ilişkin misyon ve vizyon oluşturulması,
- Stratejik amaçlar ve ölçülebilir hedefler belirlenmesi,
- Mali saydamlık, hesap verebilirlik, etkililik ve sorumluluk ilkelerinin hâkim kılınması,
- Kamu kaynaklarının etkin, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılması, kaydedilmesi, sorgulanması,

gibi ilke ve esasların kamu kurum ve kuruluşlarında hâkim kılınması amaçlanmaktadır.

Ülkemizde din işlerinin yürütülmesinde yetkili kamu kurumu olan Diyanet İşleri Başkanlığı,

yurt içinde ve yurt dışında insanımıza daha yaygın din hizmeti sunabilmek ve verilen din hizmetinin kalitesini artırabilmek amacıyla modern ve bilimsel yöntemlerden de yararlanarak kendisine kanunla verilen yetki ve görevleri en iyi şekilde yerine getirmeye çalışmaktadır.

5018 sayılı Kanun'un 41. maddesi ve **Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik** hükümleri stratejik planda belirlenen stratejik amaç ve hedefleri gerçekleştirmeye yönelik hazırlanan Yıllık Çalışma Programı çerçevesinde, Başkanlığımızın yürüttüğü hizmet ve faaliyetlerin daha etkili, ekonomik, verimli, geleceği hedefleyen ve sonuç odaklı yürütülebilmesi amacıyla, birimlerin yıllık faaliyet raporları esas alınarak, Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı'nca **İdare Faaliyet Raporu** hazırlanmıştır.

Faaliyet Raporu incelendiğinde 2009 yılının Başkanlığımız açısından verimli geçtiğini, yapısal ve yönetsel anlamda ortaya konulan önemli çalışmalar yanında, merkez ve taşra birimlerimizin planladıkları faaliyetleri gerçekleştirme yönünden yüksek performans ortaya koyduğunu görmek, son derece memnuniyet vericidir.

2010 ve müteakip yılların Kurumumuz açısından daha başarılı ve verimli geçmesi dileği ile Başkanlığımızın bu noktaya gelmesinde emeği geçen bütün mensuplarımıza teşekkür ediyor, başarıların artarak devam etmesini diliyorum.

Prof. Dr. Ali BARDAKOĞLU

Diyanet İşleri Başkanı

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ.....	1
İÇİNDEKİLER	1
1. GENEL BİLGİLER.....	3
1.1. Misyonumuz.....	3
1.2. Vizyonumuz	3
1.3. Yetki, Görev ve Sorumluluklar	3
1.4. İdareye İlişkin Bilgiler	4
1.4.1. Fiziksel Yapı.....	4
1.4.2. Örgüt Yapısı	7
1.4.3. Bilgi ve Teknoloji Kaynakları	8
1.4.4. İnsan Kaynakları.....	10
1.4.5. Sunulan Hizmetler.....	17
1.4.6. Yönetim ve İç Kontrol Sistemi	30
2. AMAÇ VE HEDEFLER.....	32
2.1. İdarenin Amaç ve Hedefleri	32
2.2. Temel Politika ve Öncelikler.....	32
3. FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER	34
3.1. Malî Bilgiler	34
3.1.1. Bütçe Uygulama Sonuçları	34
3.1.2. Temel Malî Tablolara İlişkin Açıklamalar.....	35
3.1.3. Malî Denetim Sonuçları	36
4. PERFORMANS BİLGİLERİ	37
4.1. Faaliyet ve Proje Bilgileri	37
4.1.1. Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanlığı.....	37
4.1.2. Mushafları İnceleme Kurulu Başkanlığı.....	39
4.1.3. Teftiş Kurulu Başkanlığı	39
4.1.4. İç Denetim Birimi Başkanlığı.....	40
4.1.5. Hukuk Müşavirliği.....	41
4.1.6. Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı.....	41
4.1.7. Din Hizmetleri Dairesi Başkanlığı	47
4.1.8. Din Eğitimi Dairesi Başkanlığı.....	49
4.1.9. Hac Dairesi Başkanlığı.....	52
4.1.10. Dini Yayınlar Dairesi Başkanlığı.....	57
4.1.11. Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı	59
4.1.12. Personel Dairesi Başkanlığı.....	63
4.1.13. İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı	68
4.1.14. Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü	72
4.1.15. Protokol Şubesi Müdürlüğü.....	74
4.1.16. ....Basın ve Halkla İlişkiler Şubesi Müdürlüğü	74
4.2. Faaliyetlerin Genel Değerlendirilmesi	75
4.2.1. Merkez Teşkilatı.....	75
4.2.2. İl Müftülükleri.....	77
4.2.3. İlçe Müftülükleri	78
5. KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ	80
5.1. Güçlü Alanlar.....	80
5.2. Zayıf (Gelişmeye Açık) Alanlar	81
5.3. Fırsatlar	81
5.4. Tehditler (Kurumun kontrolü dışında gerçekleşen olumsuzluklar, dezavantajlar)	82
5.5. Değerlendirme.....	82
5.6. Öneri ve Tedbirler.....	83
6. EKLER.....	85
6.1. Mali Hizmetler Birim Yöneticisinin Güvence Beyanı.....	85
6.2. Üst Yönetici İç Kontrol Güvence Beyanı	86

1. GENEL BİLGİLER

1.1.Misyonumuz

Toplumun dinî ihtiyaç ve beklentilerine cevap vermek amacıyla İslam Dini'nin temel kaynaklarına dayalı doğru ve güncel bilgi ile toplumu din konusunda aydınlatmak, itikat, ibadet ve ahlak esasları ile ilgili işleri yürütmek ve ibadet yerlerini yönetmektir.

1.3.Yetki, Görev ve Sorumluluklar

Başkanlığımızın yetki, görev ve sorumlulukları; Anayasamızın 136. maddesinde, “*Genel idare içinde yer alan Diyanet İşleri Başkanlığı, laiklik ilkesi doğrultusunda, bütün siyasi görüş ve düşüncülerin dışında kalarak ve milletçe dayanışma ve bütünleşmeyi amaç edinerek, özel kanununda gösterilen görevleri yerine getirir.*” şeklinde tespit edilmiş, 22/06/1965 tarihli ve 633 sayılı “Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun”un 1. maddesinde de; “*İslâm dininin inançları, ibadet ve ahlak esasları ile ilgili işleri yürütmek, din konusunda toplumu aydınlatmak ve ibadet yerlerini yönetmek...*” olarak belirlenmiştir.

Başkanlığımıza, Anayasa, 633 sayılı Kanun ve diğer yasal düzenlemelerle verilen görevler; 01/01/2003 tarihinde yürürlüğe giren “*Diyanet İşleri Başkanlığı Görev ve Çalışma Yönergesi*”nin 6. maddesi ile aşağıdaki şekilde düzenlenmiştir:

- İslâm dininin itikat, ibadet ve ahlak esasları ile ilgili işlerini yürütmek,
- Her çeşit vasıttan yararlanarak ve gerektiğinde diğer kurum ve kuruluşlarla iş birliği yaparak toplumu dinî konularda aydınlatmak,
- Cami ve mescitlerin ibadete açılış izinlerini vermek ve hakikî veya hükmi şahısların

1.2.Vizyonumuz

Türkiye ve dünyada İslam Dini'ne ilişkin her hususta referans alınan, en etkin ve saygın kurum olmak.

mülkiyetinde bulunan bütün cami ve mescitleri yönetmek,

- Dinî soruları cevaplandırmak ve dinî konularda mütalaa vermek,
- Dinî konularda inceleme ve araştırmalar yapmak veya yaptırmak,
- Mushafların hüsnü hattını muhafaza etmek ve doğru basılmasını, sesli ve görüntülü yayınlarda doğru okunmasını sağlamak,
- Yurt içinde ve yurt dışındaki vatandaş ve soydaşlarımızın din hizmetleri ile ilgili işlerini yürütmek, dinî eğitimlerini sağlamak üzere Kur’ân kursları açmak,
- Namaz vakitlerinin ve dinî günlerin tespit ve ilanını sağlamak,
- Eğitim merkezleri açmak ve Başkanlık personeli için hizmet öncesi ve hizmet içi eğitim programları düzenlemek ve uygulamak,
- Hac ve umre ibadetlerinin, dinî esaslara uygun olarak, sağlık ve güvenlik şartları içinde yapılmasını sağlamak ve gerektiğinde bu konularda diğer kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapmak,
- Dinî konularda basılı, sesli ve görüntülü yayınlar yapmak veya yaptırmak; radyo ve

televizyon programları hazırlamak, bu konularda Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu ve diğer basın yayın kuruluşları ile iş birliği yapmak,

- Başkanlık hizmetleri için gerekli tesisleri kurmak, işletmek ve bu maksatla yapılacak

kiralama, tahsis, satın alma ve kamulaştırma işlerini yürütmek,

- Dinî yayınlar döner sermayesini maksadına uygun olarak yönetmek,
- Mevzuatla verilen diğer görevleri yapmak.

1.4.İdareye İlişkin Bilgiler

1.4.1. Fiziksel Yapı

Diyanet İşleri Başkanlığı, kuruluşundan bu yana çeşitli hizmet binalarında faaliyetlerini sürdürmüştür. Cumhuriyetin ilk yıllarında Ankara Ulus'ta Kubbeli Mescit'in karşısındaki bir binada, daha sonra Posta Caddesi'nde Cıngıllı Apartmanı'nın üst katında, üçüncü hizmet binası olarak da Opera Meydanı'nda, Gençlik Parkı'nın karşısında, mülkiyeti Vakıflar Genel Müdürlüğü'ne ait bir binada hizmetlerine devam etmiştir.

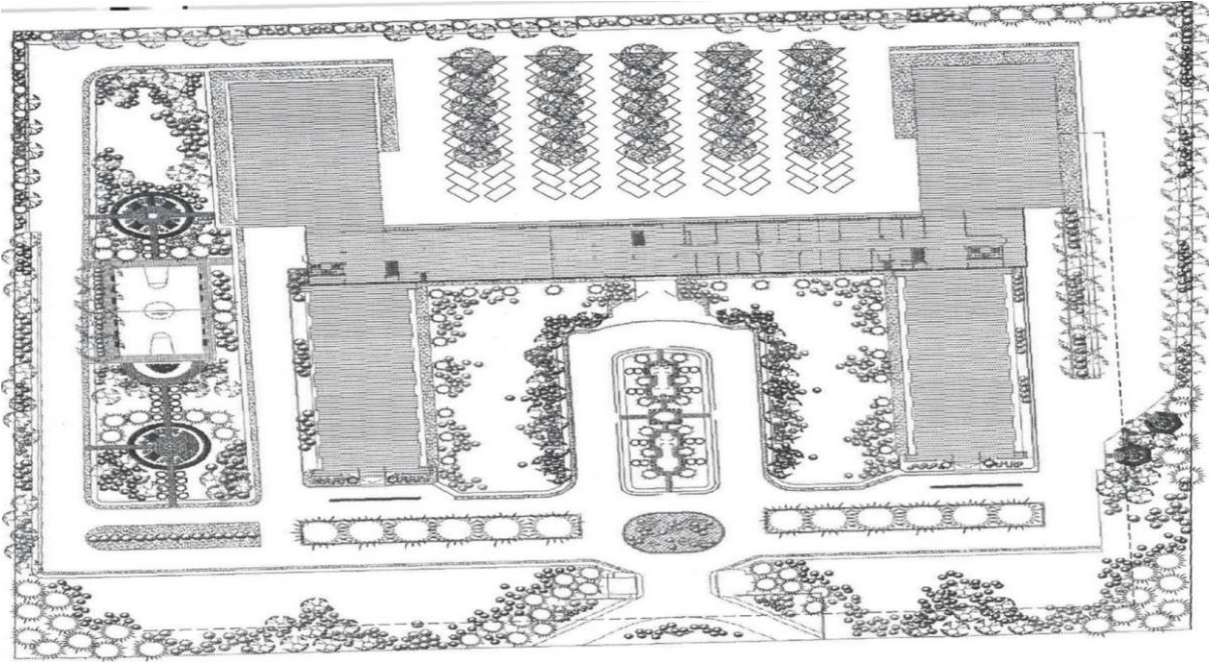
1965 yılında, Kocatepe'deki hizmet binalarına taşınmış ve uzun yıllar burada faaliyetlerini sürdürmüştür. Ancak bir müddet sonra, görev ve faaliyet alanının genişlemesine paralel olarak artan iş hacmi, teşkilat yapısının büyümesi, hizmet binalarının dağınık mekânlarda bulunması ve hizmetler için yeterli gelmemesi nedeniyle, Başkanlık, hizmet ve faaliyetlerini

daha sağlıklı yürütebileceği yeni mekân arayışına yönelmiştir.

Bu arayışlar sonucunda, Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı 147/A adresinde bulunan Merkez binasında hizmet vermektedir.

Yeni hizmet binamız; A, B, C, D, E ve F olmak üzere altı bloktan oluşmaktadır. Makam katı A bloktadır. Binanın merkezini oluşturan C blok zeminle birlikte dokuz, yan bloklar ise dört kattan oluşmaktadır. konferans salonu, kütüphane, yemekhane, daire tabipliği, yayın satış bürosu, banka temsilciliği, misafir bekleme salonu, kafeterya, mescit, arşiv ve teknik atölyelerin de bulunduğu binamız, idarî iş ve işlemlerin yürütüldüğü 436 odadan ve 226 ortak kullanım amaçlı mekândan oluşmaktadır.

Resim 1- Başkanlık Hizmet Binası Krokisi

Resim 2- Başkanlık Hizmet Binası

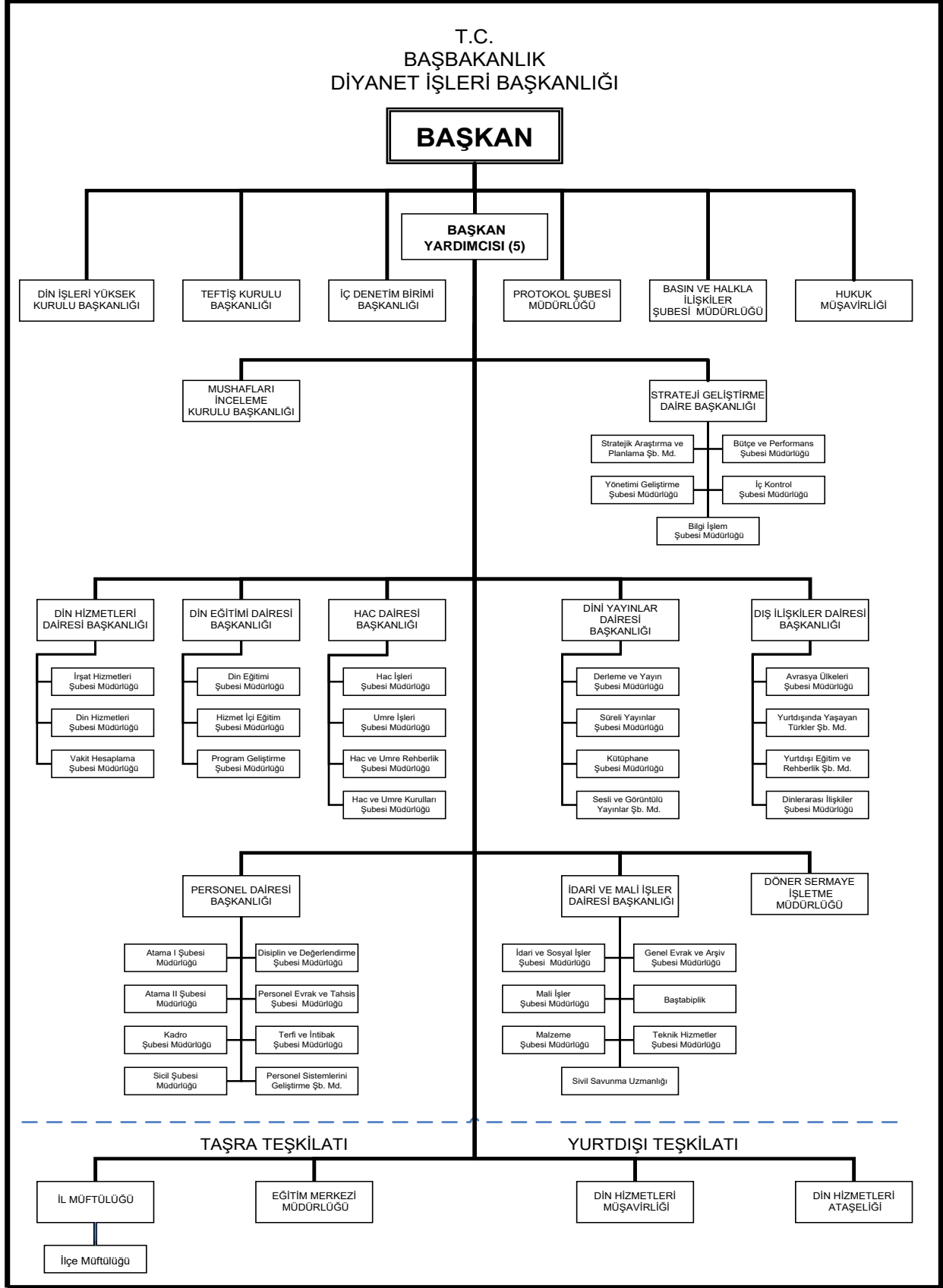
Resim 3- Başkanlık Hizmet Binası

1.4.2. Örgüt Yapısı

Şekil 1- Teşkilat Şeması

1.4.3. Bilgi ve Teknoloji Kaynakları

Başkanlığımız; idarî ve teknolojik alanlarda meydana gelen değişim ve gelişmeleri yakından ve sürekli takip etmekte, görevinin gerektirdiği teknolojik kaynakları en ekonomik olarak temin etmeğe ve bunları en etkili ve en verimli bir şekilde kullanmaya çalışmaktadır.

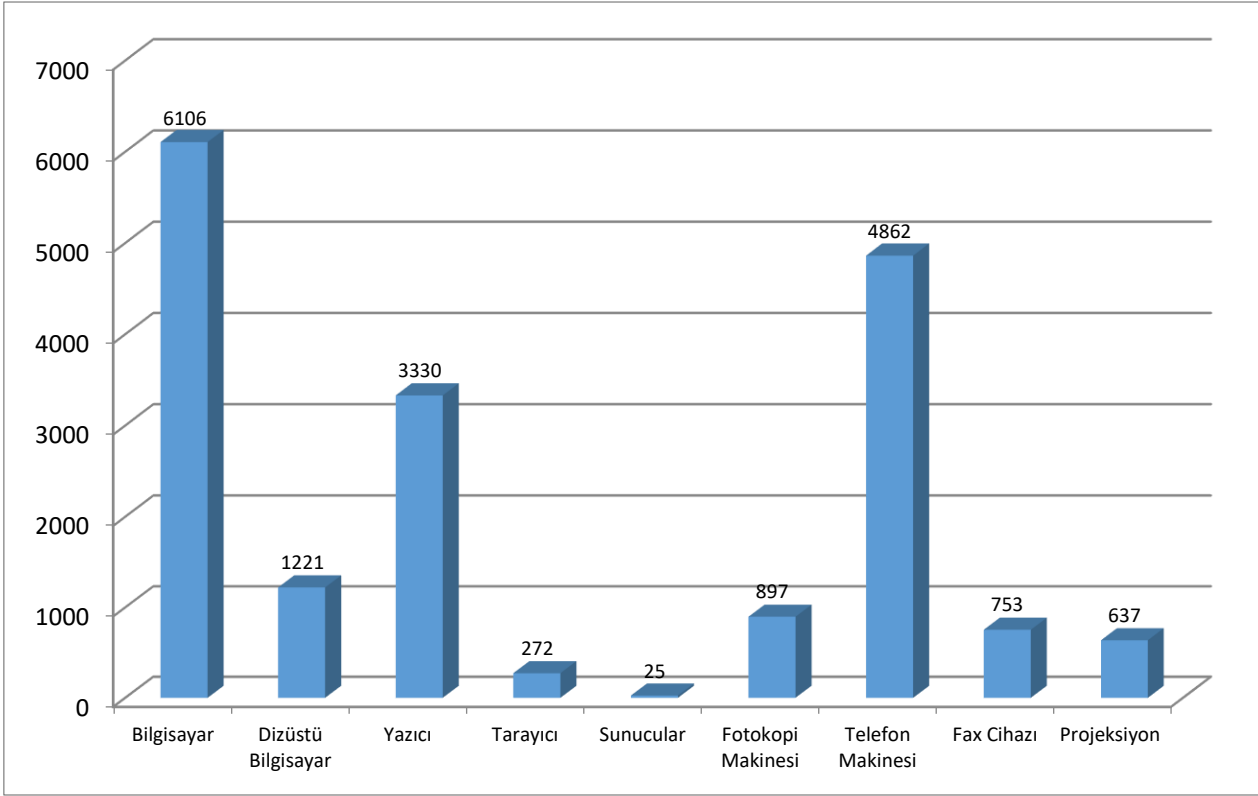
Başkanlığımızın görev alanı, ifa ettiği hizmetin niteliği ve niceliği itibari ile oldukça geniştir. Ülkemizdeki en ücra köye, hatta yayla ve mezralara kadar yaygın bir alanda hizmet ve faaliyet sunmaktayız. Ayrıca yurt dışında da soydaşlarımızın ve dindaşlarımızın yoğun olarak yaşadığı ülke ve bölgelerde temsilciliklerimiz ve görevlilerimiz bulunmaktadır.

Takdir edilir ki, bu kadar geniş alanda yürüttüğümüz hizmet ve faaliyetlerin hedef kitleye daha yaygın ve etkin bir tarzda ulaştırılabilmesi ve arzu edilen başarıya ulaşılabilmesi, bilgi ve teknoloji kaynaklarına en iyi şekilde sahip olunması ve bunlardan en iyi şekilde yararlanılabilmesi ile mümkündür.

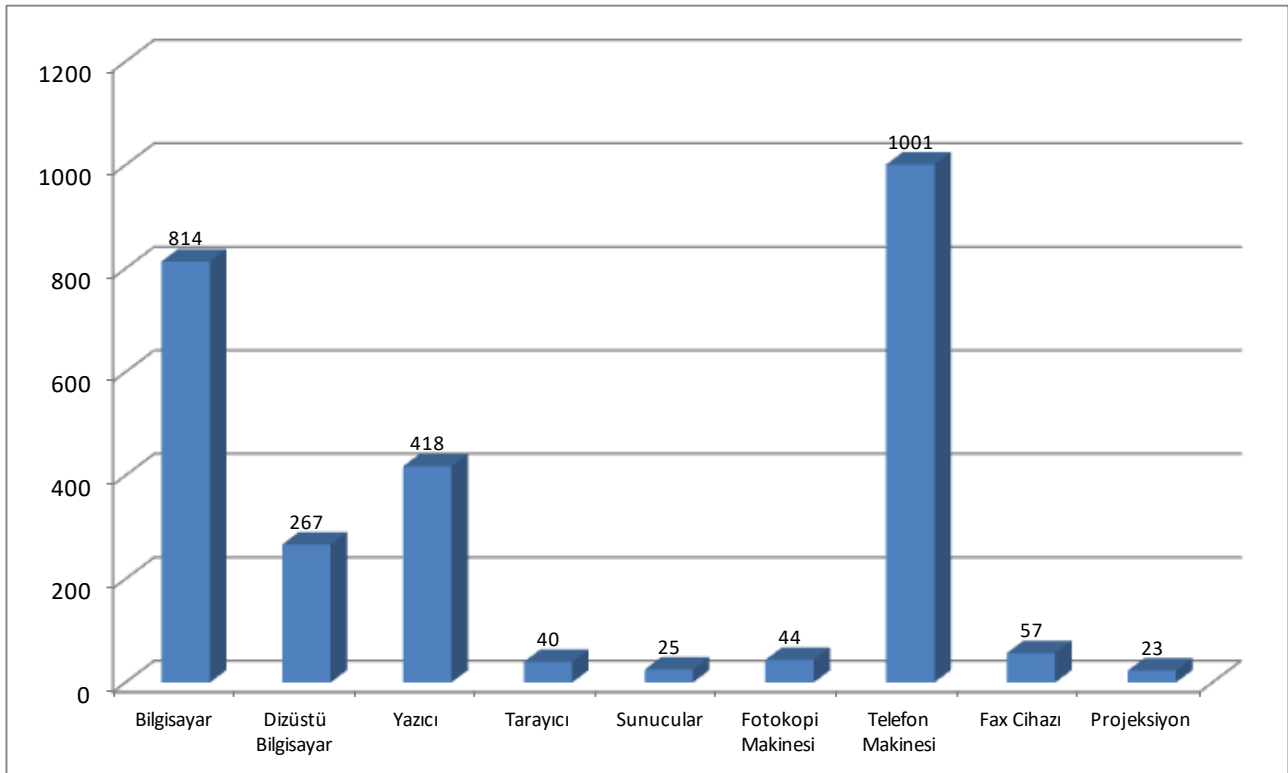
İşte bu realiteden hareketle, hizmetlerimizin sunumunda bilgi ve iletişim teknolojilerinden daha yoğun ve daha etkin bir şekilde yararlanabilmek amacıyla,

- Başkanlığımız web sitesinde çocuklara yönelik olarak çocuk portalı oluşturulmuştur.
- Başkanlığımız web Sitesine engellilerin de erişebilmesi için iyileştirmeler yapılmıştır.
- Başkanlık merkezinde düzenlenen konferans ve seminerlerin Başkanlığımız web sitesi üzerinden canlı ve banttan (ondemant) izlenmesi için, teknik altyapı hazırlanmış olup, söz konusu etkinlikler uydu üzerinden canlı olarak yayınlanmıştır.
- Başkanlığımız web sitesinin portale dönüştürülmesi ile ilgili çalışmalara devam edilmektedir.
- **Loglama Sistemi**'nin kurulması çalışmaları başlamış, teknik altyapı büyük ölçüde tamamlanmıştır.
- MEB Uzaktan Ofis Eğitimi çalışmaları başlamış, 500 personelin bu eğitimi alması sağlanmıştır.
- Maliye Bakanlığı ile yapılan bir protokol çerçevesinde malî iş ve işlemler ile ilgili **SGB.net Sistemi** Başkanlığımıza kazandırılmıştır.
- Başkanlığımız web içeriklerinden bir kısmının mobil ortama uyarlanması çalışmaları tamamlanmıştır. Diyanet Mobil Uygulamaları kapsamında; Kur'ân-ı Kerim, Kur'ân-ı Kerim Meali, Namaz Süre ve Duaları, Abdest-Namaz hakkında resimli bilgiler, günlük Ezan Vakitleri ile kıble tayini ve Dinî Terimler Sözlüğüne yer verilmiştir.
- 2009 yılı itibariyle, Başkanlığımız merkez ve taşra birimlerinin sahip olduğu bilgi ve teknoloji kaynakları aşağıdaki grafiklerde sunulmuştur:
- **Personel.net Programı, Taşınmaz Bilgi Sistemi, Veri Bankası, Din Hizmetleri Bilgi Sistemi, Belge-Süreç Yönetim Sistemi, Dava Soft ve Kitap Stok Takip** programları hazırlanmış / hazırlattırılmıştır.
- Bilgi Yönetim Sisteminin ikinci aşama çalışmaları yapılmış ve bu kapsamda **BT Stratejik Planı** hazırlanmıştır.
- **Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi**'nin kurulması çalışmaları başlamış, analiz çalışmaları yapılmıştır.

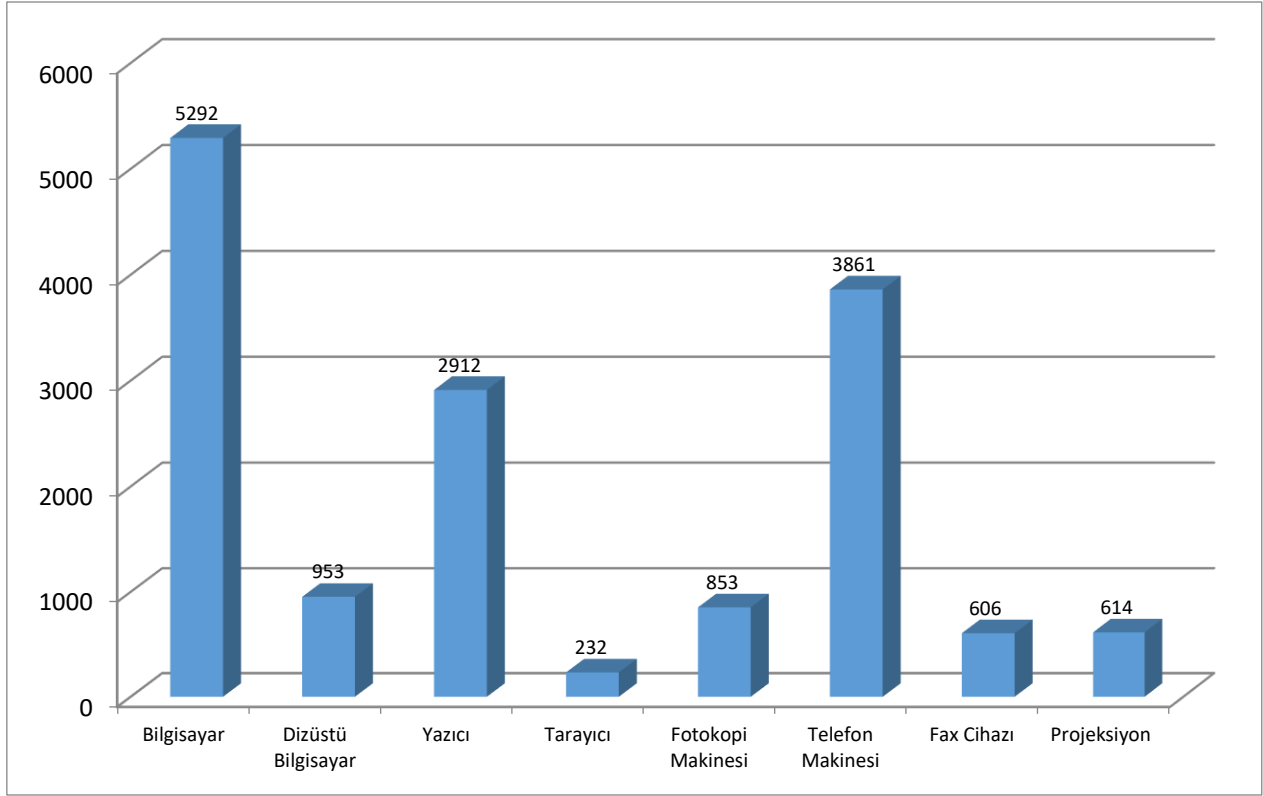
Grafik 1- Diyanet İşleri Başkanlığı Bilgi ve Teknoloji Kaynakları

Grafik 2- Merkez Teşkilatı Bilgi ve Teknoloji Kaynakları

Grafik 3- Taşra Teşkilatı Bilgi ve Teknoloji Kaynakları

1.4.4. İnsan Kaynakları

1.4.4.1. Merkez Teşkilatı

Başkanlığımız; görev alanına giren konulardaki hizmetleri en iyi şekilde yerine getirebilmek için, merkezde toplam 944 personelle hizmetini sürdürmektedir.

Başkanlık Makamı, Diyanet İşleri Başkanı ve beş başkan yardımcısından oluşmaktadır. Başkanlığımız; **hizmet ve faaliyetlerini dört danışma ve denetim birimi, yedi ana hizmet**

birimi, beş yardımcı hizmetler birimi ve bu birimlere bağlı 38 şube müdürlüğü ile yerine getirmektedir.

2009 yılı sonu itibariyle, merkez personelinin kadro unvanlarına, hizmet sınıflarına, öğrenim durumlarına, hizmet sürelerine, yaş gruplarına, cinsiyetlerine ve engellilik gruplarına göre dağılımı aşağıdaki tablolarda sunulmuştur.

Tablo 1- Kadro unvanlarına göre personel sayısı

Unvanı	Adet	Unvanı	Adet
Diyanet İşleri Başkanı	1	Ayniyat Saymanı	2
Diyanet İşleri Başkan Yardımcısı	5	Teberrukat Saymanı	1
Kurul Başkanı	3	Şef	142
Daire Başkanı	8	Memur	129
Hukuk Müşaviri	5	Daktilograf	7
Din İşleri Yüksek Kurulu Üyesi	15	Kameraman	3
Mushafları İnceleme Kurulu Üyesi	7	Şoför	36
Teftiş Kurulu Üyesi	59	Tabip	6
İç Denetçi	10	Sağlık Personeli	4
Şube Müdürü ve Müdür Yardımcısı	44	Mimar	2
APK Uzmanı	36	Mühendis	7
Mali Hizmetler Uzmanı	8	İstatistikçi	1
Mali Hizmetler Uzman Yardımcısı		Astronom	3
Din İşleri Yüksek Kurulu Uzmanı	37	Tekniker	9
Eğitim Uzmanı	31	Teknisyen	12
Din Hizmetleri Uzmanı	4	Teknik Ressam	1
Sivil Savunma Uzmanı	1	Teknisyen Yardımcısı	5
Kütüphaneci	2	Hizmetli	16
Musahhih	15	Aşçı	8
Mütercim	1	Kaloriferci	1
Çözümleyici	5	Dağıtıcı	6
Programcı	10	İşçi	2
Bilgisayar İşletmeni	2		
Veri Haz. Kont. İşletmeni	232	Toplam	944

Tablo 2- Yaş Gruplarına Göre Personel Sayısı

	Toplam	Yaş grubu							
		18-23	24-29	30-35	36-41	42-47	48-53	54-59	60+
Toplam	944	4	37	60	183	308	209	114	29
Erkek	894	3	26	57	163	297	205	114	29
Kadın	50	1	11	3	20	11	4	0	0

Tablo 3- Engelli Personelin Cinsiyet, Engellilik Grup ve Oranlarına Göre Sayısı

	Engellilik grubu									
	Görme engelliler		İşitme engelliler		Ortopedik engelliler		Konuşma engelliler		Diğer engelliler	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
Toplam										
17	2	-	-	1	6	1	-	-	7	-

1.4.4.2. Taşra Teşkilatı

Diyanet İşleri Başkanlığı taşra teşkilatı, il ve ilçe müftülükleri ile eğitim merkezi müdürlüklerinden oluşur.

1.4.4.2.1. Müftülükler

Müftülükler; illerde il müftülüğü, ilçelerde ilçe müftülüğü olarak teşkilatlanmıştır. İl müftülüklerinde; il müftüsü ve kendisine bağlı müftü yardımcısı, vaiz, şube müdürü, Kur'an kursu müdürü, murakıp, uzman, şef, Kur'an kursu öğreticisi, imam-hatip, müezzin-kayyım ve çeşitli unvanlardaki diğer personel bulunmaktadır. İlçe müftülüklerinde ise, ilçe

müftüsü ve ona bağlı vaiz, şef, Kur'an kursu öğreticisi, imam-hatip, müezzin-kayyım ve çeşitli unvanlardaki diğer personel bulunmaktadır.

Müftülüklerde görev yapan personelin muhtelif kategorilere göre dağılımları aşağıdaki tablolarda sunulmuştur.

Tablo 4- Kadro Unvanlarına Göre Personel Sayısı

Kadro unvanı	Toplam
Müftü	894
Müftü Yardımcısı	153
Şube Müdürü	55
Kur'an Kursu Müdürü	49
Din Hizmetleri Uzmanı	58
Eğitim Uzmanı	25
Ayniyat Saymanı	72
Teberrukat Saymanı	11
Şef	429
Veri Haz. Kont. İşletmeni	1.730
Mutemet	19
Memur	337
Daktilograf	4
Şoför	587

Kadro unvanı	Toplam
Murakıp	177
Vaiz	1166
Cezaevi Vaizi	52
Kur'an Kursu Öğreticisi	4381
İmam-Hatip	58.839
Müezzin-Kayyım	9.442
Daire Tabibi	1
Tekniker	1
Teknisyen	14
Hizmetli	1.567
Aşçı	4
Kaloriferci	36
Bekçi	50
Genel Toplam	80.153

Tablo 5- Hizmet Sürelerine Göre Personel Sayısı

	Toplam	Hizmet Süresi							
		<1	1-5	6-10	11-15	16-20	21-25	26-30	31+
Toplam	80.153	194	12.128	8.876	13.988	13.537	21.863	7.206	2.361
Erkek	76.602	180	10.979	8.695	13.546	13.073	20.824	6.996	2.309
Kadın	3.351	14	1.149	181	442	464	1.039	210	52

Tablo 6- Yaş gruplarına göre personel sayısı

	Toplam	Yaş grubu							
		18-23	24-29	30-35	36-41	42-47	48-53	54-59	60+
Toplam	80.153	996	9.185	13.788	21.969	23.823	7.525	2.261	606
Erkek	76.602	968	8.411	13.425	21.169	22.544	7.263	2.226	596
Kadın	3.551	28	774	363	800	1.279	262	35	10

Tablo 7- Engelli Personelin Cinsiyet, Engellilik Grup ve Oranlarına Göre Sayısı

	Engellilik Grubu										
	Görme engelliler		İşitme engelliler		Ortopedik engelliler		Spastik engelliler		Diğer engelliler		
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	
Toplam	820	181	-	24	-	432	8	8	-	167	-

1.4.4.2.2. Eğitim Merkezi Müdürlükleri

Başkanlığımız görevlilerinin hizmette etkinliğini ve verimliliğini artırmak, yeni görevlere intibaklarını sağlamak ve onları daha üst görevlere hazırlamak amacıyla; 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 216. maddesi uyarınca, Başkanlıkça uygun görülen yerlerde Başkanlığımıza bağlı olarak 18 eğitim merkezi müdürlüğü açılmış bulunmaktadır.

Başkanlığımız ihtisas eğitim merkezlerinin sayısı 6'dır. Bunlardan İstanbul Pendik Haseki ve Konya Selçuk Eğitim Merkezlerinde sadece hizmet içi eğitim ihtisas kursları, diğer 16 eğitim

merkezinden Erzurum Mehmet Nuri Yılmaz, Kayseri, Trabzon Akçaabat Darıca ve Rize Yusuf Karali Eğitim Merkezlerinde ise hizmet içi eğitim ihtisas kurslarının yanında diğer 12 eğitim merkezi ile birlikte personelimize yönelik kısa süreli hizmet içi eğitim kurs ve seminerleri düzenlenmektedir.

2009 yılı sonu itibariyle, eğitim merkezi müdürlüklerinde çeşitli unvan ve kadrolarda toplam 363 adet personel görev yapmaktadır. Bu personelin muhtelif kategorilere göre dağılımları aşağıdaki tablolarda sunulmuştur.

Tablo 8- Hizmet Sürelerine Göre Personel Sayısı

	Toplam	Hizmet süresi							
		<1	1-5	6-10	11-15	16-20	21-25	26-30	31+
Toplam	719	0	196	195	113	68	97	33	17
Erkek	712	0	191	195	113	67	96	33	17
Kadın	7	0	5	0	0	1	1	0	0

Tablo 9- Yaş Gruplarına Göre Personel Sayısı

		Yaş grubu							
		18-23	24-29	30-35	36-41	42-47	48-53	54-59	60+
Toplam	719	4	150	233	147	124	37	22	2
Erkek	712	4	147	231	147	122	37	22	2
Kadın	7	–	3	2	–	2	–	–	–

1.4.4.3. Yurt Dışı Teşkilatı

Diyanet İşleri Başkanlığı yurt dışı teşkilatı, vatandaş ve soydaşlarımızın bulunduğu ülkelerde Büyükelçiliklerimiz nezdinde din hizmetleri müşavirlikleri, başkonsolosluklarımız nezdinde de din hizmetleri ataşelikleri olarak teşkilatlanmıştır. Yurt dışı teşkilatımızda 22 müşavir ve müşavir yardımcısı, 24 atâşe, atâşe yardımcısı (toplam

46) kadrosu bulunmaktadır. Bunlardan 14 müşavir ve müşavir yardımcısı, 21 atâşe ve atâşe yardımcısı olmak üzere toplam 35 dolu, 8 müşavir ve müşavir yardımcısı, 3 atâşe ve atâşe yardımcısı olmak üzere toplam 11 boş kadro bulunmaktadır. Ayrıca yurt dışında 1315'i din görevlisi olmak üzere toplam 1350 personelimiz görev yapmaktadır.

1.4.4.3.1. Din Hizmetleri Müşavirlikleri

Din Hizmetleri Müşavirlikleri; Almanya, Amerika Birleşik Devletleri, Avusturya, Belçika, Danimarka, Fransa, Hollanda, İsveç, İsviçre, İngiltere, Rusya Federasyonu, Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan,

Özbekistan, Türkmenistan, Makedonya, Bulgaristan, Gürcistan, Arnavutluk, Kosova ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde bulunmaktadır.

1.4.4.3.2. Din Hizmetleri Ataşelikleri

Din Hizmetleri Ataşelikleri; Almanya (Berlin, Duesseldorf, Essen, Frankfurt, Hamburg, Hannover, Köln, Karlsruhe, Münih, Nürnberg, Stuttgart, Münster, Mainz), Avustralya (Sydney, Melburn), Hollanda (Deventer, Rotterdam), Fransa (Lyon, Strasburg), Amerika Birleşik Devletleri (New-York), Suudi Arabistan (Cidde), Avusturya (Salzburg), Nahcivan ve Romanya (Köstence)'da bulunmaktadır.

sürelî din görevlileri vasıtasıyla din hizmeti sunulmaktadır.

Müşavirlik ve Ataşelik birimleri bulunmayan Kanada, Norveç, Litvanya, Ukrayna, Kosova, Arnavutluk, Moğolistan, Japonya ve İtalya' da geçici din görevlileri bulunmaktadır.

Din Hizmetleri Müşavirliği ve Ataşelikleri nezdinde vatandaş ve soydaşlarımıza geçici

Yurt dışı teşkilatlarımızda görev yapan müşavir, müşavir yardımcısı, atâşe ve atâşe yardımcılarının muhtelif kategorilere göre dağılımları aşağıdaki tablolarda sunulmuştur.

Tablo 10- Müşavir, Müşavir Yardımcısı, Ataşe ve Ataşe Yardımcılarının Hizmet Sürelerine Göre Dağılımı

		Hizmet süresi							
Toplam		<1	1-5	6-10	11-15	16-20	21-25	26-30	31+
Toplam	35	-	-	-	2	4	13	11	5
Erkek	35	-	-	-	2	4	13	11	5
Kadın	-	-	-	-	-	-	-	-	-

1.4.4.4. Genel Personel Durumu

Tablo 11- Hizmet Sınıfları ve Tahsis Durumlarına Göre Kadro Dağılımı

Hizmet sınıfı	Toplam	Tahsis edildiği teşkilat			
		Merkez	Müftülükler	Eğitim Merkezleri	Yurt Dışı
Toplam	88.772	1.249	86.090	1.384	49
Genel idare hizmetleri	6.031	1.099	4.772	111	49
Din hizmetleri	80.516	10	79.511	995	-
Eğitim öğretim hizmetleri	127	0	3	124	-
Teknik hizmetler	90	56	23	11	-
Sağlık hizmetleri	14	13	1	-	-
Yardımcı hizmetler	1.994	71	1.780	143	-

Not: İşçi kadroları dâhil edilmemiştir.

Tablo 12- Eğitim Durumlarına Göre Mevcut Personelin Dağılımı

	Toplam	Dini yüksek öğrenim (İl.Fak., İsl.İl.Fak., YİE.)	Dört yıllık yüksek öğrenim	Ön lisans	Ön lisans (Dini öğrenim)	İmam-Hatip lisesi	Lise ve dengi okul	Ortaokul ve dengi okul	İlkokul
MERKEZ TEŞKİLATI	944	256	263	124	102	101	72	22	4
MÜFTÜLÜKLER	80.153	8.374	5.737	10.144	26.214	27.241	910	1.047	486
EĞİTİM MERKEZİ	719	489	24	35	55	76	12	24	4
YURT DIŞI	35	35	-	-	-	-	-	-	-

Tablo 13- Teşkilat Birimlerine Göre Mevcut Personel Dağılımı

	GIHS	DHS	SHS	THS	YHS	EÖHS	TOPLAM
MERKEZ TEŞKİLATI	861	-	10	35	38	-	944
MÜFTÜLÜKLER	4.423	74.057	1	15	1.657	-	80.153
EĞİTİM MERKEZİ	104	385	-	6	128	96	719
YURT DIŞI	35	-	-	-	-	-	35

1.4.5. Sunulan Hizmetler

1.4.5.1. Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanlığı

16 üyeden oluşan ve Başkanlığın en yüksek karar ve danışma organı olan Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanlığının görevleri, 633 Sayılı *Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun*'da değişiklik yapan 416 Sayılı *Kanun Hükmünde Kararname*'ye müsteniden hazırlanan *Din İşleri Yüksek Kurulu'nun Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik*'in 4. ve 20. maddelerinde aşağıdaki şekilde belirlenmiştir:

- Dinî konularda inceleme ve araştırmalar yapmak, yaptırmak ve sonuçlarını değerlendirerek Başkanlığa sunmak,
- Başkanlığın kısa ve uzun vadeli ana hizmet politikasını ve çalışma esaslarını tespit etmek, bu konuda ilgili birimlerce hazırlanan teklifleri inceleyip görüş bildirmek,
- Başkanlıkca ihtiyaç duyulan dinî eserleri Dini Yayınlar Dairesi Başkanlığı ile iş birliği yaparak telif ve tercüme etmek ve ettirmek, vaaz ve hutbe örnekleri hazırlamak,
- Başkanlıkça yayımlanması istenen basılı, sesli ve görüntülü eserleri inceleyerek yayımlanıp yayımlanmayacağına karar vermek, (Başkan tarafından verilen süre içinde karara bağlanamayan eserlerin yayımı için Kurul kararı aranmaz.),
- Tetkiki istenen basılı, sesli ve görüntülü eserler hakkında mütalaa vermek,
- Dinî soruları cevaplandırmak,
- Yurt içindeki ve yurt dışındaki dinî, ilmî faaliyetleri, neşriyatı ve dinî propaganda mahiyetindeki çalışmalarını takip etmek/ettirmek ve bunları değerlendirerek sonucunu Başkanlık Makamına sunmak,
- Başkanlık teşkilatının çalışmaları için gerekli olan ve ilgili birimlerce hazırlanan kanun tasarısı, tüzük, yönetmelik, plan ve programlar gibi metinlerden Başkanlıkça gerekli görülenleri inceleyerek görüş bildirmek,
- Başkanlığın web sitesinde yer alması istenilen bilgi ve belgelerin yüklenmesine karar vermek,
- Din şûrası ile ilgili hazırlık çalışmaları yapmak, şûraya sunulacak raporları ve Başkanlık görüşünü hazırlamak; şûra kararlarını Başkan'a sunmak,
- Başkan tarafından havale edilen diğer konuları tetkik etmek ve mütalaa vermektir.

1.4.5.2. Mushafları İnceleme Kurulu Başkanlığı

Mushafları İnceleme Kurulu'nun 633 sayılı *Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun* ve *Diyanet İşleri Başkanlığı Görev ve Çalışma Yönergesi*'nin 16. maddesi ile belirlenen görevleri şunlardır:

- Yurt içinde basılan mealli-mealsiz Mushafların, cüzlerin ve tefsirlerdeki ayetlerin hüsnü hattının muhafaza edilmesini, “Resm-i Osmânî” veya “Aliyy’ül Kârî” hatlarına uygun olmasını, hatasız ve doğru olarak basılmasını sağlamak ve mühürlemek.
- Sesli veya görüntülü Kur’an-ı Kerim yayınları ile bilgisayar ortamında hazırlanan Kur’an-ı Kerimlerin doğruluğunu, hat ve sahife düzeni bakımından uygunluğunu incelemek ve onaylamak.

- Şahsî kullanım amacı dışında veya ticarî amaçla yurt dışından getirilecek mealli-mealsiz Mushafları, cüzleri, tefsirlerdeki ayetler ile sesli veya görüntülü Kur’an-ı Kerim yayınlarını doğru olarak basılıp basılmadığı yönünden inceleyerek bunların yurda sokulup sokulmayacağı hususunda görüş bildirmek.
- Hatalı veya mühürsüz basılıp yayınlanan mealli-mealsiz Mushafları, cüzleri, tefsirlerdeki ayetler ile sesli veya görüntülü Kur’ân-ı Kerim yayınlarını takip etmek, bu konudaki ihbar ve şikayetleri değerlendirerek yayınlayanları ikaz etmek.
- Görev alanı ile ilgili olarak Başkanlık Makamı’na havale edilen konularda gerekli çalışmaları yapmak ve kararlar almak.

1.4.5.3. Teftiş Kurulu Başkanlığı

Teftiş Kurulu Başkanlığı; Diyanet İşleri Başkanlığı Teftiş Kurulu Tüzüğü, Teftiş Kurulu Yönetmeliği ve Teftiş Kurulu Yönergesi’nde belirtilen aşağıdaki görevleri yerine getirmektedir:

- Başkanlığın merkez, taşra ve yurt dışı kuruluşlarının çalışmalarını, bu birimlerdeki personelin görevleri ile ilgili tutum ve davranışlarını, uygulanan yöntem ve hizmetlerin mevzuata

uygunluğunu Başkan adına teftiş etmek, incelemek ve soruşturma yapmak,

- Başkanlığın amaçlarının daha iyi gerçekleştirilmesi ve çalışmaların mevzuata uygunluğunun sağlanması için gerekli raporları hazırlayıp Başkan’a sunmak,
- Başkan tarafından verilecek diğer görevleri yapmak.

1.4.5.4. İç Denetim Birimi Başkanlığı

5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile ilgili diğer mevzuat çerçevesinde;

Başkanlığın merkez, taşra ve yurt dışı kuruluşlarının her türlü faaliyet ve işlemleri ile ilgili olarak;

- Başkanlığın maruz kaldığı riskleri ve bunlara ilişkin kontrolleri dikkate alarak, denetim

çalışmalarında öncelik verilecek alanların, dikkate alınacak ayrıntıların ve denetimin sıklığının belirlenmesine yönelik olarak, her yıl itibariyle risk değerlendirmesi yapmak,

- Dönemsel ve riske dayalı iç denetim faaliyetleri çerçevesinde, iç denetim plan ve programları hazırlamak, çalışma planları aracılığıyla icra etmek,

- İç kontrol ve risk yönetim sistemlerinin yeterliliğini ve etkinliğini değerlendirmek,
- Dönemsel ve riske dayalı denetimler haricinde, Başkan'ın talebi üzerine, iç

denetimin amacına uygun denetimler yapmak,

- İlgili mevzuat ve bu yönergede belirtilen danışmanlık faaliyetlerini yürütmek.

1.4.5.5. Hukuk Müşavirliği

633 sayılı *Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun* ile *Diyanet İşleri Başkanlığı Görev ve Çalışma Yönergesi*'nin 19. maddesine göre Hukuk Müşavirliğinin görevleri şunlardır:

- Başkanlık birimlerinin görüş istediği konularda mütalaa vermek,
- İdarî ve adlî davalarda gerekli bilgileri hazırlamak ve Hazineyi ilgilendirmeyen idarî davalarda Başkanlığı temsil etmek,

- Başkanlığın taraf olduğu sözleşme tasarılarını inceleyerek görüş bildirmek,
- Başkanlık birimleri tarafından hazırlanan veya diğer bakanlıklardan yahut Başbakanlıktan gönderilen kanun, tüzük, yönetmelik ve yönerge tasarılarını incelemek ve gereğini yapmak,
- Başkanlıkça verilen benzeri görevleri yapmak.

1.4.5.6. Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı

Strateji Geliştirme Daire Başkanlığının, 5018 sayılı *Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu*'nun 60. maddesi ve 5436 sayılı Kanun'un 15. maddesi ile belirlenen ve "*Diyanet İşleri Başkanlığı Görev ve Çalışma Yönergesi*"nin 21. maddesi ile düzenlenen görevleri şunlardır.

- Ulusal kalkınma strateji ve politikaları, yıllık program ve hükümet programı çerçevesinde Başkanlığın orta ve uzun vadeli strateji ve politikalarını belirlemek, amaçlarını oluşturmak üzere gerekli çalışmaları yapmak,
- Başkanlığın görev alanına giren konularda performans ve kalite ölçütleri geliştirmek ve bu kapsamda verilecek diğer görevleri yerine getirmek,
- Başkanlığın yönetimi ile hizmetlerin geliştirilmesi ve performansla ilgili bilgi ve

verileri toplamak, analiz etmek/ettirmek, yorumlamak/yorumlatmak,

- Başkanlığın görev alanına giren konularda, hizmetleri etkileyecek dış faktörleri incelemek, kurum içi kapasite araştırması yapmak/yaptırmak, hizmetlerin etkililiğini ve tatmin düzeyini analiz etmek/ettirmek ve genel araştırmalar yapmak/yaptırmak,
- Yönetim bilgi sistemlerine ilişkin hizmetleri yerine getirmek,
- Başkanlığın stratejik plan ve performans programının hazırlanmasını koordine etmek ve sonuçlarının konsolide edilmesi çalışmalarını yürütmek,
- İzleyen iki yılın bütçe tahminlerini de içeren Başkanlık bütçesini, stratejik plan ve yıllık performans programına uygun olarak hazırlamak ve Başkanlık faaliyetlerinin bunlara uygunluğunu izlemek ve değerlendirmek,

- Mevzuatı uyarınca belirlenecek bütçe ilke ve esasları çerçevesinde, ayrıntılı harcama programı hazırlamak ve hizmet gereksinimleri dikkate alınarak, ödeneğin ilgili birimlere gönderilmesini sağlamak,
- Bütçe kayıtlarını tutmak, bütçe uygulama sonuçlarına ilişkin verileri toplamak, değerlendirmek ve bütçe kesin hesabı ile malî istatistikleri hazırlamak,
- İlgili mevzuatı çerçevesinde Başkanlık gelirlerini tahakkuk ettirmek, gelir ve alacaklarının takip ve tahsil işlemlerini yürütmek,
- Harcama birimleri tarafından hazırlanan birim faaliyet raporlarını da esas alarak Başkanlığın faaliyet raporunu hazırlamak,
- Başkanlığın mülkiyetinde veya kullanımında bulunan taşınır ve taşınmazlara ilişkin İcmal cetvellerini düzenlemek,
- Başkanlığın yatırım programının hazırlanmasını koordine etmek, uygulama sonuçlarını izlemek ve yıllık yatırım değerlendirme raporunu hazırlamak,
- Başkanlığın, diğer idareler nezdinde takibi gereken malî iş ve işlemlerini yürütmek ve sonuçlandırmak,
- Malî kanunlarla ilgili diğer mevzuatın uygulanması konusunda Başkan'a ve harcama yetkililerine gerekli bilgileri sağlamak ve danışmanlık yapmak,
- Ön malî kontrol faaliyetini yürütmek,
- İç kontrol sisteminin kurulması, standartlarının uygulanması ve geliştirilmesi konularında çalışmalar yapmak,
- Başkanlıkça verilen benzeri görevleri yapmak.

1.4.5.7. Din Hizmetleri Dairesi Başkanlığı

Diyanet İşleri Başkanlığı Görev ve Çalışma Yönergesinin 29. maddesine göre, Din Hizmetleri Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

- Camilerde ve cami dışında her türlü teknik araç ve gereçler ile radyo ve televizyonlardan yararlanarak, vaaz, konferans ve benzeri usullerle toplumu dinî konularda aydınlatmak,
- TRT ve diğer televizyon kuruluşları ile iş birliği yaparak dinî gün ve gecelerde mevlit programları düzenlemek,
- Camilerin yönetiminin devralınması, yönetimi ve ibadet hizmetlerini yürütmek,
- Kurban hizmetlerini yürütmek,
- Namaz ve oruç vakitleri ile dinî günlerin ve kamerî aybaşlarının tespit ve ilanını sağlamak ve bu konularda ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapmak,
- İhtida işlemlerinin yürütülmesini sağlamak,
- Başkanlıkça verilen benzeri görevleri yapmak.

1.4.5.8. Din Eğitimi Dairesi Başkanlığı

Diyanet İşleri Başkanlığı Görev ve Çalışma Yönergesi'nin 34. maddesine göre, Din Eğitimi Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

- Kur'ân-ı Kerim ve mealini öğrenmek, hafızlık yapmak ve dinî bilgiler öğrenmek isteyenler için Kur'an kursları açmak, bunların eğitim-öğretim faaliyetleri ile yurt ve pansiyonlarla ilgili her türlü iş ve işlemlerini yapmak,
- Kur'an kurslarında uygulanacak müfredat programlarını hazırlamak,
- Kur'ân-ı Kerim yarışmaları tertip etmek ve değerlendirmesini yapmak,
- Eğitim merkezleri açmak, yönetmek ve bu merkezlerle ilgili her türlü hizmeti yürütmek,

- Başkanlık teşkilatının eğitim planını hazırlamak ve uygulanmasını takip etmek,
- Başkanlık personeli için hizmet içi, yabancı dil ve görevde yükselme eğitim programları ile ilgili hizmetleri ve tahsil seviyelerinin yükseltilmesi çalışmalarını yürütmek,
- Bilgi ve görgülerini artırmak üzere, gerektiğinde yurt dışına personel göndermek,
- Yurt dışından getirilecek öğrencilerin Kur'an kurslarında, mahallî din görevlilerinin de eğitim merkezlerinde eğitimlerini sağlamak,
- Başkanlıkça verilen benzeri görevleri yapmak.

1.4.5.9. Hac Dairesi Başkanlığı

Diyanet İşleri Başkanlığı Görev ve Çalışma Yönergesi'nin 39. maddesine göre, Hac Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

- Hac ve umre ibadetlerinin dinî esaslara uygun olarak ifası için yurt içinde ve yurt dışında her türlü tedbiri almak, hizmet ve faaliyetleri yürütmek,
- Hac ve umreye gidecek olanların seyahatlerini sağlık ve güvenlik içinde yapmaları ile ilgili işleri planlamak ve yürütmek,
- Hac ve umre ile ilgili olarak vatandaşlardan alınacak ücretlerin tahsil edilmesi, bu ücretlerin Türkiye Diyanet Vakfınca açılacak "Hac ve Umre Hesabı"nda toplanması ve bu hesaptan Komisyon Kararlarına göre yurt içinde ve yurt dışında icap eden yerlere Başkanlığın emir ve direktiflerine göre Türkiye Diyanet Vakfı'na gereken

harcamaların yapılması ile ilgili işlemleri yürütmek,

- Başkanlığın denetim ve gözetimi altında hac ve umre seferi düzenleyecek A grubu seyahat acenteleri ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek,
- Hac ve umreye gidecek vatandaşlar ile görevlilerin yurt içinde ve yurt dışında eğitimlerini sağlamak,
- Hac ve umre hizmetlerinin yürütülmesi için gerektiğinde ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapmak,
- Hac ve umre ile ilgili kurul, komisyon ve komitelerin sekretarya görevini yerine getirmek ve alınan kararların uygulanmasını sağlamak,
- Başkanlıkça verilen benzeri görevleri yapmak.

1.4.5.10. Dini Yayınlar Dairesi Başkanlığı

Diyanet İşleri Başkanlığı Görev ve Çalışma Yönergesi'nin 44. maddesine göre,

Dini Yayınlar Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

- Toplumun dinî konularda aydınlatmak amacıyla, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayın Yönetmeliğindeki esaslar çerçevesinde basılı, sesli ve görüntülü eserler yayınlamak veya yayınlamak,
- Din ile ilgili yayınları derlemek,

- Radyo ve televizyonlarda yayınlanmak üzere İslâm'ın Aydınlığında programı ve Diyanetin Sesi gibi programlar ile belgesel, drama, çizgi film ve benzeri paket programlar hazırlamak,
- Kütüphaneler açmak ve bunlarla ilgili hizmetleri yürütmek,
- Diyanet takvimi ile süreli yayınları zamanında yayınlamak,
- Başkanlıkça verilen benzeri görevleri yapmak.

1.4.5.11. Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı

Diyanet İşleri Başkanlığı Görev ve Çalışma Yönergesi'nin 50. maddesine göre, Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

- Yurt dışındaki vatandaş ve soydaşlarımızın ibadetlerini ifada onlara yardımcı olmak, onları dinî konularda aydınlatmak, çocuklarına dinî bilgiler vermek,
- Yurt dışındaki vatandaş ve soydaşlarımızın buldukları ülkelere atanacak ve geçici olarak görevlendirilecek personelin seçimi, bu görevlere hazırlanması ve gönderilmesi ile ilgili işleri, Başkanlığın ilgili birimleri ve diğer kuruluşlarla iş birliği yapmak suretiyle yürütmek,
- Yurt dışında yaşayan vatandaş ve soydaşlarımızın kültürel değerlerini korumalarına, dinî istismara maruz kalmayacakları tarzda bilgilenmelerine; keza içinde yaşadıkları topluma uyum, gençlik, kadın ve aile gibi sosyal ve dinî içerikli sorunların çözümüne katkı sağlamak,
- Başkanlığın hizmetlerini desteklemek üzere vatandaş ve soydaşlar tarafından yurt dışında oluşturulan dernek, birlik, vakıf vb.

yapılanmalar hakkındaki bilgi ve belgeleri derlemek, değerlendirmek, onlara bilgi desteği sağlamak, onlarla dayanışma ve iş birliğini geliştirmek,

- Başta İslam dini ve Başkanlığımızla ilgili olanlar olmak üzere, yurt dışındaki dinî gelişmeleri izlemek, dinî kurumların yapı ve faaliyet alanları ile gerekli görülen dinî ve sosyal içerikli konuları araştırmak, yapılan araştırmaları değerlendirmek,
- Başkanlığın görev alanı ile ilgili olarak ulusal ve uluslararası toplantılar düzenlemek, bu toplantılara katılacakların daveti ve katılımı ile ilgili işlemleri yapmak ve katılımcılara rehberlik etmek,
- Yurt içinde ve yurt dışında düzenlenen çeşitli toplantılar ile uluslararası Kur'ân-ı Kerim okuma yarışmalarından Başkanlıkça uygun görülenlere katılmak üzere temsilci veya heyet gönderilmesi ile ilgili iş ve işlemleri yapmak,
- Din eğitimi ve öğretimi görmek amacıyla yurt dışından gelecek öğrencilerle ilgili işlemleri yapmak; uygulanan müfredatların

beklentilere uygunluğu ile genel verimlilikleri değerlendirmek; misafir öğrencilere gerek eğitim-öğretim süreçlerine gerekse sosyal hayata intibakta rehberlik etmek,

- Vatandaşlarımızın bulunduğu ülkelerin örgün eğitim kurumlarındaki İslam Din derslerinin statü ve uygulanması ile bu konudaki gelişmeleri izlemek, öneriler geliştirmek; camiler bünyesinde yürütülen Kur'ân-ı Kerim ve dinî bilgiler kurslarındaki eğitim ve öğretim müfredatlarını geliştirmek; uygun materyallerin geliştirilmesini koordine etmek,
- Yurt dışında Başkanlık veya Türkiye Diyanet Vakfı inisiyatifiyle açılan orta eğitim veya yüksek din öğretimi kurumlarının hizmet ve faaliyetlerine dair iş ve işlemleri yürütmek,

- Ülkemize gelecek soydaş ve dindaş din görevlileri için ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği yaparak Türkçe ve meslekî kurslar düzenlemek ve bu kurslarla ilgili işlemleri yürütmek,
- İslam ülkeleri ile Müslüman toplulukların yaşadıkları ülkelerdeki dinî kurumlara, dinî düşünce ve hayata dair bilgileri derlemek; din eğitimi kurumları ve eğitim-öğretim programlarını takip ederek incelemek, gerekli alanlarda bu kurumlarla Başkanlığın ilişkilerini ve iş birliğini geliştirmek,
- Ülkemizin Avrupa Birliği'ne (AB) üyelik sürecinde Başkanlığımız görev alanına giren iş ve işlemleri yapmak,
- Başkanlıkça verilen benzeri görevleri yapmak.

1.4.5.12. Personel Dairesi Başkanlığı

Diyanet İşleri Başkanlığı Görev ve Çalışma Yönergesi'nin 55. maddesine göre, Personel Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

- Başkanlığın insan gücü planlaması ve personel politikasıyla ilgili çalışmalar yapmak, personel sisteminin geliştirilmesiyle ilgili tekliflerde bulunmak,
- Başkanlığa alınacak personelin seçimi ve sınavları ile ilgili her türlü iş ve işlemleri yapmak,

- Başkanlık personelinin atama, nakil, kadro, sicil, terfi, tahsis ve disiplin işlemleriyle ilgili hizmetleri yürütmek,
- 25/06/2001 tarih ve 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu ve ilgili mevzuatta yer alan iş ve işlemleri yapmak ve bu Kanun gereğince Başkanlıkta oluşturulan kurum idarî kurulunun sekretarya hizmetlerini yürütmek,
- Başkanlıkça verilen benzeri görevleri yapmak.

1.4.5.13. İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı

Diyanet İşleri Başkanlığı Görev ve Çalışma Yönergesi'nin 64. ve 82. maddelerine göre, İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

- Başkanlığımız hizmetleri için gerekli araç, gereç ve malzemenin temini ile ilgili hizmetleri yürütmek,

- Merkez kuruluşunun binalara yerleşim hizmetlerini yürütmek,
- Başkanlık hizmetleri için ihtiyaç duyulan bina, tesis, arsa ve arazilerin kiralama, tahsis, satın alma, kamulaştırma, inşaat, ihale ve kontrol hizmetlerini yürütmek,
- Başkanlık hizmet binalarının bakım ve onarımları ile temizlik, aydınlatma, ısıtma ve personelin taşıma hizmetlerini yapmak, nöbetçi memurluğu ile müracaat memurluğu hizmetlerini yürütmek,
- Cami projeleri hazırlamak, hazırlatmak ve bu konudaki talepleri karşılamak,
- Başkanlık personelinin ve bakmakla yükümlü olduğu aile fertlerinin sağlık hizmetlerinden yararlanmalarını sağlamak,
- Kamu konutlarının tahsisi ile ilgili işlemleri yürütmek,
- Başkanlığın genel evrak ve arşiv hizmetlerini yürütmek; gelen yazılardan gizlilik dereceli ve kişiye özel evrak ile gerekli görülenlerin Başkanlık Makamına sunulmasını sağlamak,
- Başkanlığın yönetiminde bulunan bütün cami ve mescitlerdeki teberrukat eşyası ile ilgili işleri yürütmek,
- Sosyal amaçlı merkez ve tesislerin kurulması, yönetimi ile ilgili hizmetleri düzenlemek ve Başkanlık personeli ile yakınlarının sosyal ve yardımlaşma hizmetlerini yürütmek, Başkanlıkça açılan yardım kampanyaları ile ilgili iş ve işlemleri yapmak,
- Başkanlık hizmet araçlarının alım, bakım ve onarım işlerini yürütmek,
- Sivil Savunma Uzmanlığı, özel kanunda ve ilgili mevzuatında sivil savunma uzmanlığı ile savunma uzmanlığına ait olduğu belirtilen görevleri yerine getirmek.
- Başkanlıkça verilen benzeri görevleri yapmak.

1.4.5.14. Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü

- Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün görevleri, “*Diyanet İşleri Başkanlığı Dini Yayınlar Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği*”nde aşağıdaki şekilde belirlenmiştir:
- Başkanlık yayınlarının satış, dağıtım ve tanıtımını sağlamak,
- İşletmenin, “*Diyanet İşleri Başkanlığı Yayın Yönetmeliği*” gereğince yürütülen yayın hizmetleri ile ilgili idarî, malî ve diğer işlerini, ilgili mevzuat ve işletme Yönetim Kurulu kararları çerçevesinde, işletmecilik esaslarına uygun olarak yürütmek,
- İşletmenin muhasebe, ayniyat, ambar, tahakkuk ve ödemelerle ilgili hizmetlerinin usulüne uygun şekilde yürütülmesini sağlamak ve denetlemek,
- İşletme ile ilgili konularda Başkanlıkça verilen diğer görevleri yapmak.

1.4.5.15. Protokol Şubesi Müdürlüğü

- Diyanet İşleri Başkanlığı Görev ve Çalışma Yönergesi*'nin 84. maddesine göre Protokol Şubesi Müdürlüğünün görevleri şunlardır:
- Başkanın imza veya parafına sunulmak üzere birimlerden gelen yazı ve dosyaları inceleyip

gereken düzeltmeleri yaptırdıktan sonra Makama sunmak,

- Başkan'ın imza veya parafından çıkan evrak ve dosyaları bekletmeden ilgili birimlere göndermek, Devlet Bakanı'nın imzasına sunulması gerekenleri Bakanlığa göndermek, bunlardan sonuçlananların ilgili birimlere intikalini sağlamak,
- Başkan tarafından verilen konuları incelemek, değerlendirmek, cevaplandırılması gereken hususların araştırmasını yapmak ve zamanında cevaplarını hazırlayarak Makama sunmak,
- Başkanlık Makamına gelen telgraf, yazı, mektup ve davetiyeleri zimmetle teslim almak, incelemek ve "Evrak Akış ve Talimat Fişi" düzenleyerek her gün mesai bitiminden önce Makam'a sunmak,
- Başkanla görüşmeye gelen ve süreli yayınlarda haber olarak verilmesi gereken kişi veya heyetleri ve Başkanın katılacağı önemli programları Dini Yayınlar Dairesi Başkanlığına bildirmek ve bu daireden de bir görevlinin görüşmelerde hazır bulunmasını sağlamak,
- Başkanın katıldığı toplantı, brifing, görüşme ve diğer programları takip etmek, bunlara ait not ve tutanakları tanzim etmek, rapor haline getirmek ve Makama sunmak,
- Başkanın yurt içi gezileri ile ilgili iş ve işlemleri takip etmek, refakat etmek, gerekli bilgi ve belgeleri önceden ve yolculuk esnasında derlemek,
- Yabancı uyruklu ziyaretçiler hakkında önceden gerekli bilgileri toplamak, ihtiyaç

duyulduğunda görüşme saatinde ziyaretçinin konuştuğu dile göre tercümanların bulunmasını sağlamak,

- Gerekli koordinenin sağlanabilmesi için bir sonraki günün randevuları hakkında her gün mesai bitiminden önce Başkan'a ve ilgili birime bilgi vermek,
- İşlemi biten randevu takip çizelgelerini aylık ve yıllık olarak bir dosyada muhafaza etmek ve her yılın sonunda, gelen ziyaretçilerle ilgili istatistiki dokümanlar hazırlamak,
- Başkan'ın istediği randevuların alınmasını sağlamak, bunları kaydetmek, takip etmek ve sonuçlandırmak,
- Başkanlığımızı ilgilendiren şahıslar ile Devlet erkanının yakınlarının nikah, düğün, hastalık ve ölüm haberlerini takip etmek, ilgililere Başkan'ın geçmiş olsun, başsağlığı ve kutlama mesajlarının gönderilmesini sağlamak,
- Makamı ilgilendiren kanun, tüzük, yönetmelik ve genelgeleri toplamak, muhafaza etmek ve her an istifadeye hazır halde tutmak,
- Başkanlık Makamı için gerekli malzeme alımlarıyla ilgili ihtiyaçları tespit etmek, talep yazılarını hazırlamak, takip etmek ve tedarikini sağlamak; Başkanlık Makamı ve Protokol Müdürlüğünde bulunan demirbaş eşyanın kayıt, tescil ve terkin işlemlerini yürütmek,
- Protokol konusunda amirlerince verilen diğer görevleri yapmak.

1.4.5.16. Basın ve Halkla İlişkiler Şubesi Müdürlüğü

Diyanet İşleri Başkanlığı Görev ve Çalışma Yönergesi'nin 85. maddesine göre Basın ve

Halkla İlişkiler Şubesi Müdürlüğü'nün görevleri şunlardır:

- Basın ve yayın kuruluşlarının görüşme, röportaj ve program taleplerini takip ederek sonuçlandırmak, basından gelen soruları ilgili yerlere havale etmek, cevapların hazırlanmasını sağlamak ve soru sahiplerine zamanında göndermek,
- Günlük, haftalık, aylık, üç aylık ve altı aylık gazete ve dergilerde yer alan; dini, mesleki ve Başkanlıkla ilgili haber ve yazıları işaretlemek, derlemek, değerlendirmek ve her gün en geç saat 10.00 da Başkan'a sunmak,
- Başkanlıkla ilgili haber ve yazıların kupürlerini, aynı gün mesai bitiminden önce; Başkan, Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanı, Başkan Yardımcıları, ve Teftiş Kurulu Başkanı ile Dini Yayınlar Dairesi Başkanına, gerektiğinde haftalık olarak Yurt Dışı Din Hizmetleri Müşavirliklerine ve diğer birimlere konularını ilgilendiren kupürlerin birer fotokopisini göndermek,
- Önem ve süreklilik arz eden konularla ilgili kupürleri, her hafta cuma günü mesai bitimine kadar konularına göre müstakil dosyalar halinde arşivlemek,
- Taşra ve yurt dışı teşkilatlarından gelen kupürleri değerlendirmek, tasnif etmek, gerektiğinde birer suretini ilgili birimlere havale etmek, takip etmek ve sonuçlandırılmalarını sağlamak,
- Başkanlığın 25/12/1995 tarih ve 836 sayılı emriyle kurulan Diyanet Haber Merkezi ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek, taşra teşkilatından gönderilen bilgi, haber, fotoğraf, bant vs. gibi dokümanları birleştirmek, değerlendirmek ve gereği yapılmak üzere ilgili yerlere intikal ettirmek,
- Radyo ve televizyon yayınlarını takip etmek, Başkanlığımızla ilgili olanları kasetlere kaydetmek, çözmek ve gereği yapılmak üzere ilgili birimlere havale etmek ve takip edip sonuçlandırmak,
- Başkanlığın süreli yayınlarını izlemek, basılmalarını müteakip Başkan'a sunulmak üzere ikişer adet temin etmek, süreli yayınlarda yer alan dinî, meslekî ve Başkanlıkla ilgili yazı ve haberlerin dokümantasyonunu ve arşiv işlemlerini yapmak,
- Başkan'ın basın toplantıları ile ilgili hazırlıkları yapmak,
- Bülten, açıklama ve tekzip işlerini yürütmek, önemli gün ve gecelerde yayınlanacak mesajları hazırlamak/hazırlatmak ve bunların İnternet ortamında yayınlanmasını sağlamak,
- Gerekli mesaj ve kutlamaların yazılabilmesi için, basın ve yayın organlarında yayınlanan önemli atama ve vefat haberlerini Protokol Şubesi Müdürlüğüne bildirmek,
- Başkan tarafından verilen konuları incelemek, değerlendirmek, cevaplandırılması gereken hususların araştırmasını yapmak ve zamanında cevaplarını hazırlayarak Makam'a sunmak.
- Periyodik faaliyet programlarını ve çalışma raporlarını düzenleyerek ilgili yerlere zamanında göndermek, periyodik ve süreli konuları takip ederek süresi içinde sonuçlandırılmalarını sağlamak.
- Basın ve halkla ilişkiler konusunda amirlerince verilen diğer görevleri yapmak.

1.4.5.17. Müftülükler

Diyanet İşleri Başkanlığı Görev ve Çalışma Yönergesi'nin 90. maddesi ile müftülüklerin görevleri aşağıdaki şekilde belirlenmiştir:

- İslâm dininin itikat, ibadet ve ahlâk esasları ile ilgili işlerini yürütmek,
- Vaaz, hutbe, konferans ve benzeri faaliyetler ile her türlü basın ve yayın vasıtalarından yararlanarak cami içinde ve dışında toplumu dinî konularda aydınlatmak; müftünün de en az haftada bir defa vaaz edeceği şekilde üçer aylık vaaz ve irşat programları hazırlamak,
- Vaaz ve hutbe konularını tespit etmek ve gerektiğinde hutbe metinleri hazırlamak,
- Müftülük hizmetleri için ihtiyaç duyulan bina ve tesislerin yapımını sağlamak, bunları yönetmek, temizlik, bakım ve onarımlarını yapmak ve denetlemek,
- Kur'an kursları ile öğrenci yurt ve pansiyonlarının açılış, eğitim ve öğretim işlerini ve diğer işlemlerini yürütmek, bu yerleri yönetmek ve denetlemek,
- Hizmet içi eğitim faaliyetleri ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek,
- İl müftülükleri için cami ve mescit gibi dinî yapı alanlarına ilişkin imar planlarında ve değişikliklerinde ilgili mercilere görüş bildirmek,
- İmar mevzuatına uygun olmak şartıyla, il, ilçe ve kasabalarda inşa edilecek camiler için izin vermek; cami yaptıracak hakiki veya hükmî şahıslara yol göstermek, yardımcı olmak ve kible tespitini yapmak,
- Cami ve mescitlerin ibadete açılış beratlarını vermek ve hakiki veya hükmî şahısların mülkiyetinde bulunan bütün cami ve mescitleri yönetmek ve denetlemek,
- Dinî soruları yazılı veya sözlü olarak cevaplandırmak,
- Ramazan ayı ile diğer dinî gün ve geceler için mukabeleler ve özel programlar hazırlamak ve uygulamak,
- İhtida edecekler için ihtida merasimi yapmak ve ihtida belgesi vermek,
- Medenî Kanun'a göre akdedilen nikâhtan sonra olmak üzere, isteyenlere evlenmenin dini merasimini icra etmek,
- Başkanlık yayınları ile Başkanlıkça satışı uygun görülen diğer yayınların tanıtım, dağıtım ve satışı ile ilgili işleri yürütmek ve yayın bedellerini zamanında Başkanlığa göndermek,
- Personelin kadro, atama, nakil, sicil, emeklilik ve diğer özlük işlemlerini yürütmek,
- Tahakkuk, tediye ve malî işlerle ilgili hizmetleri yürütmek,
- Müftülük giriş ve çıkışlarının kontrolünü sağlamak; yangın ve sabotaja karşı tedbirler ile diğer koruyucu güvenlik tedbirlerini almak; sivil savunma ile ilgili program ve alarmları düzenlemek ve uygulanmasını sağlamak,
- Demirbaş eşya ile diğer araç ve gereçlerin bakım, onarım, koruma, kullanım ve terkinin ile ilgili hizmetleri yürütmek,
- Camilerin temizliği, bakımı, onarımı, çevre tanzimi ve teberrukat eşyası ile ilgili hizmetleri yürütmek,
- Mahalli basını takip etmek ve gereğini yapmak,

- Camilerde toplanacak yardımlar konusunda yardım toplama mevzuatına ve Başkanlık talimatlarına göre hareket etmek,
- Cami ziyaretlerinin İslâm adabına ve caminin emniyetine uygun bir şekilde yapılmasını sağlamak; camilerin avlu ve müştemilatında İslâmî kurallara uymayan, ibadetin huzurunu ihlal eden her türlü davranışı, satıcılık, dilencilik gibi cemaati rahatsız edici faaliyetleri ve görüntü, ses ve

çevre kirliliğini önlemek için gerekli tedbirleri almak,

- Müftülük çalışma programının hazırlanmasını sağlamak ve uygulanmasını takip etmek; istatistikî bilgileri derlemek; görev alanı ile ilgili konularda araştırmalar yapmak,
- Görev alanı ile ilgili konularda amirlerince verilen diğer görevleri yapmak.

1.4.5.18. Eğitim Merkezi Müdürlükleri

Diyanet İşleri Başkanlığı Görev ve Çalışma Yönergesi'nin 142. maddesi ile Eğitim Merkezi Müdürlüklerinin görevleri aşağıdaki şekilde belirlenmiştir:

- Eğitim merkezinde Başkanlıkça hazırlanan eğitim programlarını uygulamak,
- Kursların başında seviye tespit sınavı, sonunda da değerlendirme sınavı yaparak kursiyerlerin başarı derecelerini ölçmek ve değerlendirmek,
- Derslerin ve mesleki uygulamaların müfredat programına ve ders planlarına uygun olarak yapılmasını sağlamak,
- Kurs sonunda verilecek belgeler ile kurs ve eğitim merkeziyle ilgili diğer evrak ve belgeleri düzenlemek,
- Kursiyerlerin iâşe ve ibate hizmetlerini yürütmek; malî ve özlük haklarıyla ilgili işlemlerini yapmak,
- Eğitim merkezi personelinin kadro, atama, nakil, sicil, emeklilik ve diğer özlük işlemlerini yürütmek,
- Her türlü tahakkuk, tediye ve mali işlerle ilgili hizmetleri yürütmek,

- Eğitim hizmetleri için ihtiyaç duyulan bina ve tesislerin yapımını sağlamak, bunları yönetmek, temizlik, bakım ve onarımlarını yapmak,
- Demirbaş eşya ile diğer araç ve gereçlerin bakım, onarım, koruma, kullanım ve terkinin ile ilgili hizmetleri yürütmek,
- Eğitim merkezinin kütüphane ve arşiv hizmetlerini düzenlemek ve yürütmek,
- Eğitim merkezi giriş ve çıkışlarının kontrolünü sağlamak; yangın ve sabotaja karşı tedbirler ile diğer koruyucu güvenlik tedbirlerini almak; sivil savunma ile ilgili program ve alarmları düzenlemek ve uygulanmasını sağlamak,
- Meslekî uygulamalar için müftülüklerle iş birliği yapmak,
- Eğitim ve öğretimle ilgili olarak her yıl sonunda yıllık faaliyet raporu hazırlamak, kurslar ve kursiyerlerle ilgili yıllık istatistikî bilgileri hazırlayıp Başkanlığa göndermek,
- Görev alanı ile ilgili konularda amirlerince verilen diğer görevleri yapmak.

1.4.5.19. Din Hizmetleri Müşavirlikleri ve Ataşelikleri

Diyanet İşleri Başkanlığı Görev ve Çalışma Yönergesi'nin 149. maddesi ile Din Hizmetleri Müşavirlik ve Ataşeliklerinin görevleri aşağıdaki şekilde belirlenmiştir:

- Yurt dışındaki vatandaş ve soydaşlarımızın, İslâm dininin inanç, ibadet ve ahlâk esasları ile ilgili işlerini yürütmek, din konusunda her türlü vasıttan yararlanarak onları aydınlatmak ve ibadet yerlerini yönetmek,
- Sorulan dinî soruları, usulüne göre cevaplandırmak veya cevaplandırılmasını sağlamak,
- Din görevlilerinin nakil, sicil, sağlık ve diğer özlük işlemleri ile vekâlet, görevlendirme, görev sürelerinin uzatılıp uzatılmaması ve yurda dönüşleri ile ilgili işlemleri yürütmek,
- Başkanlık yayınlarını tanıtmak, bu yayınların dağıtımında ve isteyenlere temin edilmesinde yardımcı olmak, ayrıca bulunduğu ülkede Başkanlığın görev alanı ile ilgili yayınları ve İslâm diniyle ilgili faaliyetleri takip etmek,
- Hastane, hapisane ve benzeri yerlerdeki vatandaş ve soydaşlarımızın dinî ve manevî ihtiyaçları ile ilgilenmek,
- Medeni Kanun veya mahallî mevzuata göre akdedilen nikâhtan sonra olmak üzere, isteyenlere evlenmenin dini merasimini icra etmek,
- Vefat eden vatandaş ve soydaşlarımızın teçhiz, tekfin ve defin hizmetlerinde yardımcı olmak,
- Müslüman olmak isteyenlere gerekli dinî bilgileri vermek ve ihtida işlemlerini yapmak,
- Görev bölgesindeki vatandaş ve soydaşlarımızın dinî ve millî kültürümüze bağlılıklarını devam ettirmek için özel programlar hazırlamak ve uygulamak; ibadet ettikleri camiler ile topluca buldukları yerlerde dinî, ilmî konferans ve seminerler düzenlemek vaaz ve irşat hizmetlerini yürütmek; gerektiğinde nişan, nikâh, hatim, mevlit, sünnet ve benzeri merasimlerde onlara yardımcı olmak,
- Dinî konulu dernek ve vakıfların faaliyetleri ile ilgilenmek, cami ve mescitlerin uygun mahallerde açılmasını sağlamak; bunların kiblelerini tespit etmek; görevli verilecek cami ve mescitleri belirleyerek Başkanlığa teklifte bulunmak,
- Ramazan ayının başlangıcını, namaz vakitlerini, dinî bayram günlerini, sadaka-i fitır miktarını, kandil gecelerini ve gerekli gördüğü diğer hususları, görev bölgesindeki vatandaş ve soydaşlarımıza uygun vasıtalarla duyurmak; bu gün ve gecelerde, ibadet ve merasimlerin usulüne uygun şekilde yapılmasını sağlamak; zekât, sadaka-i fitır ve kurban konularında talepleri halinde vatandaşlara yardımcı olmak,
- Görev bölgesindeki, ülke mevzuatının imkân tanınması halinde okul çağındaki Türk çocuklarına, okul bünyesinde ve ders saatleri içinde “din kültürü ve ahlak bilgisi” dersi verilmesi için o ülkenin eğitim kurumları ve o ülkedeki T.C. Milli Eğitim Bakanlığı yetkilileri ile iş birliği yaparak öğretmenlik formasyonu olan din görevlilerini, bu okullarda görevlendirmek,
- Dinî hizmetlerde kullanılacak olan gayrimenkullerle ilgili işlemleri yürütmek,
- Başkanlığın hac ve umre organizasyonlarından yararlanmak suretiyle hac ve umre ibadeti yapmak isteyenlere yardımcı olmak,

- Tahakkuk, tediye ve mali işlerle ilgili hizmetleri yürütmek,
- Demirbaş eşyanın bakım, onarım, koruma, kullanım ve terkinin ile ilgili hizmetleri yürütmek,
- Görev ve hizmetlerin yürütülmesinde gerektiğinde diğer ihtisas birimleri ile iş birliği yapmak.
- Görev alanı ile ilgili konularda ve yaptığı çalışmalar hakkında yıllık faaliyet raporu hazırlamak,
- Görev alanı ile ilgili konularda amirlerince verilen diğer görevleri yapmak.

1.4.6. Yönetim ve İç Kontrol Sistemi

- Başkanlığımız; merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatları olmak üzere, yurt içinde ve yurt dışında çok geniş ve yaygın bir organizasyon yapısına sahiptir.
- Teşkilatımız, Diyanet İşleri Başkanı'nın yönetimi ve 5 Diyanet İşleri Başkan Yardımcısı koordinesinde hizmetlerini sürdürmektedir.
- Danışma ve Denetim Birimlerimiz Teftiş Kurulu Başkanlığı, İç Denetim Birimi, Hukuk Müşavirliği ve Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı'ndan; Ana Hizmet Birimlerimiz Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanlığı, Mushafları İnceleme Kurulu Başkanlığı, Din Hizmetleri Dairesi Başkanlığı, Din Eğitimi Dairesi Başkanlığı, Hac Dairesi Başkanlığı, Dini Yayınlar Dairesi Başkanlığı ve Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığından; Yardımcı Hizmet Birimlerimiz Personel Dairesi Başkanlığı, İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı, Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü, Protokol Şubesi Müdürlüğü ve Basın ve Halkla İlişkiler Şubesi Müdürlüğünden; Taşra teşkilatımız 81 il müftülüğü, 894 ilçe müftülüğü ve 18 eğitim merkezi müdürlüğünden, (27 ilde il eğitim merkezleri mevcuttur); Yurt dışı teşkilatımız ise 22 din hizmetleri müşavirliği ve 24 din hizmetleri ataşeliğinden oluşmaktadır.
- Birimler birim âmirleri, müftülükler il ve ilçe müftüleri, eğitim merkezleri eğitim merkezi müdürleri, din hizmetleri müşavirlikleri din hizmetleri müşavirleri, din hizmetleri ataşelikleri ise din hizmetleri ataşeleri tarafından sevk ve idare edilmektedir.
- 5018 sayılı Kanununun 55, 56 ve 57. maddeleri, bu maddelere dayanılarak hazırlanan ve 31.12.2005 tarihli ve 26040 sayılı 3. Mükerrer Resmî Gazete'de yayımlanan "İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar" ile 26.12.2007 tarihli ve 26738 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "İç Kontrol Standartları Tebliği" çerçevesinde, Başkanlığımızda İç Kontrol Sistemi'nin oluşturulması ve uygulamaya konulması için çalışmalar yapılmıştır.
- Bu çerçevede;
  - İç Kontrol Eylem Planı Taslağı hazırlanarak Başkanlık Makamı onayı ile yürürlüğe konulmuştur.
  - Merkez birimlerinin 2. ve 3. kademe yetkilileri ile ayrı ayrı çalıştaylar gerçekleştirilmiştir.

- Merkez Teşkilatı birimleri personelinin görev dağılım çizelgeleri oluşturulmuştur.
- Diyanet İşleri Başkanlığı İç Kontrol Yönergesi hazırlanarak yürürlüğe konulmuştur.
- Süreç Yönetim sistemi oluşturulmuştur.
- Risk Yönetimi sistemi oluşturulmuştur.
- Ön Malî Kontrol faaliyetleri, “İç Kontrol ve Ön Malî Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar” ile Başkanlığımız “Ön Malî Kontrol İşlemleri Yönergesi” çerçevesinde, Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı (İç Kontrol Şubesi Müdürlüğü)’nce yürütülmüştür. Bu çerçevede, şifahî iade ve düzeltmeler dışında, 2009 yılında 1.906 malî iş ve işleme ilişkin belge üzerinde yapılan malî kontrol sonucunda, 1.895 belgeye uygun görüş verilmiş, 11 belgeye ise uygun görüş verilmemiştir.
- Başkanlığımız birimlerinde malî iş ve işlemlerde yaşanabilecek olumsuzlukları minimize etmek ve ilgilileri bilgilendirmek için,
  - Soru ve Cevaplarla Harcama Birimleri Kılavuzu
  - Performans Programı

- Taşınır/Taşınmaz Mal İşleri Kılavuzu
- Mali Sorular ve Sorunlar
- Mali Konularla İlgili Sunumlar

web sitemizde yayınlanmak suretiyle tüm birimlerin bilgilencmeleri sağlanmıştır.

- Merkez birimlerimize ait giderlerle ilgili gerçekleştirme görevliliği; Teftiş Kurulu Başkanlığı, Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı ve kısmen Dış İlişkiler Daire Başkanlığı hariç, Başkanlık Makamından alınan onay ile İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığına (Mali İşler Şubesi Müdürlüğü); merkez ve taşra birimlerinin çeşitli konulardaki giderlerinin ödenmesine izin veren *Ödenek Gönderme Belgelerinin* düzenlenmesi ve ilgili birimlere ulaştırılması görevi ise, Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı’na (Bütçe ve Performans Şubesi Müdürlüğü) verilmiştir.
- 5018 sayılı Kanun uyarınca hazırlanması gereken Başkanlığımızın Stratejik Planı, 01/01/2009 tarihinden geçerli olarak uygulanmaya konulmuş, bastırılarak Başkanlığımız merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatları ile stratejik ortak ve paydaş konumunda olan kurum ve kuruluşlara gönderilmiştir.

2. AMAÇ VE HEDEFLER

2.1.İdarenin Amaç ve Hedefleri

- Laiklik ilkesi doğrultusunda, bütün siyasî görüş ve düşüncülerin dışında kalarak ve milletçe dayanışma ve bütünleşmeyi amaç edinerek, İslam dininin inanç, ibadet ve ahlak esasları ile ilgili işleri yürütmek, din konusunda toplumu aydınlatmak ve ibadet yerlerini yönetmek,
- Toplumun din konusunda aydınlatırken dinin iki temel kaynağı olan Kur'ân ve Sünnete dayalı sağlam bilgiyi esas almak, Müslümanların 14 asırlık dinî tecrübesini göz önünde bulundurmak, modern hayatı ve insanlığın ortak birikimini de göz ardı etmemek,
- Din konusunda mezhep, anlayış ve uygulama ayrımı yapmadan vatandaşlık esasına göre hizmet sunmak,
- Sürekli nitelikli dinî bilgi üretmek, üretilen bilgiyi toplumla paylaşmak,
- Toplumsal ve teknolojik gelişmeler neticesinde ortaya çıkan güncel dini sorular ve sorunlar hakkında, toplumu aydınlatıcı ve rahatlatıcı bilgileri yerinde ve zamanında kamuoyuna sunmak,
- Toplumun önemli bir kısmını oluşturan engelli, kimsesiz, yaşlı, yoksul, gazi, hükümlü ve tutuklu gibi ilgi ve desteğe muhtaç vatandaşlarımızın her zaman yanında olmayı din hizmetinin ayrılmaz bir parçası kabul etmek,
- İslâm'ın itikadî ve amelî ilkelerini özümsemiş, eğitim ve kültür seviyeleri yüksek, kendisiyle ve toplumla barışık, beşerî ilişkilerde topluma öncü, muhatabını anlayan ve dinî sorunlarına pratik çözümler üretebilen, dinî ve ilmî verileri birlikte kullanabilen, söz ve davranışlarıyla örnek bir hayat sergileyebilen din görevlilerine sahip olmak,
- Yurt dışındaki vatandaşlarımızın asimile olmadan, kendi öz kimliklerine bağlı kalmalarına ve yaşadıkları toplumla uyum içinde olmalarına katkı sağlamak,
- Yurt dışında Türkiye'nin dinî alandaki tecrübe ve birikiminin tanıtılmasını, İslâm dininin doğru anlaşılmasını sağlamak,
- Gerek AB ülkelerinde gerekse Türkiye'de var olan din anlayışları ve uygulamalarıyla ilgili tartışmaları yakından izlemek ve bu konuda dünya kamuoyuna sağlıklı bilgiler sunmak,
- Geliştirilen “*Diyanet İşleri Başkanlığı Sürekli Kurumsal Gelişim Projesi*” çerçevesinde, çağdaş yönetim sistemlerini Başkanlığımıza uyarlamak ve uygulamak suretiyle, daha dinamik, şeffaf ve aktif kurumsal yapıya kavuşmak.

2.2.Temel Politika ve Öncelikler

Başkanlığımızın temel ve değişmez politikası; Anayasamızda ifadesini bulan **Laiklik ilkesi doğrultusunda, bütün siyasî görüş ve düşüncülerin dışında kalarak ve milletçe dayanışma ve bütünleşmeyi amaç edinerek,**

İslam dininin inanç, ibadet ve ahlak esasları ile ilgili işleri yürütmek, din konusunda toplumu aydınlatmak ve ibadet yerlerini yönetmek' tir.

Önceliklerimiz şunlardır:

- Nitelikli din görevlisi sayısını artırarak daha kaliteli din hizmeti sunmak,
- Din hizmetlerini yurt içinde ve yurt dışında yaşayan vatandaş, dindaş ve soydaşlarımıza daha yaygın ve daha etkin bir şekilde sunmak,
- Kurum personelinin sosyal ve özlük haklarını iyileştirmek,
- Gelişen ve değişen ülke ve dünya şartları karşısında, ihtiyacımıza cevap veremeyen 633 sayılı Yasanın yerine, Başkanlığımızca hazırlanan ve TBMM Başkanlığına sunulan yeni teşkilat yasası ile ilgili işlemleri yürütmek,
- Camiler, Kur'ân kursları ve eğitim merkezlerimizi modern yapılarla kavuşturmak, camilerimizi müstemilatıyla birlikte bütün dinî ihtiyaçları karşılayacak merkezler ve külliyeler haline getirmek suretiyle bu yerlere olan ilgiyi artırmak,
- Merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatlarımızla diyalog ve koordinasyonu daha da geliştirmek,
- Daha kaliteli ve daha çok dinî yayın neşretmek,
- Müftülüklerimizde kurulan Aile İrşat ve Rehberlik Bürolarının sayısını artırarak, ailelere yönelik din hizmetlerini daha da yaygınlaştırmak,
- Cami dışı din hizmetlerine ağırlık vermek,
- Din hizmetlerinde sesli, yazılı ve görsel medya ile diğer iletişim araçlarından azamî derecede yararlanmak,
- Yurt dışında gerçekleşen bazı terör olayları ile İslâm Dini'nin ilişkilendirilmesi çabaları karşısında, İslâm dininin doğru anlaşılmasını ve dünya kamuoyunun sağlıklı bilgilendirilmesini sağlayabilmek için gayret göstermek,
- Başkanlığımız hizmet binasına bitişik, mülkiyeti Hazineye ait ve Başkanlığımıza tahsisi yapılan arsalar üzerine yaptırılacak olan caminin inşaatına başlanılmış ve kaba inşaatı tamamlanmış, ince işleri ile ilgili ihalesi yapılmıştır. Eğitim, kültür ve sosyal tesis binaları ile ilgili projeler hazırlanmış, ruhsat işlemleri devam etmektedir. Eğitim merkezi, kütüphane ve yemekhane binaları yatırıma alınmıştır. Eğitim merkezinin inşaat ihalesi yapılmıştır. Bu konuda başlatılan çalışmalara devam etmek,
- “*Diyanet İşleri Başkanlığı Sürekli Kurumsal Gelişim Projesi*” çerçevesinde ve 5018 sayılı Kanunun âmir hükümleri doğrultusunda hazırlanan ve 01/01/2009 tarihi itibarıyla yürürlüğe konulan Stratejik Plan'da öngörülen hedeflere ulaşmak,
- Söz konusu proje kapsamında Süreç Yönetimi, Risk Yönetimi, Performans Esaslı Bütçeleme Sistemi gibi çağdaş yönetim modellerini kurumumuza uyarlamak. Bu çerçevede sağlıklı bir iç kontrol sistemi ve kurumsal kimlik sistemi oluşturma amacıyla başlatılan çalışmalar tamamlanmış olup *Bilgi Yönetimi, Performans Yönetimi ve Zaman Yönetimi* gibi diğer çağdaş yönetim model ve tekniklerinin Başkanlığımıza uyarlanması ve uygulanması yönündeki çalışmalara ise devam edilmektedir.

3. FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER

3.1. Malî Bilgiler

3.1.1. Bütçe Uygulama Sonuçları

Başkanlığımız 2009 yılı bütçesine konulan ödeneklerle harcama durumları aşağıdaki tablolarda sunulmuştur.

Tablo 14- Diyanet İşleri Başkanlığı Ekonomik Kod Düzeyinde Ödenek-Harcama Tablosu

EKONOMİK KOD	AÇIKLAMA	2009 YILI BÜTÇE ÖDENEĞİ	2009 YILI EKLENEN ÖDENEK	2009 YILI DÜŞÜLEN ÖDENEK	2009 YILI TOPLAM ÖDENEK	2009 YILI TOPLAM HARCAMA	2009 YILI ÖDENEK ÜSTÜ HARCAMA
01	PERSONEL GİDERLERİ	1.955.485.000	70.280	576.970.280	1.378.585.000	1.950.313.978	576.927.583
01 1	MEMURLAR	1.759.575.000	70.280	576.970.280	1.182.675.000	1.710.178.142	531.098.989
01 2	SÖZLEŞMELİ PERSONEL	191.560.000	0	0	191.560.000	224.462.017	34.504.667
01 4	GEÇİCİ PERSONEL	4.125.000	0	0	4.125.000	15.448.927	11.323.927
01 5	DİĞER PERSONEL	225.000	0	0	225.000	224.892	0
02	SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	251.434.000	15.538	71.115.538	180.334.000	258.256.189	79.601.174
02 1	MEMURLAR	223.185.000	15.538	71.115.538	152.085.000	216.194.367	65.590.790
02 2	SÖZLEŞMELİ PERSONEL	27.444.000	0	0	27.444.000	36.946.699	9.700.261
02 4	GEÇİCİ PERSONEL	805.000	0	0	805.000	5.115.123	4.310.123
03	MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	219.759.398	112.166.194	6.164.864	325.760.728	328.137.177	11.923.775
03 2	TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	57.265.086	2.736.180	5.053.939	54.947.327	49.247.693	0
03 3	YOLLUKLAR	10.672.992	11.486.896	97.230	22.062.658	31.993.239	11.923.775
03 4	GÖREV GİDERLERİ	36.297	356.000	0	392.297	357.800	0
03 5	HİZMET ALIMLARI	7.586.748	480.066	590.512	7.476.302	6.954.177	0
03 6	TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	1.272.249	40.304	94.549	1.218.004	998.859	0
03 7	MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	420.826	483.907	9.000	895.733	860.381	0
03 8	GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	673.200	35.740	14.670	694.270	648.700	0
03 9	TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ	141.832.000	96.547.101	304.964	238.074.137	237.076.328	0
05	CARİ TRANSFERLER	1.947.000	0	0	1.947.000	1.902.414	0
05 3	KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	1.760.680	0	0	1.760.680	1.716.199	0
05 4	HANE HALKINA YAPILAN TRANSFERLER	186.000	0	0	186.000	185.895	0
05 6	YURT DIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	320	0	0	320	320	0
06	SERMAYE GİDERLERİ	16.991.000	807.000	807.000	16.991.000	14.215.212	0
06 1	MAMUL MAL ALIMLARI	10.220.000	140.000	140.000	10.220.000	9.750.710	0
06 3	GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	521.000	0	0	521.000	446.584	0
06 5	GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	2.500.000	0	0	2.500.000	383.699	0
06 6	MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	650.000	0	0	650.000	644.980	0
06 7	GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	3.100.000	667.000	667.000	3.100.000	2.989.239	0
TOPLAM		2.445.616.398	113.059.012	655.057.682	1.903.617.728	2.552.824.970	668.452.532

Tablo 15- Diyanet İşleri Başkanlığı Fonksiyonel Kod Düzeyinde Ödenek-Harcama Tablosu

FONKSİYONEL KOD	AÇIKLAMA	2009 YILI BÜTÇE ÖDENEĞİ	2009 YILI EKLENEN ÖDENEK	2009 YILI DÜŞÜLEN ÖDENEK	2009 YILI TOPLAM ÖDENEK	2009 YILI TOPLAM HARCAMA	2009 YILI ÖDENEK ÜSTÜ HARCAMA
01	GENEL KAMU HİZMETLERİ	17.474.740	551.302	32.104	17.993.938	15.929.750	0
02	SAVUNMA HİZMETLERİ	213.107	147.678	154.574	206.211	65.478	0
03	KAMU DÜZENİ VE GÜVENLİK HİZMETLERİ	1.390.500	70.000	10.000	1.450.500	1.343.129	0
07	SAĞLIK HİZMETLERİ	367.700	0	0	367.700	305.075	0
08	DİNLENME KÜLTÜR VE DİN HİZMETLERİ	2.425.822.357	112.290.032	654.861.004	1.883.251.385	2.534.862.312	668.452.532
09	EĞİTİM HİZMETLERİ	347.994	0	0	347.994	319.226	0
TOPLAM		2.445.616.398	113.059.012	655.057.682	1.903.617.728	2.552.824.970	668.452.532

Tablo 16- Diyanet İşleri Başkanlığı Kurumsal Kod Düzeyinde Ödenek-Harcama Tablosu

KURUMSAL KOD	AÇIKLAMA	2009 YILI BÜTÇE ÖDENEĞİ	2009 YILI EKLENEN ÖDENEK	2009 YILI DÜŞÜLEN ÖDENEK	2009 YILI TOPLAM ÖDENEK	2009 YILI TOPLAM HARCAMA	2009 YILI ÖDENEK ÜSTÜ HARCAMA
01	DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI	2.445.616.398	113.059.012	655.057.682	1.903.617.728	2.552.824.970	668.452.532

3.1.2. Temel Malî Tablolara İlişkin Açıklamalar

Başkanlığımıza 5828 sayılı 2009 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile toplam 2.445.616.398 TL ödenek verilmiş olup, bu ödenek yıl içinde eklenen ve düşülen ödeneklerle yıl sonunda 1.903.617.728 TL olmuştur. Verilen bu ödeneğin % 72,42' si Personel Giderlerine, % 9,47' si Sosyal Güvenlik Kurumlarına Ödenen Devlet Primi Giderlerine, % 17,11'i Mal ve Hizmet Alım Giderlerine, % 0,10'u Cari Transfer Giderlerine ve % 0,89'u ise Sermaye Giderlerine ayrılmıştır.

2009 Malî Yılı sonunda ödeneklerin % 76,40'ının Personel Giderlerine, % 10,12'sinin Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderlerine, % 12,85'inin Mal ve Hizmet Alım Giderlerine, % 0,07'sinin Cari Transferlere ve % 0,56'sının ise Sermaye Giderlerine harcandığı görülmektedir.

Bütçemize genel anlamda baktığımızda Sosyal Güvenlik Kurumlarına Ödenen Devlet Primi Giderlerini de bir tür Personel Gideri olarak değerlendirirsek, ödenek bazında bütçemizin % 81,89'nun Personel Giderleri, % 17,11' nin Mal ve Hizmet Alım Giderleri, % 0,10'nun Cari

Transferler ve % 0,89'unun Sermaye Giderlerinden oluştuğu görülmektedir.

Gerçekleşen harcama açısından bakıldığında da durum paralellik arz etmektedir. Bu açıdan bütçemizin % 86,52'si Personel Giderleri, % 12,85 'i Mal ve Hizmet Alım Giderleri, % 0,07'si Cari Transferler ve % 0,56' sı ise Sermaye Giderlerinden oluşmaktadır.

Başkanlığımıza 2009 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ve yıl içinde eklenen ve düşülen ödeneklerden sonra toplam 1.903.617.728 TL ödenek ayrılmış olup, bu ödeneğe karşılık gerçekleştirilen hizmetler neticesinde yıl sonunda 2.552.824.970 TL harcama yapılmıştır.

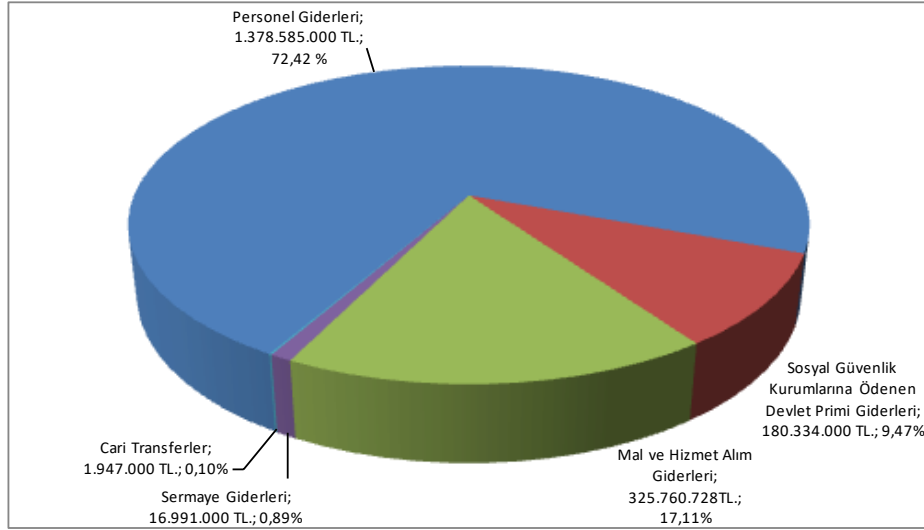
Başkanlığımızın her kademesinde görevli personelimiz, sunduğu hizmetin ülkemiz açısından ne kadar önemli olduğunun bilinci içerisinde. Ancak bu hizmetin yerine getirilmesi aşamasında bütçesel zorluklarla karşılaşmaktadır. Özellikle Mal ve Hizmet Alım Gideri ile Yatırım Giderlerine ait ödeneklerin yılları bütçelerine bakıldığında yetersiz kaldığı görülmektedir.

Bu olumsuzluklara yol açmamak ve görevimizi en iyi şekilde yerine getirebilmek için alınabilecek en etkili önlem bahsi geçen konulardaki bütçe ödeneklerinin imkanlar doğrultusunda artırılmasıdır.

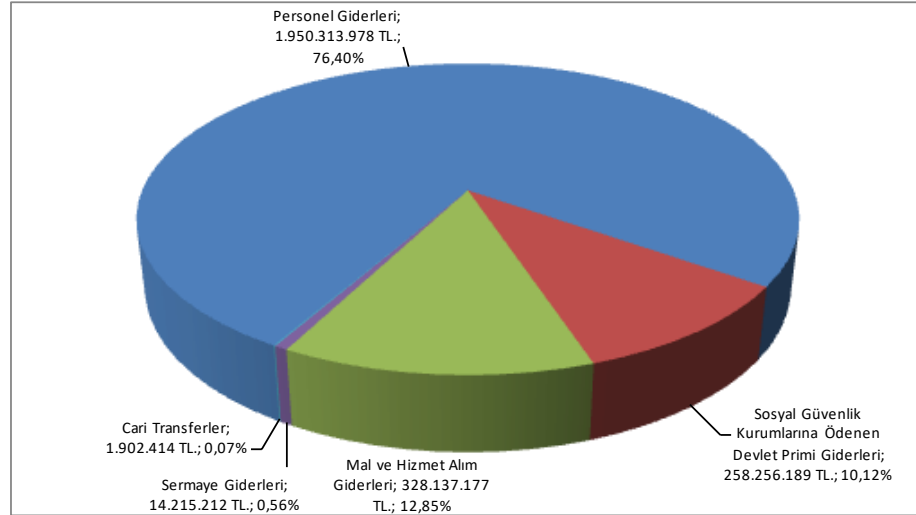
Ülkenin en küçük yerleşim birimine kadar bu hizmeti götürebilmek, sunduğu hizmetin

önemini çok iyi bilen bir yönetim anlayışı, eğitilmiş ve özverili personel, teknik yönden donanımlı bir teşkilat ve güçlü bir bütçe ile mümkün olacaktır. Bu nedenle, personel giderleri dışındaki diğer kalemlere yeteri kadar ödenek konulması son derece önemlidir.

Grafik 4- 2009 Yılı Ödeneklerin Dağılımı

Grafik 5- 2009 Yılı Harcamalarının Dağılımı

3.1.3. Mali Denetim Sonuçları

2009 yılı içerisinde Sayıştay Başkanlığı tarafından sorguya alınmış herhangi bir harcama veya ilâma bağlı borç bulunmamaktadır.

4. PERFORMANS BİLGİLERİ

4.1.Faaliyet ve Proje Bilgileri

4.1.1. Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanlığı

- Bilimsel yeterlikleri ve dinî hizmetleriyle tanınmış olan bilim ve din adamlarının entelektüel birikimlerini birleştirerek, Diyanet İşleri Başkanlığınca yürütülen hizmetlerin geliştirilmesi konusunda görüş oluşturmak amacı ile **IV. Din Şûrası** 12–16/10/2009 tarihleri arasında **Din ve Toplum** konulu ana gündemle Ankara’da gerçekleştirilmiştir.
- Din İşleri Yüksek Kurulu’na mümasil dinî-ilmî kurum ve kuruluşların hizmet ve faaliyet yöntemlerini yakından tanımak, diyalog tesis etmek, araştırmalarda bulunmak ve çalışmalar yapmak amacıyla, Suudi Arabistan’ın başkenti Riyad’ta bulunan **Heyet-i Kibari’l-Ulema**, Mekke’de bulunan **Dünya İslâm Birliği** (Rabıtu’l-Alemi’l-İslâmi)’ne bağlı **Mecmaü’l-Fıkhı’l-İslâmi** ve Cidde’de bulunan İslâm Konferansı Teşkilatı’na bağlı **İslâm Fıkıh Akademisi** (Mecmaü’l-Fıkhı’l-İslâmi) ile istişarelerde bulunmak üzere, Kurul üyeleri Prof. Dr. Yavuz ÜNAL, Doç. Dr. Soner GÜNDÜZÖZ, Doç. Dr. İbrahim Hilmi KARSLI ve Kurul Uzmanı Dr. Mehmet CANBULAT’tan oluşan heyet, 27/06/2009-01/07/2009 tarihleri arasında Suudi Arabistan’a gitmişlerdir.
- Güncel dinî konularla ilgili olarak, ARGED Merkezi Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Yavuz ÜNAL’ın başkanlığında, Din İşleri Yüksek Kurulu Üyesi Doç. Dr. İbrahim Hilmi KARSLI’nın denetim ve gözetiminde, Din İşleri Yüksek Kurulu’nda görevli Eğitim Uzmanı Dr. Ayten EROL’un sorumluluğunda; Ankara İl Vaizi Hicret Kiraz TOPRAK, Sakarya İl Vaizi Esmâ ÇETİN, İstanbul İl Vaizi Emine ARSLAN,

Ordu İl Müftülüğü Din Hizmetleri Uzmanı Nurşen GÜNEY, İzmir İl Vaizi Serpil BAŞAR ve Diyarbakır-Çınar İlçe Vaizi Bayram KANARYA’dan oluşan komisyon, 17–20/06/2009 tarihleri arasında Başkanlık merkezinde toplantı yapmıştır.

- Din İşleri Yüksek Kurulu üyeleri, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. İlhami GÜLER, Muğla Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Necdet SUBAŞI ve Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Araştırma Görevlisi Dr. Huriye MARTI’nın katılımlarıyla 20/05/2009 tarihinde **İslâm Ahlâkı** konusunda eser hazırlamaya yönelik bir günlük çalıştay yapılmıştır.
  - **Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar** (GDO) hakkında vatandaşlarımızın sağlıklı bilgilendirilmesine zemin oluşturmak amacıyla, 11/11/2009 tarihinde, Başkanlığımız Konferans Salonu’nda Kurul üye ve uzmanlarının bilgilendirilmesine yönelik bir panel düzenlenmiştir.
- Söz konusu panele, Ankara Üniversitesi Öğretim Üyelerinden Prof. Dr. Hakan YARDIMCI, Prof. Dr. Sabahattin ÖZCAN, Prof. Dr. Orhan KAVUNCU, Ortadoğu Teknik Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Hüseyin Avni ÖKTEM, Sabancı Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Selim ÇETİNER, Pamukkale Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Necmettin CEYLAN, Başbakanlık Başdanışmanı Dr. Yıldırım Mehmet RAMAZANOĞLU ve Türkiye Yem Sanayicileri Birliği Başkanı M. Ülkü KARAKUŞ panelist olarak katılmışlardır.

- Dinî hayatla ilgili ülkemiz gündemini meşgul eden konularda, Kurul Başkanı ve üyeleri tarafından açıklamalar yapılmıştır.
- Yıl içerisinde Din İşleri Yüksek Kurulu'na yurt içinden ve yurt dışından elektronik ortamda e-posta, web yoluyla ve mektup ile **toplam 52.960** soru yöneltilmiş ve tamamı cevaplandırılmıştır. Telefonda sorulan sorulara verilen cevaplar bu sayıya dâhil değildir.
- Telefonla sorulan soruları cevaplandırmak amacıyla oluşturulan "**Dinî Soruları Cevaplandırma Bürosu**"na günlük ortalama 300 civarında soru yöneltilmiştir. Ayrıca, bizzat Kurul'a gelerek şifahî soru soran vatandaşlarımızın soruları da cevaplandırılmıştır.
- Yapımı, yayınlanması, uygulamaya konulması ve izlenmesi talebiyle havale edilen her türlü kitap, makale, senaryo, CD, DVD gibi eserlerin incelenmesi işlemleri gerçekleştirilmiştir.
- Din İşleri Yüksek Kurulu üyelerinden bazıları TRT ve özel TV kanallarına konuşmacı olarak katılmış, bazı il ve ilçelerde, kurumlarda ve okullarda konferans ve seminerler vermişler, camilerde de vaaz ve irşat hizmetlerinde bulunmuşlardır.
- Din İşleri Yüksek Kurulu'nu tanıtıcı bir broşür hazırlanmış ve baskıya hazır hale getirilmiştir.
- Gümrük Müsteşarlığı'na bağlı bazı gümrük müdürlükleri depolarında bulunan muhtelif eserlerin ekonomiye kazandırılabilmesi için, yurda sokulmalarında sakınca bulunup bulunmadığı sorulan eserler yerinde incelenmiş ve düzenlenen rapor ilgili Kuruma gönderilmiştir.
- Vatandaşlarımızın **Din Eğitimi ve Din Hizmeti Talebinin Karşıllanması** konulu proje kapsamında **Dinimizi Öğreniyoruz** isimli eğitim setini desteklemek amacıyla hazırlatılan **Etkinlik Kitabı** adlı çalışma, **Dinimizi Öğreniyoruz** isimli ders materyalleri, **Eğitim Merkezi Öğretmenlikleri Yeterlik ve Değerlendirmeleri, Eğitim Merkezi Öğretmenlikleri Staj Esasları** konulu çalışma, **Özel Eğitim Gerektiren Bireylere Yönelik Hizmet İçi Eğitim Semineri Programı** çalışmaları yapılmıştır.
- Din İşleri Yüksek Kurulu'na incelenmek üzere gönderilen **İngiltere ve Galler Cezaevi Vaizlik Servisi** adlı rapor ile **Batı Avrupa Ülkelerinde Din Hizmetlerinin Organizasyonu, Kontrolü, Uygulanması** adlı rapor Komisyonca incelenerek Kurul Kararı alınmış ve ilgili birime gönderilmiştir.
- Aile yapısının korunması ve güçlendirilmesi amacıyla, Başkanlığımız ile Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü arasında iş birliği protokolü imzalanmış ve söz konusu iş birliği protokolü kapsamında gerçekleştirilmesi düşünülen ortak çalışma alanlarından birisi de, aile ve evlilik konularının yer alacağı bireylere yönelik rehber niteliğinde, **Evlilik Rehberi** adlı kitapçığın hazırlanması için Eğitim Uzmanı Dr. Ayten EROL görevlendirilmiştir.

Tablo 17- 2009 Yılında Kurulda İncelenerek Sonuca Bağlanan Eserler

Başkanlığımız Web Sitesine Yüklenmesi Uygun Görülenler (Görüntülü Hutbeler)	23
Başkanlığımız Web Sitesine Yüklenmesi Uygun Olan Eserler	4
Takvim Yazılarından Uygun Olanlar	342
Takvim Yazılarından Uygun Görülmeyenler	477
Başkanlıkça Yayınlanması Uygun Olan Eserler	43
Başkanlıkça Yayınlanması Uygun Olmayan Eserler	27
Avrupa Dergisinde Yayınlanmak İçin Gönderilen Yazılar (Olumlu)	230
Avrupa Dergisinde Yayınlanmak İçin Gönderilen Yazılar (Olumsuz)	36
Aylık Dergide Yayınlanmak İçin Gönderilen Yazılar (Olumlu)	276
Aylık Dergide Yayınlanmak İçin Gönderilen Yazılar (Olumsuz)	38
Diyanet Çocuk Dergide Yayınlanmak İçin Gönderilen Yazılar (Olumlu)	456
Diyanet Çocuk Dergide Yayınlanmak İçin Gönderilen Yazılar (Olumsuz)	58
İlmî Dergide Yayınlanmak İçin Gönderilen Yazılar (Olumlu)	16
İlmî Dergide Yayınlanmak İçin Gönderilen Yazılar (Olumsuz)	7
Toplam	2.033

4.1.2. Mushafları İnceleme Kurulu Başkanlığı

- Kayışzade Hafız Osman tarafından Resm-i Osmanî hat tarzında yazılan metnin, bilgisayar ortamında orijinali bozulmadan, sayfa tutar hale getirilerek basıma hazırlama çalışmalarına devam edilmektedir.
- Kur'ân-ı Kerim yazan hattatlarımızın biyografileri oluşturularak yayına hazır hale getirme çalışmalarına devam edilmektedir.
- Çeşitli ebat ve hatlarda 45 adet Kur'ân-ı Kerim'in incelemeleri tamamlanarak toplam 1.475.000 adet Kur'ân-ı Kerim nüshası mühürlenmiştir. İçerisinde Kur'ân-ı Kerim'den sûre ve ayetler bulunan 10 adet DVD ile digital ortamda hazırlanan 1 adet Kur'ân-ı Kerim (30 cüz) incelenmiştir.
- Başkanlığımıza kişi ve kurumlarca yapılan müracaatlar ile Kurul Başkanı ve Kurul üyelerinin görev esnasında tespit ettikleri yayınlar hakkında yayınevleri uyarılmıştır.

4.1.3. Teftiş Kurulu Başkanlığı

- Kurul'un 2008 Yılı Çalışmaları ve Genel Durumu hakkında hazırlanan rapor, Başkanlık Makamı'na sunulmuştur.
- Hac ve Umre Kararname ve Yönetmelikleri gereğince, Başkanlık ve A grubu seyahat acentelerinin 2009 yılı içinde gerçekleştirdikleri hac organizasyonlarının denetimi yapılmıştır.
- Başkanlığımız yemek servis hizmetlerinin denetimi yapılmıştır.

- Ankara, Bursa-Nilüfer, Elazığ-Harput, Kastamonu, Şanlıurfa ve Van Eğitim Merkezi müdürlüklerinin genel denetimi gerçekleştirilmiştir.
- 2007-2008 yılı Türkiye Diyanet Vakfı hac muhasebesinin denetimi yapılmıştır.
- Merkez birimleri, sivil savunma ve koruyucu güvenlik hizmetlerinin 2009 yılı denetimi yapılmıştır.
- Yıl içerisinde Teftiş Kurulu'na 1.575 adet evrak intikal etmiş, bunlardan 1.188 adediyle ilgili işlem yapılarak ilgili birimlere intikal ettirilmiştir. Bu konularla ilgili olarak Başkanlık Makamı'ndan 1.412 adet görevlendirme ve ilgili birimlere havale onayı alınmıştır.
- Kurul'a intikal eden, değişik konu ve personel hakkında ileri sürülen çeşitli iddia ve ihbarlar incelenmiş bunlardan gerekli görülenler hakkında inceleme veya soruşturma yapılmıştır. Bu bağlamda 767 personel ve 60 konu hakkında 986 iddiada bulunulmuş, bu iddialardan 223'ü sabit görülmüş, 763'ünün ise asılsız olduğu tespit edilmiştir.
- Ülke genelinde öğretime açılması istenen 1.091 Kur'an Kursu binasında inceleme yapılarak, bunlardan 1.036 adedinin açılması, 22'sinin açılmaması, 33'ünün de eksiklikleri giderildikten sonra açılması teklif edilmiştir.
- 29 il müftülüğü ile bunlara bağlı 306 ilçe müftülüğünün genel denetimi gerçekleştirilmiştir.

4.1.4. İç Denetim Birimi Başkanlığı

- Başkanlığımızca yurt genelinde açılan yardım kampanyaları,
  - Başkanlığın insan gücü planlaması ve personel istihdam politikaları kapsamında; müftü, vaiz ve uzmanlarla ilgili faaliyetler,
  - Başkanlık Merkez Binasının Güvenlik ve Temizlik İşleri,
  - Başkanlığımıza tahsis edilen bütçenin sarfına dair işlemler,
  - Kitap basım ve dağıtım faaliyetleri (rapor aşamasında),
  - Hizmet içi eğitim faaliyetleri,
  - Toplumun din konusunda aydınlatılması amacıyla Başkanlığımızca yürütülen vaaz hizmetleri,
- Konularında, sistem ve uygunluk denetimi yapılmıştır. Kamu iç denetim standartlarına göre hazırlanan raporlar ilgili birimlere intikal ettirilmiştir.
- Ayrıca, birimlerin risk belirleme çalışmaları kapsamındaki toplantılarda, danışmanlık faaliyeti gerçekleştirilmiş, 2009 yılı hac organizasyonunda bazı iç denetçilere görev verilmiştir.
- Başkanlığımıza tahsis edilen bütçenin birimlere dağılımı ve sarfı konusunda kamu iç denetim standartlarına göre araştırma ve inceleme yapılmıştır.

4.1.5. Hukuk Müşavirliği

Yıl içerisinde, 218 idarî ve 38 adlî olmak üzere, toplam 256 adet yeni dava dosyası açılmıştır. Bu tarihler arasında 249 adet dava dosyası

neticelenmiştir. Bu davalardan 171 idarî ve 1 adlî dava Başkanlığımız lehine, 77 idarî dava da Başkanlığımız aleyhine neticelenmiştir.

4.1.6. Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı

- Başbakanlık Tarihçe Yönergesi gereğince, **Diyanet İşleri Başkanlığı 2008 Yılı Tarihçesi** hazırlanmıştır.
- Diyanet İşleri Başkanlığının **2008 Yılı İdare Faaliyet Raporu** hazırlanarak, Maliye Bakanlığına ve Sayıştay Başkanlığına gönderilmiş, ayrıca Başkanlığımız web sitesinde kamuoyuna duyurulmuştur.
- İl müftülüklerinin 2008 Yılı Çalışma Programının Yıl Sonu Faaliyet Raporları ile 2009 Yılı Çalışma Programları derlenip değerlendirilmiştir.
- I, II ve III. Din Şûraları ve Uluslar Arası Avrupa Birliği Şûrası Kararları ile ilgili, I. altı aylık dönemde yapılan çalışmalar birimlerden derlenerek Makama sunulmuştur.
- Diyanet İşleri Başkanlığı **2009 Yılı Malî Durum ve Beklentiler Raporu** hazırlanarak, Maliye Bakanlığına (Elektronik ortamda bütcepol@bumko.gov.tr adresine) gönderilmiş ve Başkanlığımız web sitesinde kamuoyuna duyurulmuştur.
- Makamın takdir ve talimatları doğrultusunda, mutat **Birim Amirleri Toplantıları** düzenlenmiştir.
- Başkanlığımızın faaliyetleri ile ilgili aylık raporlar hazırlanarak, Başbakanlığa sunulmak üzere Devlet Bakanlığına gönderilmiştir.
- İllerde düzenlenen etkinliklere Başkanlıktan katılan üst düzey yöneticiler ile ilgili bilgilerin, bilgisayar ortamına aktarılması ve takibi yapılmıştır.
- Başkanlığımızda etik kültürü ve bilincini artırmak, personelin bu konuda karşılaştığı problemleri tesbit etmek ve uygulamaları değerlendirmek, **Etik İlkeler** konusunda personelin bilgi seviyesini tespit etmek amacıyla **Diyanet İşleri Başkanlığı Etik İlkeler Anketi** yapılarak, düzenlenen rapor ilgili kişi ve birimlere gönderilmiştir.
- **Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanlığınca Üretilen Nitelikli Dinî Bilgiler Hakkında Bilim Çevrelerinin Görüşleri ve Memnuniyeti Anketi** yapılarak, düzenlenen rapor ilgili kişi ve birimlere gönderilmiştir.
- **Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanlığınca Üretilen Nitelikli Dinî Bilginin Topluma Etkisi Memnuniyet Anketi** yapılarak, düzenlenen rapor ilgili kişi ve birimlere gönderilmiştir.
- **Cemaatin Cami Personelinden Memnuniyeti Anketi** yapılarak, düzenlenen rapor ilgili kişi ve birimlere gönderilmiştir.
- **Çalışan Memnuniyeti Anketi** yapılarak, düzenlenen rapor ilgili kişi ve birimlere gönderilmiştir.
- **Başkanlığımız Stratejik Planı** sonuçlandırılarak 01/01/2009 tarihi itibarıyla yürürlüğe konulmuştur. Söz konusu plandan 3.000 adet bastırılarak ilgili kişi, kurum, kuruluş ile Başkanlığımız merkez, taşra ve yurt dışı birimlerine gönderilmiştir.

- **Stratejik yönetim anlayışı ve felsefesinin yerleştirilmesi çalışmaları kapsamında,** eğitici olarak görevlendirilmek üzere merkez ve taşra teşkilatımızda çeşitli unvanlarda görev yapan 15 personel, 25–29/05/2009 tarihleri arasında TÜSSİDE'nin Gebze'deki tesislerinde “**Stratejik Yönetim Eğiticilerinin Eğitimi**” programına katılmıştır. Katılanlara eğitici sertifikası verilmiştir.
- **Başkanlığımız merkez birimlerinde** çalışan 75 personele, Antalya Hacı Mehmet Gebizli Eğitim Merkezi'nde 14-16/07/2009 tarihleri arasında, **Stratejik Yönetim ve Planlama Eğitimi** verilmiştir. Söz konusu eğitim, 300 personele verilmek üzere planlanmış olmasına rağmen ödenek yetersizliği sebebiyle tamamına verilememiştir.
- Sürekli Kurumsal Gelişim Çalışmaları Kapsamında, Performans Yönetimi Sisteminin Başkanlığımıza uyarlanması amacıyla **DİB Performans Yönetimi Süreci Tasarımı** konusunda çalışmalar yapılmıştır.
- Başkanlığımızın Sürekli Kurumsal Gelişim çalışmaları çerçevesinde **Süreç Yönetimi Sistemi** konusunda iyileştirme çalışması yapılmış ve yürürlüğe konulmuştur.
- **İç Kontrol Eylem Planı Yönergesi** hazırlanarak yürürlüğe konulmuştur.
- **Risk Yönetimi Sistemi** hazırlanmış ve uygulamaya konulmuştur.
- **Diyanet İşleri Başkanlığı Görevden Ayrılan Personelin Rapor Hazırlama Yönergesi** hazırlanarak yürürlüğe konulmuştur.
- **Diyanet İşleri Başkanlığı Toplantı ve Görev Gezileri ile İlgili Usul ve Esasları Hakkında Yönerge** hazırlanarak yürürlüğe konulması sağlanmıştır.
- **Proje Ofisi** oluşturulması ile ilgili bir yönerge hazırlanmış olup yakında yürürlüğe konulması sağlanacaktır. Ayrıca ilgililere ışık tutmak amacıyla **Proje Hazırlama ve Yönetme Rehberi** hazırlanarak web sitesinde yayına sunulmuştur.
- 03 Mart 1924 tarihinden 2006 yılı sonuna kadar Başkanlığımız merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatlarında görev yapan yönetici personelin biyografilerini muhtevî **Başkanlık Albümü**, 2009 yılı sonuna kadar genişletilmiş, güncellenmiş ve basım için ilgili Birime gönderilmiştir.
- Cumhuriyetin ilk müftülerinin sicil kayıtları incelenerek, hayat hikâyeleri, görev safahatları, iz bırakan hizmet ve faaliyetleri ve ilmî eserlerini konu alan **Cumhuriyetin İlk Müftüleri** albümü hazırlanarak basıma hazır hale getirilmiştir.
- **Kurumsal Kimlik Yapılanması ve Yönetimi Projesi** tamamlanmış, **Diyanet İşleri Başkanlığı Tanıtım Yönergesi** yayımlanmış ve sistem yürürlüğe konulmuştur. Ayrıca söz konusu proje ile ilgili bir **Kılavuz El Kitabı** hazırlanarak 2000 adet basılmak üzere ilgili birime gönderilmiştir.
- Başkanlığımız mevzuatında meydana gelen değişiklikler, **Mevzuat Föyvolantı** sistemine kaydedilerek Başkanlığımız web sitesi aracılığı ile merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatlarına ulaştırılmıştır.
- **Yeniden Yapılanma Takımı**'nın sekreteryaya hizmetleri yürütülmüştür.
- **Strateji Geliştirme Komisyonu**'nun sekreteryaya hizmetleri yürütülmüştür.
- Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü yetkilileri ile iş birliği yapılarak Başkanlığımız merkez birimleri ile il ve ilçe müftülüklerimizin **Dosyalama Sistemi**

gözden geçirilmiş olup, **Dosya Kodlarında** gerekli değişiklikler yapılmıştır.

- 2009 yılı içerisinde Başkanlığımızın Ayrıntılı Harcama Programını hazırlamak için Başkanlık merkez birimlerine teklif yazısı yazılmış, Başkanlık merkez birimlerinden gelen teklifler incelenerek konsolide edilmiş ve Başkanlığımız **Ayrıntılı Harcama Programı** hazırlanarak Maliye Bakanlığına gönderilmiştir. Maliye Bakanlığının Ayrıntılı Harcama Programını icmal düzeyde onaylamasını müteakip, detay düzeyde Ayrıntılı Harcama Programı tekrar hazırlanarak onaylanmış ve Başkanlığımız ödenekleri kullanıma hazır hale getirilmiştir.
- Maliye Bakanlığınca belirlenen serbest bırakma oranları dahilinde Başkanlığımız merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatlarının ihtiyaçları doğrultusunda 2009 yılında 33.277 adet **Ödenek Gönderme Belgesi**, 557 adet **Ödenek Gönderme Belgesi İcmali**, 924 adet **Tenkis Belgesi**, 86 adet **Tenkis Belgesi İcmali** düzenlenerek ilgili birimlere gönderilmiştir.
- Başkanlığımız merkez birimlerinin ihtiyaçları doğrultusunda gelen talep yazıları da değerlendirilerek Maliye Bakanlığına 61 adet ödenek aktarma talebinde bulunulmuş, bunlardan 26'sı Maliye Bakanlığınca kabul edilmiş olup 2009 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nun verdiği yetki çerçevesinde de 27 adet kurum içi aktarma yapılmıştır. 8 adet ödenek aktarma talebi ise Maliye Bakanlığınca uygun görülmemiştir.
- 2009 yılı Haziran ayından itibaren bütçe hazırlama sürecine girilmiş, bu amaçla Başkanlığımız merkez birimlerinin bütçe teklifleri istenmiştir. Gelen teklifler incelenerek konsolide edilmiş ve oluşturulan Başkanlığımız 2010 Yılı Bütçe Teklifi görüşülmek üzere Ağustos ayı içerisinde

Maliye Bakanlığına, Yatırım Bütçesi Teklifi ise Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığına teslim edilmiştir.

- Başkanlığımız 2008 Yılı Kesin Hesabı hazırlanarak Maliye Bakanlığı ve Sayıştay Başkanlığına gönderilmiştir.
- Başkanlığımızın Bütçe görüşmeleri öncesi merkez birimleri ile görüşmeler yapılmış, Maliye Bakanlığı ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı nezdinde yapılan toplantılara katılım sağlanmıştır. Ekim ayı içerisinde Başkanlığımız 2010 Yılı Bütçe Tasarısı Maliye Bakanlığına teslim edilmiş, Kasım ayında Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonu, Aralık ayında da Genel Kurul toplantılarına iştirak edilmiştir.
- Kamu yatırımlarının izlenmesi ve değerlendirilmesi çerçevesinde Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığına üçer aylık dönemlerde ve yıl sonunda ilgili raporlar gönderilmiştir.
- Kamu alacaklarından doğan kişi borçları ile ilgili iş ve işlemler yürütülmüştür.
- Harcama Birimlerinde **Harcama Birimi Yönetim Hesabı Cetveli** ve eklerinin oluşturulması, muhasebe birimleriyle mutabakat sağlanması ve Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi için telefon, e-mail ile bire bir uygulamalı bilgiler verilmiştir.
- Harcama Birimlerinde **Taşınır Hesap Cetveli**'nin oluşturulması ve zamanında Merkez Konsolide Görevlisine gönderilmesi sağlanmıştır.
- Harcama Birimlerinden gelen **Taşınır Hesap Cetvelleri** konsolide edilerek Başkanlığımız **Taşınır Kesin Hesap Cetveli** ve **Taşınır Kesin Hesap İcmal Cetveli** oluşturularak Sayıştay Başkanlığına gönderilmiştir.

- Harcama Birimlerinin taşınırlarla ilgili giriş ve çıkış işlemleri ile zimmete verilmesi, zimmetten düşülmesi, hurdaya ayrılması, kayıtlardan düşülmesi, bedelsiz devredilmesi, yıl devirleri gibi iş ve işlemler hakkında harcama birimlerine telefon, e-mail ve yüz yüze görüşülerek uygulamalı bilgiler verilmiştir.
- Taşınır Mal Yönetmeliği gereğince yurt dışı teşkilatına ait **Harcama Birimi Yönetim Hesabı Cetveli** oluşturularak, Başbakanlık Merkez Saymanlık Müdürlüğü ile mutabakat sağlandıktan sonra Sayıştay Başkanlığına gönderilmiştir.
- 2009 yılı içinde Taşınır Kayıt ve Kontrol Yetkililerinde yapılan değişiklikler, taşınır mal programına işlenerek Sayıştay Başkanlığına gönderilmiştir.
- Taşınır Mal Yönetmeliği ile ilgili yıl içerisinde ve yıl sonunda yapılması gereken iş ve işlemler e-mail ile bütün harcama birimlerine (merkez birimlerine, il müftülüklerine, ilçe müftülüklerine, eğitim merkezi müdürlüklerine ve yurt dışı teşkilatına) bildirilmiştir.
- Atıl taşınırlarla ilgili yapılması gereken iş ve işlemler resmî yazıyla bütün harcama birimlerine (merkez birimlerine, il müftülüklerine, ilçe müftülüklerine, eğitim merkezi müdürlüklerine ve yurt dışı teşkilatına) bildirilmiştir.
- Taşınır Mal Yönetmeliğine göre her malî yıl sonunda bildirilmesi gereken taşınır kayıt kontrol yetkilileri ile ambar kodları Sayıştay Başkanlığına gönderilmiştir.
- Taşınır iş ve işlemleri ile ilgili **Taşınır Mal Kayıt ve Kontrol Sistemi, Kullanım Kılavuzu ve Eğitim Videoları** Başkanlığımız web sitesinin Strateji Hizmetleri bölümünde Taşınır Taşınmaz Mal İşlemleri Linkinde yayımlanarak bütün harcama birimlerinin hizmetine sunulmuştur.
- Kamu İdarelerine ait taşınmazların kaydına ve tahsis ve devrine ilişkin yönetmelikler ve **Taşınmaz Bilgi Sistemi Kullanım Kılavuzu**'nun yer aldığı bir rehber kitapçığı hazırlanarak, Başkanlığımız web sitesinin Strateji Hizmetleri Bölümünde Taşınır Taşınmaz Mal İşlemleri linkinde yayımlanarak taşra teşkilatının bu rehberden yararlanması sağlanmıştır.
- Denizli İl Müftülüğünde 20/04/2009-08/05/2009 tarihleri arasında, Taşınır-Taşınmaz Mevzuatı ve programlarının kullanılması ile ilgili olarak Başkanlık merkezinde, il müftülükleri ve eğitim merkezi müdürlüklerinde daha önce taşınır ve taşınmaz konsolide görevlisi ve taşınır ve taşınmaz kayıt kontrol yetkilisi olarak görevlendirilmiş olan 248 personel için, 3 grup halinde birer haftalık eğitim programı düzenlenmiştir. Üçüncü haftada bu gruba Denizli İl Müftülüğüne bağlı tüm ilçe müftülüklerinde görevli 18 personel eğitim programına dahil edilerek, toplam 266 personele eğitim verilmiştir.
- Harcama Birimlerinde Taşınmaz konsolide ve kayıt kontrol işlemlerini yapacak olan tüm personele **Taşınmaz Bilgi Sistemi**'nde kullanıcı şifresi verilerek deneme kayıtlarını yapmaları sağlanmıştır. Kesin kayıt yapma aşamasından önce sistem üzerinde çalışmalar yapılarak aksaklıkların olup olmadığını anlamak için Ankara İl Müftülüğü pilot il olarak seçilmiştir.
- Ankara İl Müftülüğünün talebi üzerine, 17-18/06/2009 tarihlerinde 2 gün süreyle; il müftülüğü ve bağlı ilçe müftülüklerinde taşınmaz iş ve işlemlerini yürütmek üzere görevlendirilen personele yönelik olarak **Taşınmaz Mevzuatı ve Taşınmaz Bilgi**

Sistemi kullanımı konusunda bir eğitim programı düzenlenmiştir.

- Yıl boyunca taşınmaz mevzuatı ve taşınmaz kayıtlarının nasıl yapılacağı ile ilgili sorular e-mail, telefon ve yazıyla cevaplandırılmıştır.
- 01/10/2009 tarihinde tüm il müftülüklerinde daha önce Denizli Müftülüğünde yapılan Taşınmaz Eğitim Seminerine katılmış olan personel tarafından, kendilerine bağlı olan ilçe müftülüklerinde taşınmaz kayıt ve kontrol işlemlerini yapmak üzere görevlendirilen personele, taşınmaz konusunda eğitim vermeleri konusunda yazı gönderilmiştir. Tüm il müftülükleri, gönderilen bu yazıya istinaden ilçe müftülükleri personeline yönelik olarak 3'er günlük eğitim programı düzenlemişler ve sonucundan Başkanlığımıza bilgi vermişlerdir.
- Taşınmaz Bilgi Sisteminde 25/12/2009 tarihinde deneme kayıtları sona ermiş ve o tarihe kadar yapılan tüm kayıtlar silinmiştir.
- Kesin kayıtlara 26/12/2009 tarihinden itibaren girilmeye başlanmıştır.
- 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na istinaden, Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği uyarınca hazırlanan Başkanlığımız İç Kontrol Eylem Planında; tüm birimlerle çalışma grupları oluşturulması, bu gruplara eğitim verilmesi ve ardından çalıştaylar yapılarak Kamu İç Kontrol Standartlarının Başkanlığımıza uyarlanması ve gerek görülmesi halinde yeni standartlar geliştirilmesi hedeflenmiştir. Bahse konu çalıştaylar tamamlanmış, tüm birimlerde kontrol standartları ile ilgili mevcut durum analizleri yapılmış ve standartların karşılanmadığı durumlarda ne gibi düzenlemelerin yapılması gerektiği belirlenmiş olup, oluşturulan **Eylem Planı**

Başkan Yardımcısının başkanlığında birim amirlerinin katılımı ile değerlendirilerek son şekli verilmiş ve ilgili birimlere gönderilmiştir. Bu kapsamda;

- Başkanlığın merkez birimleriyle toplantılar gerçekleştirilerek **Risk Analiz Raporu** hazırlanmış,
- Birimlerin faaliyetlerine ilişkin Prosedürlerin Belirlenmesi ve Belgelendirilmesi yapılmış,
- Birimlerin **Birim Teşkilat Şeması** çıkartılmış,
- **İç Kontrol Yönergesi** hazırlanarak yürürlüğe konulmuş,
- Görevden Ayrılan Personelin Rapor Hazırlama Yönergesi hazırlanarak yürürlüğe konulmuş,
- Birimlere ait Hassas Görevlerin Çıkartılması, Prosedürlenilmesi ve Personele Duyurulması çalışmaları tamamlanmıştır.
- 5510 sayılı Sosyal Güvenlik ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve ilgili mevzuatlarındaki değişiklikler sebebiyle, ilgili personele eğitim verilmiştir.
- Taşra teşkilatımızdan gelen malî mevzuatla ilgili sorulara cevap verilmiştir.
- Başkanlığımız merkez teşkilatı harcama birimlerinin malî iş ve işlemlerinin ilgili mevzuata uygun olarak yapılmasını sağlamak amacıyla ön malî kontrol ile ilgili iş ve işlemler yürütülmüştür.
- Yeni nesil **Personel.net Programı** çalışmaları kapsamında personel sicil modülü tamamlanmıştır.
- Taşınmazlarla ilgili bir program alınmış ve kullanıma açılmıştır.

- İstatistikî bilgiler elde etmek için **Veri Bankası** programı hazırlanmıştır.
- **Bilgi Yönetim Sisteminin** ikinci aşama çalışmaları yapılmış ve bu kapsamda **BT Stratejik Planı** hazırlanmıştır.
- **Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi**'nin kurulması çalışmaları başlamış ve bu çerçevede analiz çalışmaları yapılmıştır.
- Başkanlık web sitesinde 7-12 yaş arası çocuklara yönelik **Çocuk Sayfası** hazırlanmış ve hizmete sunulmuştur.
- Başkanlık web sitesine engellilerin de erişebilmesi için iyileştirmeler yapılmıştır.
- Başkanlık merkezinde düzenlenen konferans ve seminerlerin Başkanlığımız web sitesi üzerinden canlı ve banttan (ondemant) izlenmesi için, teknik altyapı hazırlanmış olup, söz konusu etkinlikler uydu üzerinden canlı olarak Başkanlığımız Web Sitesinde yayınlanmıştır.
- **Belge-Süreç Yönetim Sistemi** kurulması çalışmaları tamamlanmış ve merkez teşkilatında uygulanmasına başlanmıştır.
- Başkanlığımız web sitesinin portale dönüştürülmesi ile ilgili çalışmalara devam edilmiştir.
- **Din Hizmetlerinet Sistemi** içinde vaaz, hutbe etkinlikleri ve aile bürolarına müracaat edenlerle ilgili bir program hazırlanmıştır.
- Din Eğitimi Dairesi Başkanlığının ihtiyaç duyduğu uygulamalara **Veri Bankası** adlı programda yer verilmiştir.
- Dini Yayınlar Dairesi Başkanlığının ihtiyacı olan **Kitap Stok Takip Programı** hazırlanmıştır.
- Hukuk Müşavirliğinin ihtiyacı olan dava süreçlerini takip edebilmesi için **Dava Soft** adlı bir program hazırlanmıştır.
- Maliye Bakanlığı ile bir protokol çerçevesinde, malî iş ve işlemler ile ilgili **SGB Net Sistemi** Başkanlığımıza kazandırılmıştır.
- Başkanlığımız web içeriklerinden bir kısmının mobil ortama uyarlanması çalışmaları tamamlanmıştır. **Diyanet Mobil Uygulamaları** kapsamında; Kur'ân-ı Kerim, Kur'ân-ı Kerim Meali, Namaz Sûre ve Duaları, Abdest-Namaz hakkında resimli bilgiler, günlük Ezan Vakitleri ile kıble tayini ve dinî terimler sözlüğüne yer verilmiştir.
- Bilgi İşlem Şubesi Müdürlüğü personeline Windows7 kullanımı eğitimi verilmiştir.
- 2008 Yılı İstatistikleri Kitabı hazırlanarak yayınlanmıştır.
- Başkanlığımız merkez ve taşra teşkilatlarında kullanılan personel programları ile ilgili gerekli güncellemeler yapılmıştır.
- **Kardeş Şehir Projesi Programı** geliştirilmiştir.
- Apex 3.0 da yazılan yönetim paneli apex 3.1 versiyonuna yükseltilmiştir.
- Bilgisayarların ve ünitelerinin bakım, onarım ve tahsis işlemleri yürütülmüştür.
- Başkanlığımız web sitesi ile ilgili güncellemeler yapılmıştır.
- Birimlerin talepleri doğrultusunda ihtiyaç duyulan bilgisayarlar, yan ürünleri ve bilgisayar programları hazırlanmış/temin edilmiştir.

4.1.7. Din Hizmetleri Dairesi Başkanlığı

- Aile İrşat ve Rehberlik Büroları görevlileri için **El Kitapçığı** ile yaşlı, genç, çocuk ve engellilere yönelik dinî içerikli broşürler hazırlanmıştır.
- Cezaevlerinde yürütülen din hizmetlerinin ihtiyaç analizi ve cezaevlerinde görev yapan Başkanlık personelinin sorunlarının tespiti yapılmıştır.
- Ramazan ayında sunulan din hizmetlerinin envanteri çıkarılmıştır.
- Ankara Büyükşehir ve ilçe belediyelerinin kadın ve aileye hizmet veren birimlerinde dinî ve sosyal konularda seminerler verilmesine devam edilmiştir.
- Aile İrşat ve Rehberlik Büroları görevlilerinin okumaları gereken kitap listesinin güncelleştirilmesine devam edilmiştir.
- **Diyamet İşleri Başkanlığı Kadın Çalışmaları** kitapçığının basımı ve dağıtımı ile ilgili çalışmalar yürütülmüştür.
- Birleşmiş Milletler teşkilatı ile ortak yürütülen **Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesinde Din Görevlilerinin Desteğinin Sağlanması Projesi** kapsamında Ankara'da eğitici eğitimlerinin ve 2.800 personelin eğitiminin yapılması çalışmalarına devam edilmiştir.
- **Dinî İçerikli Cep Telefonları Programları** (Kur'ân-ı Kerim metin ve meâli, ilmihal, hadis, hac ve umre rehberi) yaptırılarak ve ücretsiz olarak üyelik karşılığı Başkanlığımız web sitesinden indirilmesinin sağlanması çalışmalarına devam edilmiştir.
- 2008 yılında düzenlenen konferans ve panellere ait müftülüklerce gönderilen raporlar değerlendirilerek, hazırlanan genel rapor ilgili mercilere ulaştırılmıştır.
- Hutbelerle ilgili istatistikî bilgiler, 6'şar aylık dönemler halinde hazırlanmıştır.
- Müftülüklerce talep edilen Başkanlık üst düzey yöneticilerinden konferansçı ve panelist olarak görevlendirilenlerle ilgili iş ve işlemler yürütülmüştür.
- Ramazan ayında, ihtiyacı olan il ve ilçelere vaaz ve irşat hizmetlerinde bulunmak üzere, 129'u eğitim merkezi kursiyeri ve 17'si eğitim merkezi öğretmeni olmak üzere 146 personel görevlendirilmiştir. Ayrıca, Başkanlık personelinin 13 kişi Ankara merkez ilçelerinde görevlendirilmiştir.
- Özellikle hizmet gerektiren illerde, müftülüklerimizce yapılan faaliyetlere ait üçer aylık raporlar değerlendirilmiştir.
- Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu'na bağlı kuruluşlarla yapılan protokoller çerçevesinde yürütülen hizmetler takip edilmiş ve yılsonu raporu hazırlanmıştır.
- Belli aralıklarla merkez irşat ekipleri oluşturulmuştur. Bu çerçevede İstanbul İl Müftü Yardımcısı Kadriye AVCI ERDEMLİ ve Kur'ân Kursu Öğreticisi Nebahat YALÇIN, 13-16/05/2009 tarihleri arasında Rize, Trabzon ve Artvin illerinde görevlendirilmişlerdir.
- Vaaz ve irşat faaliyetlerinde bulunmak üzere Din İşleri Yüksek Kurulu üyeleri ve Uzmanlarından oluşan 15 kişi, Merkez İrşat Ekibi olarak 04-27/06/2009 tarihleri arasında 10 ilde görevlendirilmiştir.
- İrşat hizmetleri kapsamında Din İşleri Yüksek Kurulu Üyesi Prof. Dr. Bünyamin

ERUL 13-18/08/2009 tarihleri arasında Mersin ilinde görevlendirilmiştir.

- Aile İrşat ve Rehberlik Bürolarından gelen karteksler veri haline dönüştürülerek rapor edilmiş ve ortak tecrübe paylaşımı sağlanmıştır.
- 13-16/01/2009 tarihleri arasında müftülükleri bünyesindeki Aile İrşat ve Rehberlik Bürolarına yapılan başvurulara ilişkin olarak düzenlenen karteks formları üzerinde muhteva-analiz çalışması yapılarak sorun başlıkları belirlenmiştir.
- Aile İrşat ve Rehberlik Büroları Raporu hazırlanarak 49 ile gönderilmiştir.
- 2009 yılında illerdeki Aile İrşat ve Rehberlik Bürolarında yapılan başvurulara ait 6.000 civarında karteks formu Access programına girilmiş olup tamamlandıktan sonra raporu hazırlanacaktır.
- 28-29/10/2009 tarihlerinde tecrübe paylaşımı toplantısı yapılarak, Aile İrşat ve Rehberlik Bürolarının sorunları ve çözüm önerileri hakkında görüşler belirtilmiş ve bir rapor hazırlanmıştır.
- İl müftülüklerince hazırlanarak Başkanlığımıza gönderilen irşat raporları değerlendirilmiştir.
- İstiklal Marşı'nın Kabulü ve Mehmet Akif Ersoy'u Anma Günü etkinlikleri ile ilgili iş ve işlemler yürütülmüştür.
- **Kutlu Doğum Haftası** çeşitli etkinliklerle kutlanmıştır.
- **Camiler ve Din Görevlileri Haftası** münasebetiyle, haftanın etkin bir şekilde kutlanması için çalışmalar yapılmış, 01/10/2009 tarihinde Kocatepe Camii Konferans Salonu'nda açılış merasimi düzenlenmiş, yurt içi ve yurt dışı

teşkilatımızın izlemesini temin etmek üzere uydu bağlantısı ile canlı olarak yayınlanması sağlanmıştır.

- Vekaletle Kurban Kesimi Organizasyonuna yurt içinden 20.346, yurt dışından 22.696 olmak üzere toplam 43.042 vatandaşımız katılmıştır. Bu kurbanların 17.881'i yurt dışında 20 ülkede, 10.286'sı yurt içinde vakıf şubelerinde ve 14.875'i de Et ve Balık Kurumu aracılığı ile zamanında dinî usullere göre kestirilmiştir.
- 2009 yılında 90 cami ve 4 mescidin ibadete açılışı yapılarak, Diyanet İşleri Başkanlığı'na devir işlemleri gerçekleştirilmiştir.
- **18 Mart Şehitler Günü** ve **19 Eylül Gaziler Günü** münasebetiyle, yurt içinde ve yurt dışında çeşitli anma etkinlikleri düzenlenmiştir.
- 11 ilde, müftüler, din görevlileri ve diğer personel ile olağanüstü hallerden önce, esnasında ve sonrasında yapılacak çalışmalar konusunda bilgilendirilme toplantıları yapılmıştır.
- Kandil geceleri münasebetiyle, TRT ve özel TV kuruluşlarınca yayınlanmak üzere, bu gecelerin mana ve önemini belirten dinî programlar hazırlanmış ve yayınlanmıştır.
- Cami dışı din hizmetleriyle ilgili, il ve ilçe müftülüklerinin gönderdiği faaliyet raporları değerlendirilmiştir.
- 2010 Yılı Başkanlık Takvimlerinin ön yüzüne konulacak olan namaz vakitleri ve diğer takvim bilgileri hazırlanmıştır.
- 2009 yılı yurt içi ve yurt dışı Ramazan İmsakiyeleri hazırlanmıştır.
- Kadınların cami hizmetlerinden daha çok ve yeterli seviyede yararlanmalarını temin

etmek amacıyla, kadınların cuma, bayram, teravih ve vakit namazlarını kılabilmeleri şartlarına hâiz mevcut camiler ile yeni anlayışa uygun hale getirilecek camilerin belirlenmesi için valiliklere yazı gönderilmiştir.

- 07/09/2009 tarihinde Başkanlık merkezinde 200 özürliye iftar yemeği verilmiştir.
- 09/09/2009 tarihinde Başkanlık merkezinde, şehit yakınları ve gazilere iftar yemeği verilmiştir. Yemekten sonra katılanlara Başkanlığımız yayımlarından bir set takdim edilmiştir.
- Erkek cemaate yönelik 41 ilde, **Kur'ân-ı Kerim ve Meâlini Güzel Okuma Yarışması** düzenlenmiştir.
- Türk aile yapısının korunması ve toplumumuzun aile hakkında dinî açıdan doğru bilgilendirilmesini temin amacıyla, 49 il müftülüğü bünyesinde kurulmuş olan ve yeni açılacak 3 il müftülüğündeki Aile İrşat ve Rehberlik Bürosunda görev yapacak toplam 73 personel için, 11-22/05/2009 tarihleri arasında Ankara Anadolu Turizm ve

Otelcilik Meslek Lisesi Farabi Salonu'nda bir seminer düzenlenmiştir.

- 14/12/2009 tarihinde Başkanlık ile Sağlık Bakanlığı arasında **Ana Çocuk Sağlığı ve Üreme Sağlığı** konulu iş birliği protokolü imzalanmıştır.
- 23/06/2009 tarihinde Ankara Hilton'da Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu ile Nüfusbilim Derneğinin **Türkiye'de Ensest Sorunlarını Anlamak** başlıklı araştırma raporunun açıklandığı toplantıya, Din Hizmetleri Dairesi Başkanı Mehmet BEKAROĞLU katılmıştır.
- 16-20/11/2009 tarihleri arasında Ankara Bilkent Otel'de ana gündemi **İstihdam** olan 4. Özürlüler Şûrası'na Personel Dairesi Başkanı Rüştü İNAN katılmıştır.
- Türk Standartları Enstitüsü tarafından yürütülen **Helal Sertifikası** düzenlenmesi çalışmalarında Cidde'de yapılacak olan İslâm Konferansı Teşkilatı Standardizasyon Uzmanlar Grubunun 10. Toplantısı'na Başkanlığımızı temsilen Din İşleri Yüksek Kurulu Üyesi Prof. Dr. Burhanettin TATAR katılmıştır.

4.1.8. Din Eğitimi Dairesi Başkanlığı

- 06/01/2009 tarihinde Ankara Eğitim Merkezi'nde **I. Dönem**, 07-08/04/2009 tarihlerinde Ankara Eğitim Merkezi'nde ve İstanbul-Fatih ilçesi Fatih Camii Kur'ân Kursu'nda **II. Dönem**, 07-08/07/2009 tarihlerinde Ankara Eğitim Merkezi'nde ve İstanbul-Fatih ilçesi Fatih Camii Kur'ân Kursu'nda **III. Dönem**, 06-07/10/2009 tarihlerinde Ankara Eğitim Merkezi'nde ve İstanbul-Fatih ilçesi Fatih Camii Kur'ân

Kursu'nda **IV. Dönem Hafızlık Tespit Sınavı** yapılmıştır.

- Bölgelerde yapılan **Yüzünden Kur'ân-ı Kerim'i Güzel Okuma Yarışmaları**'nda birinci seçilen 26 öğrenci arasında (13 erkek, 13 bayan) 16/06/2009 tarihinde Başkanlık merkezinde ön eleme yapılmıştır.
- 28/06/2009 tarihinde İstanbul-Ümraniye ilçesi Atakent Kültür Merkezi'nde erkeklere yönelik yüzünden **Kur'ân-ı Kerim'i Güzel**

Okuma Yarışması Finali gerçekleştirilmiştir.

- 05/07/2009 tarihinde Trabzon'da bayanlara yönelik yüzünden **Kur'ân-ı Kerim'i Güzel Okuma Yarışması Finali** yapılmıştır.
- Kur'an kurslarına devam ederek ya da kendi imkanları ile hafızlıklarını tamamlayan öğrenciler için, 01-15/07/2009 tarihleri arasında İstanbul ili 2 bölge olmak üzere toplam 25 bölgede **Hafızlık Tespit Sınavı** yapılmıştır.
- Bölgelerde yapılan Hafızlık Tespit Sınavlarında birinci seçilen 36 öğrenci (19 erkek, 17 bayan) arasında, **Türkiye Hafızlık Yarışması** için 01-15/07/2009 tarihleri arasında Başkanlık merkezinde ön eleme yapılmıştır.
- Kur'an kurslarında hafızlığını tamamlayan ve Başkanlık merkezinde yapılan ön elemelerde başarılı olan bayanlar arasında, 16/08/2009 tarihinde Kütahya-Tavşanlı ilçesinde **Bayanlar Türkiye Hafızlık Yarışması Finali** düzenlenmiştir.
- Kur'an kurslarında hafızlığını tamamlayan ve Başkanlık merkezinde yapılan ön elemelerde başarılı olan erkekler arasında, 09/08/2009 tarihinde Kastamonu'da **Erkekler Türkiye Hafızlık Yarışması Finali** gerçekleştirilmiştir.
- Yurt dışından gelen soydaş ve dindaş öğrenciler, 2008-2009 Eğitim-Öğretim yılında 32 haftalık Kur'an kurslarında, İstanbul ilçelerinde 174 erkek, 264 bayan, Bursa ilçelerinde 43 erkek, 35 bayan, Rize il merkezinde 15 erkek olmak üzere toplam 531 yabancı uyruklu öğrenci eğitime tabi tutulmuştur. 2009 Yaz Kur'an kurslarında ise, İstanbul ilçelerinde 224 erkek, 210

bayan, Bursa ilçelerinde 107 bayan, Kocaeli Başiskele İlçesinde 9 erkek, 4 bayan, Tekirdağ Eğitim Merkezi'nde 131 erkek, İzmir-Tire Eğitim Merkezi'nde 21 erkek ve 14 bayan olmak üzere toplam 720 yabancı uyruklu öğrenci eğitim öğretime tabi tutulmuştur.

- Yaz Kur'an kursları eğitim faaliyetlerinde takip edilmek üzere, kur sistemine uygun olarak hazırlatılan ders kitapları değerlendirilerek geliştirilmesi sağlanmıştır.
- Yaz Kur'an kurslarında takip edilen **Dinimizi Öğreniyoruz** adlı 3 kurlu öğrenci kitabına etkinlik kitabı hazırlanmış olup yaz Kur'an kursu öğrencilerine kitaplarıyla beraber verilmiştir.
- Kur'an kurslarındaki eğitim faaliyetlerinde değerlendirilmek üzere eğitim materyalleri hazırlanmış olup, 32 haftalık Kur'an kurslarında takip edilen **İnancım, İbadetim, Ahlakım**, adlı kitapların mizanpajları yeniden yapıp ücretsiz olarak dağıtımını sağlanmıştır.
- Hafızlık eğitimi programı, gelişen ve değişen eğitim şartlarına göre yeniden hazırlanmıştır.
- 32 hafta süreli Kur'an kurslarında takip edilen ders kitapları üzerinde mizanpaj çalışmaları yapılmış, işitsel ve görsel materyaller yeniden değerlendirilerek daha verimli ve daha faydalı ders kitapları ve materyaller hazırlanmıştır.
- Tashih-i Huruf kurslarında uygulanan hizmet içi eğitim programı geliştirilip güncelleştirilerek uygulamaya konulmuştur.
- Eğitim merkezi öğretmenliği sınavında başarılı olan stajyer öğretmen adaylarından 16 kişinin katıldığı, öğretmenlik formasyonlarını geliştirmek amacıyla,

Bursa-Nilüfer Eğitim Merkezi'nde 02-11/11/2009 tarihleri arasında **Öğretim Metotlu** hizmet içi eğitim kursu düzenlenmiştir.

- Başkanlığımızca taşra teşkilatında yaygın din eğitimi kapsamında yürütülen hizmetlerin etkinlik ve verimliliğinin artırılması ve hizmet kalitesinin yükseltilmesi amacıyla mahallinde düzenlenen Kur'ân-ı Kerim hizmet içi eğitim kurslarında rehberlik yapacak görevliler belirlenmiştir. Söz konusu görevlilerin mahallinde rehberlik yapabilmeleri amacıyla ezber yaptırma yöntemleri, tecvit kuralları, öğretim yöntemleri, Kur'ân-ı Kerim tilavetinde yaygın hatalar ve bunları düzeltme yöntem ve teknikleri, Kur'an öğretiminin ölçülmesi ve değerlendirilmesi konularında bilgi ve beceri sahibi olmaları amacıyla il müftülüklerince isimleri Başkanlığımıza bildirilen kursiyerler için 20-26/02/2009 tarihleri arasında Kayseri Eğitim Merkezi'nde 42, 20-26/03/2009 tarihleri arasında da Tekirdağ Eğitim Merkezi'nde 61 bayan rehber öğretici hizmet içi eğitim kursuna alınmıştır.
- Başkanlığımız eğitim merkezlerinde, 2009 yılı içerisinde 82 Kur'an kursu öğreticisi, 693 imam-hatip ve 3 müezzin-kayyım olmak üzere toplam 778 aday görevli için hazırlayıcı ve temel eğitim kursu düzenlenmiştir.
- Başkanlığımızca yürütülen hizmetlerin verimliliğinin artırılması, kalitesinin yükseltilmesi, problemlerin yerinde tespiti, merkez ile taşra arasında bilgi alış-verişinin sağlanması, dayanışmanın, iş birliğinin güçlendirilmesi amacıyla, 12/03/2009 tarihinde Bolu İl Müftülüğünde 425, 30/05/2009 tarihinde Gaziantep İl

Müftülüğünde 543, 31/05/2009 tarihinde Kilis İl Müftülüğünde 221 olmak üzere her unvanda görev yapan toplam 1.189 personelin katılımıyla **Bilgilendirme ve Değerlendirme Toplantıları** düzenlenmiştir. Söz konusu toplantıya Diyanet İşleri Başkanı Prof. Dr. Ali BARDAKOĞLU, Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Mehmet GÖRMEZ ve Dini Yayınlar Dairesi Başkanı Dr. Yüksel SALMAN iştirak etmişlerdir.

- Başkanlığımızca yürütülen hizmetlerde etkinlik ve verimliliğin artırılması, metot ve ilke birliğinin sağlanması, merkez ve taşra arasında iletişimin daha iyi seviyeye getirilmesi, gerçekleştirilen ve planlanan hizmetler konusunda bilgi alış verişinde bulunulması amacıyla 18-20/12/2009 tarihleri arasında Rize Yusuf Karali Eğitim Merkezi'nde, 81 il müftüsü veya vekili ile 12 bayan il müftü yardımcısının katılımıyla **İl Müftüleri Semineri** düzenlenmiştir. Söz konusu seminere Diyanet İşleri Başkanı Prof. Dr. Ali BARDAKOĞLU, başkan yardımcıları Prof. Dr. Mehmet GÖRMEZ, Prof. Dr. M. Şevki AYDIN, Prof. Dr. İzzet ER, Prof. Dr. M. Emin ÖZAFŞAR, Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanı Prof. Dr. Hamza AKTAN, Din İşleri Yüksek Kurulu üyeleri Doç. Dr. İbrahim Hilmi KARSLI ve Zeki SAYAR, Hukuk Müşaviri Ramazan TÜZÜN, daire başkanları, Döner Sermaye İşletme Müdürü ve şube müdürleri katılmışlardır.
- 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4 üncü maddesinin (B) bendi uyarınca sözleşmeli olarak alınan bayan vaizler için, günün değişen ve gelişen şartlarına göre meslekî yeterlik ve etkinliklerini artırmak, vaaz ve irşat hizmetlerinde takip edilecek

metotlar hakkında bilgiler vermek amacıyla, **Toplumsal Değişime Paralel Olarak Ortaya Çıkan İhtiyaçlar Karşısında Vaaz ve İrşatta Takip Edilecek Yeni Yöntem ve**

4.1.9. Hac Dairesi Başkanlığı

- 2008 yılı hac organizasyonu, 10/10/2008–10/01/2009 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir.
- 2009 yılı Umre Yönergesi hazırlanarak ilgili yerlere gönderilmiştir.
- Başkanlığımız, umre tur programlarına katılan vatandaşlarımızın Mekke ve Medine’de ikamet edecekleri ev ve oteller kiralananak iskâna hazır hale getirilmiş, pasaport, vize, kafile düzeni, seyahat programı ile diğer iş ve işlemleri yapılmış ve 2009 yılı umre organizasyonları gerçekleştirilmiştir.
- 2009 yılında Başkanlığımızın denetim ve gözetiminde umre organizasyonları düzenlemek üzere **73 acente**, hac organizasyonu düzenlemek üzere ise **147 acente** Başkanlığımızla sözleşme imzalamıştır.

Tablo 18- 2009 Yılında Umreye Giden Vatandaşlarımız

Diyamet	Acente	Toplam
95.520	85.361	180.881

- Başkanlığımızın denetim ve gözetiminde 2009 yılında hac ve umre organizasyonu düzenleyen A grubu seyahat acentelerinin iş ve işlemleri yapılmıştır.
- 2009 yılı umre seyahatlerinde görevlendirilen kafile başkanları ve din görevlilerinin seçimine esas kriterler belirlenerek merkez ve taşra teşkilatlarına

Teknikler konulu hizmet içi eğitim kursu düzenlenmiştir. İki grup halinde yapılan kursa 103 bayan vaiz katılmıştır.

gönderilmiştir. Bu kriterler çerçevesinde teklif edilen personelden dinî rehberlik hizmeti vermek üzere Suudi Arabistan’da görevlendirilen kafile başkanı ve din görevlilerinin iş ve işlemleri yapılmıştır.

Tablo 19- 2009 Yılı Umre Organizasyonunda Görevlendirilen Kafile Başkanları ve Din Görevlileri

Unvanı	Diyamet	Acente	Toplam
Kafile Başkanı	408	18	426
Din Görevlisi	2.228	881	3.109
Genel Toplam	2.636	899	3.535

- 2009 yılı hac organizasyonlarına katılmak isteyen vatandaşlarımızın müracaatları; Başkanlığımızca gönderilen talimatlar çerçevesinde, **08-24/04/2009** tarihleri arasında il ve ilçe müftülüklerinde, **Kayıt Yenileme** ve **Ön Kayıt Yaptırma** şeklinde iki ayrı kategoride ve **internet** üzerinden yapılmıştır.

Tablo 20- 2009 Yılında Hacca Gitmek İçin Kayıt Yaptıran Vatandaşlarımız

Ön Kayıt Yaptıran	Kayıt Yenileten	Toplam
206.011	548.571	754.582

- Ön kayıt ve kesin kayıt yaptıran vatandaşlarımızın kuraları; **Normal Yemekli, Müstakil Odalı ve Otel Tip** hac kategorilerine göre **21/05/2009** tarihinde

Başkanlık merkezinde, Bakanlıklararası Kurul üyeleri veya temsilcilerinin huzurunda, bilgisayar ortamında, basın ve kamuoyuna açık bir şekilde çekilmiş olup sonuçlar aynı gün web sitemizde yayımlanmıştır. Ayrıca, kura çekimi **Uzaktan Eğitim ve Video Konferans Sistemi**'yle canlı olarak il ve ilçe müftülüklerimizce hazırlanan salonlarda hacı adaylarına da izlettirilmiştir.

- Kayıt yenileten ve ön kayıt yaptıran vatandaşlarımızdan kura sonucu sırası gelenlerin **kesin kayıtları 01-12/06/2009** tarihleri arasında yapılmıştır.
- Hac organizasyonunda görevlendirilecek din görevlileri ve bayan irşat görevlilerini belirlemek üzere **10/05/2009** tarihinde bütün il merkezlerinde test sınavı yapılmıştır.
- 2009 yılı hac uygulamalarına ilişkin düzenlemeler konusunda, Suudi Arabistan Krallığı Hac Bakanlığı yetkilileri ile görüşmeler yapılarak **Hac Protokolü** imzalanmıştır.
- Başkanlığımız 2009 yılı umre organizasyonunda il ve ilçe müftülükleriyle koordinenin ve bilgi akışının daha sağlıklı yürütülebilmesi, **Umre Programı**'nın tanıtımı ve kayıtların bilgisayara girilmesi gibi konularda, umre bürosunda görev yapan ve kayıtları programa bizzat giren personelin katılımıyla, **14-16/01/2009** tarihleri arasında **Ankara-Kızılcahamam**'da bilgilendirme toplantısı yapılmıştır.
- İl hac bürolarında sorumlu olarak görev yapan ve kayıtları bizzat bilgisayara giren personellerin katılımıyla, **04/04/2009** tarihinde Başkanlık merkezinde bir günlük bilgilendirme toplantısı yapılmıştır.
- Başkanlığımız 2008 yılı umre organizasyonunun kapsamlı bir değerlendirmesini yapmak ve 2009 yılı umre iş ve işlemlerinin Başkanlığımızla koordineli ve sağlıklı bir şekilde yapılabilmesi için, **17-26/01/2009** tarihleri arasında bölge merkezi olarak belirlenen illerde, il müftüleri, il müftü yardımcıları, şube müdürleri ve vaizler ile diğer unvanlarda belirlenen personelin katılımıyla bilgilendirme toplantıları yapılmıştır.
- 2009 yılı hac kayıtlarıyla ilgili ön ve kesin kayıt talimatı hazırlanarak ilgi yerlere gönderilmiştir.
- 2009 yılı hac organizasyonuna katılan vatandaşlarımıza sağlık hizmeti sunmak üzere müracaatta bulunan sağlık personelinin; form dilekçeleri, bunların kayıt işlemleri ve incelenmesi, aranılan şartları taşıyanların test sınavları ve neticesine göre ihtiyaç nispetinde belirlenen personelin bölge merkezlerindeki mülakatları ile mülakat neticesine göre organize görevlendirilenlerin vize işlemleri, yurt dışına hareket tebligatları gibi iş ve işlemleri yapılmıştır.

Tablo 21- 2009 Yılı Hac Organizasyonunda Sağlık Ekibinde Görevlendirilmek Üzere Müracaat Eden Sağlık Personeli

Müracaat Sayısı	Kabul	Red	Test Sınavına Katılanlar (Hekimler Hariç)	Mülakata Katılanlar	Hac Organizasyonunda Görevlendirilenler
5.391	4.318	1.073	3.541	1.323	558

Tablo 22- 2009 Yılı Hac Organizasyonunda Görevlendirilen Personel

Kafile Başkanı		Din Görevlisi		Ekiplerde Görevlendirilen	Sağlık Personeli	Toplam
DİB	Acente	DİB	Acente			
248	160	1.145	635	1.730	558	4.476
408		1.780		1.730	558	

- Başkanlığımız hac ve umre organizasyonlarını tanıtmak amacıyla **100.000** adet **broşür** bastırılarak hacı adayları ve umrecilere dağıtılmak üzere il ve ilçe müftülüklerimize gönderilmiştir.
- 2009 yılı hac organizasyonunda görevlendirilen personele yönelik, belirlenen bölge merkezlerinde mülakat ve seminerler ile yurt dışına hareketlerinden önce Başkanlık merkezinde bilgilendirme toplantıları yapılmıştır.
- Başkanlığımız 2009 yılı hac organizasyonuna katılan vatandaşlarımızın Mekke ve Medine’de ikamet edecekleri ev ve otelleri iskâna hazır hale getirmek, vatandaşlarımızı Suudi Arabistan’da karşılamak, ev ve otellerine yerleştirmek, uğurlamak, servis, sağlık, ayniyat hizmetleri vermek, dinî rehberlik görevi yapmak ve diğer işlemleri yürütmek üzere, görevlendirilen personelin pasaport, vize, seyahat programı gibi iş ve işlemleri gerçekleştirilmiştir.
- THY ve Suud Havayolları ile hacı taşımacılığına ilişkin protokoller imzalanmıştır.
- Başkanlığımız, 2009 yılı hac ve umre organizasyonlarına katılan vatandaşlarımız ile görevlilerimizin, Mekke ve Medine’de ikamet edecekleri ev ve oteller kiralananak iskâna hazır hale getirilmiş, pasaport, vize, kafile düzeni, seyahat programı ile diğer iş ve işlemleri yapılmıştır.
- Başkanlığımız 2009 yılı hac organizasyonuna katılan vatandaşlarımızın seyahat programları ile kafile düzenleri hazırlanmıştır. Mekke ve Medine’de kalacakları ev ve otellere ilişkin bilgiler, seyahat edecekleri kafile ile kafile görevlilerine ilişkin bilgiler Başkanlığımız Web Sitesinde yayınlanmıştır.
- Yurt dışından hacca gelen ve Cidde’den itibaren Başkanlığımız organizasyonuna katılan yaklaşık **10.186** hacı ve görevlinin Suudi Arabistan’daki karşılama, uğurlama, ev ve otellerine yerleştirme, sağlık, ayniyat, servis vb. iş ve işlemleri yapılmıştır.

- 2009 yılında hacca ve umreye giden vatandaşlarımız ile görevlilerimize uygulanan Menjevax ACW135Y menenjit aşısı temin edilerek kartlarıyla birlikte il sağlık müdürlüklerine gönderilmiştir.
- **19-20/01/2009** tarihlerinde İstanbul'da yapılan "**10. Hac ve Umre Turizm Fuarı**"nda ilk defa Başkanlığımıza da stant tahsis edildiğinden, açılış programına Başkan Yardımcısı Doç. Dr. Fikret KARAMAN ile Hac Dairesi Başkanı Seyfeddin ERSOY katılmış olup, ayrıca temsil ve tanıtım faaliyetlerini yürütmek üzere Hac Dairesi Başkanlığı'ndan da personel görevlendirilmiştir.
- 2009 yılı hac organizasyonunda görevlendirilecek tecrübesiz din görevlilerine bilgi, birikim, performans ve deneyim kazandırma bağlamında, yaklaşık **1.365** personel Başkanlığımız umre turları ile **14-26/07/2009** tarihleri arasında 6'şar gün süreyle umreci olarak Suudi Arabistan'a götürülmüştür.
- 2009 yılı hac organizasyonlarına katılan vatandaşlarımızın tedavilerinde kullanılan ilâç ve tıbbî malzeme temin edilerek Suudi Arabistan'a gönderilmiştir.
- Mekke'de tam teşekküllü **150**, Medine'de ise **50** yataklı birer hastane kurulmuştur. Ayrıca, hacılarımızın yoğun olduğu bölgelerde açılan sağlık merkezi ve sağlık ocaklarında ücretsiz ve vardiya usulüyle 24 saat sağlık hizmeti verilmiştir.
- Vatandaşlarımızın Suudi Arabistan'da ibadetlerini planlı ve programlı bir şekilde yapabilmeleri için; Hac İdare Merkezi Başkanlığında, denetim, gözetim ve rehberlik, kiralama ve iskân, fetva ve irşat, ayniyat, servis, sağlık ve havalimanı ekipleri oluşturulmuştur.
- 2009 yılı hac organizasyonunda hızlı ve pratik bir haberleşme ağı kurmak amacıyla Suudi Arabistan'da ekip başkanları, başkan yardımcıları ve bölge sorumlularına verilen hatlı telefonlar yanında, denetim elemanları, fetva ve irşat üyeleri, kabile başkanları ve önemli noktalarda görev yapan yaklaşık **600 personele 40'ar kontörlük** telefon kartı verilmiştir.
- Grubundan koparak kaldıkları bölge ve otellerini bulmakta zorluk çeken hacı adaylarımız için Mekke ve Medine'de danışma büroları açılmış ve bu hacılarımızın ait oldukları kabile ve yerleştirildikleri evlerin tespitinde bilgisayar kayıtlarından yararlanılarak kayıp hacılarımızın evlerine ulaştırılmaları seri şekilde sağlanmıştır.
- Ülkemiz hac ve umre organizasyonlarına katılan vatandaşlarımızdan mukaddes topraklarda vefat edenlerin defin işlemleri, görevlilerimiz, ilgili müessese büroları ve din hizmetleri ataşeliğimiz ile koordineli olarak yürütülmüştür.
- Mekke'de Harem-i Şerif'e uzak mesafede iskân edilen hacılarımızın Harem-i Şerif'e gidiş ve dönüşleri için otobüsler kiralanmış ve bu hizmetin **24 saat** süreyle düzenli bir şekilde yürütülmesi sağlanmıştır.
- Gerek yolculukta gerekse Mekke ve Medine'de para kaybetme veya çaldırma olaylarını önlemek maksadıyla, isteyen hacı adaylarının emanete alınan paraları Mekke ve Medine'de muhasebe elemanları tarafından

istenilen miktarda döviz cinsinden kendilerine ödenmiştir.

- Hac organizasyonunda görevlendirilen din görevlileri ile bütün ekip başkan ve yardımcısı, bölge sorumluları ve kafile başkanlarıyla Mekke ve Medine’de gerekli toplantılar yapılmıştır.
- Hac organizasyonuna katılan vatandaşlarımıza yönelik irşat hizmetleriyle ilgili gerekli planlamalar yapılmış, buna göre fetva ve irşat ekibi, kafile başkanı ve din görevlileri ile bayan din görevlilerince hazırlanan program çerçevesinde Mekke ve Medine’de gerçekleştirilen toplantılarda vaaz ve irşat faaliyetleri yürütülmüştür.
- Ülkemizden hacca giden vatandaşlarımızın kurbanlarını, Suudi Arabistan’da mevcut kurban kesim sistemi içinde ve hijyenik şartlarda kestirebilmeleri, bu konuda standart ve birliğin sağlanabilmesi ve muhtemel suistimallerin önlenmesi amacıyla, Diyanet İşleri Başkanlığı ve İslam Kalkınma Bankası yetkililerince yapılan görüşmeler neticesinde belirlenen ücret karşılığında ve oluşturulan Kurban Ekibinin nezaretinde, İslam Kalkınma Bankası’nın denetimindeki mezbahalarda sağlıklı bir biçimde toplu olarak kestirmeleri sağlanmıştır.
- Hacı eşyalarının Türkiye’ye naklini sağlamak amacıyla, Diyanet İşleri Başkanlığı, Gümrük Müsteşarlığı ve PTT Genel Müdürlüğü arasında **06/10/2009** tarihinde bir protokol imzalanmıştır. Hacı Eşyalarını Nakil Ekibi oluşturulmuş ve

oluşturulan bu ekipçe hacılarımızın hurma ve hediyelik eşyaları güvenli ve düzenli bir şekilde Türkiye’ye taşınarak adreslerine teslim edilmiştir.

- **Normal 1. ve 2. Tip** hac organizasyonuna katılan hacıların kalacağı odalara yerleşimde sayısal sınırlama getirilmiştir. Buna göre; oda büyüklüğü ne olursa olsun, **Normal 1. Tip**’te en fazla **beş kişilik**, **Normal 2. Tip**’te en fazla **yedi kişilik** odalarda iskân ettirilmiştir. Başkanlığımız ile Türk Telekom arasında yapılan protokol çerçevesinde, Türk Telekom’un Suudi Al-Javval şirketiyle yaptığı anlaşma gereği hacca gidecek vatandaşlarımıza **40 kontörlük telefon kartı**, ücretleri hacılarımız tarafından karşılanmak suretiyle Türkiye’de iken kendilerine ulaştırılmıştır.
- 2009 yılı hac ve umre organizasyonlarının başarılı bir şekilde düzenlenebilmesi için, hac ve umre mevsimi süresince; Bakanlıklararası Hac ve Umre Kurulu’nca **11**, Hac ve Umre Komisyonu’nca **44** olmak üzere toplam **55** karar alınmış ve bu kararlar uygulanmıştır.
- 2009 yılı hac organizasyonu önemli bir aksaklık olmadan başarı ile gerçekleştirilmiştir.
- 2008 yılı hac raporu hazırlanmıştır.

Tablo 23- 2009 Yılında Ülkemizden Hacca Giden Vatandaşlarımızın Sayısı

Diyanet	Acente	Toplam
58.061	35.928	93.989

4.1.10. Dini Yayınlar Dairesi Başkanlığı

■ İlk Baskı Eserler

- 28 yeni eserden toplam 479.100 adet basılmıştır.

■ Mükerrer Eserler

- 36 adet eserden toplam 2.636.200 adet basılmıştır.
- Başkanlıkça yayımlanan eserlerin sayısı 788'e ulaşmıştır.

■ Ücretsiz Eser Dağıtımı

- Yurt içinde 2.058.856, yurt dışından 314.520 adet eser dağıtılmıştır.

■ Diyanet Takvimi

14 yurt dışı, 5 yurt içi toplam 19 bölge için 2.732.850 adet takvim basılmıştır.

Yurt dışına yönelik olarak 51.900 adet ücretsiz takvim, 5.000 adet bloklu masa takvimi, 5.000 adet spiral masa takvimi, 5.000 adet 12 yapraklı Duvar Takvimi, ve 5.000 adet günlük masa takviminin basımları gerçekleştirilmiştir.

Tablo 24- Bağımsız Türk Cumhuriyetleri, Türk ve Müslüman Toplulukları ile Yurt Dışında Yaşayan Soydaşlarımıza Yönelik Basılan Eserler

Dinimi Öğreniyorum	Adedi
Kazakça	1.000
Danca	3.000
Uygurca	3.000

Tablo 25- Bağımsız Türk Cumhuriyetleri, Türk ve Müslüman Toplulukları ile Yurt Dışında Yaşayan Soydaşlarımıza Yönelik Basılan Eserler

Kitabımı Öğreniyorum	Adedi
Kazakça	1.000
Uygurca	3.000

Tablo 26- Bağımsız Türk Cumhuriyetleri, Türk Ve Müslüman Toplulukları ile Yurt Dışında Yaşayan Soydaşlarımıza Yönelik Basılan Eserler

Peygamberimi Öğreniyorum	Adedi
Kazakça	1.000
Azerice	2.500
Danca	2.500

Tablo 27- Bağımsız Türk Cumhuriyetleri, Türk Ve Müslüman Toplulukları ile Yurt Dışında Yaşayan Soydaşlarımıza Yönelik Basılan Eserler

Dualarımı Öğreniyorum	Adedi
Kazakça	1.000

Tablo 28- Bağımsız Türk Cumhuriyetleri, Türk Ve Müslüman Toplulukları ile Yurt Dışında Yaşayan Soydaşlarımıza Yönelik Basılan Eserler

İbadetlerimi Öğreniyorum	Adedi
Kazakça	1.000
Kırgızca	3.000

- **İslâm İlmihali**'nden Azerice, 2.000 adet bastırılmıştır.
- **Gençlerle Söyleşi**'den Kazakça 2.500 adet bastırılmıştır.
- Başkanlığımıza bastırılmak üzere gelen 64 eserin ön incelemesi yapılmış ve Din İşleri Yüksek Kurulu'na gönderilmiştir.
- **Diyanet Aylık Dergi'nin** 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227 ve 228. sayılarının basımları gerçekleştirilmiştir. Mart 2009/219. sayısı ile **Hakikate Çağrı Hutbe** eki, Mayıs 2009/221. sayısı ile **Nameden Gönüle Musiki** eki, Eylül 2009/225. sayısı ile **Sadelik Güzelliktir** eki, Ekim 2009/226. sayısı ile **Tevhide Çağrı Ezan** ekleri verilmiştir.

- **Diyanet Avrupa Aylık Dergi'nin** 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127 ve 128. sayılarının basımları gerçekleştirilmiştir. Mart 2009/119. sayısı ile **Hakikate Çağrı Hutbe** eki, Mayıs 2009/121. sayısı ile **Nameden Gönüle Musiki** eki, Eylül 2009/125. sayısı ile **Sadelik Güzelliktir** eki, Ekim 2009/126. sayısı ile **Tevhide Çağrı Ezan** ekleri verilmiştir.
- **Diyanet Çocuk Dergisi'nin** 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352 ve 353. sayılarının basımları gerçekleştirilmiştir. Nisan 2009/345. sayısı ile birlikte **İbadetlerimi Öğreniyorum CD**, Haziran 2009/347. sayı ile birlikte **Tatil Arkadaşım-5** eki, Aralık 2009/353. sayısı ile de **2010 Yılı Çocuk Takvimi** verilmiştir.
- **Diyanet İlmî Dergi'nin** 45/1, 45/2, 45/3 ve 45/4. sayılarının basımları gerçekleştirilmiştir.
- Kütüphane demirbaşına kaydı yapılan eserlerin yıllık sayımları yapılmıştır.
- Kütüphane demirbaşına 2008 yılı içerisinde kaydı yapılan ve 2009 yılı içerisinde bağış ve değişik yollarla gelip fiyatı belli olmayan eserlerin, Fiyat Takdir Komisyonu kurularak fiyatları tespit edilmiştir.
- Kütüphane demirbaşına kayıtlı olup yıpranmış eserlerin terkin için Terkin Komisyonu kurularak terkin işlemleri gerçekleştirilmiştir.
- Süreli Yayınlar Envanterinin çıkarılması, bibliyografik niteliklerinin yapılması ve bilgisayar ortamına aktarılması işlemleri gerçekleştirilmiştir.
- Başkanlık Kütüphanesi'nde toplanan el yazması ve nadir eserlerin demirbaş kayıtları ve ilgili eserlerin bibliyografik niteliklemlerinin yapılması gerçekleştirilmiştir.
- Bağışlanan eserlerin mükerrer olanları, müftülük ve eğitim merkezi müdürlüklerine gönderilmiştir.
- 2009 yılı içerisinde satın alınan veya bağış yoluyla gelen yayınların kütüphane demirbaş defterlerine kayıtları yapılmıştır
- Yıl içerisinde kütüphane demirbaş defterlerine kayıtları yapılan eserlerin bibliyografik fişleri çıkartılarak bilgisayar ortamına aktarılmıştır.
- **İslâm'ın Aydınlığında** programının 2009 yılı stüdyo çekimleri gerçekleştirilmiş olup muhtelif konularda hazırlanan söz konusu programlar (52 bölüm) TRT-1, GAP TV ve TRT-4 kanallarında yayınlanmıştır.
- **İslâm'ın Aydınlığında** programı ile Ankara Kocatepe Camii'nde okunan Cuma hutbeleri Başkanlığımız web sitesinde yayınlanmıştır.
- Başkanlığımızca 2009 yılında hazırlanan iftar programı TRT AVAZ kanalında canlı olarak yayınlanmıştır.
- **İslâm'ın Aydınlığında** programının (bir bölüm 60 dakika) 2009 yılı stüdyo çekimleri gerçekleştirilmiş olup muhtelif konularda hazırlanan söz konusu programlar (52 bölüm) TRT-1 ve GAP TV kanallarında yayınlanmıştır.
- Türk Kültür Varlığını Koruma Ve Tanıtma Faaliyetleri Projesi çerçevesinde, eğitici film yapımı için dinî, millî ve ahlakî konularda

belgesel, drama ve çizgi film yaptırılması kapsamında;

- 2009 yılı Kutlu Doğum Haftası etkinliklerinde değerlendirilmek üzere **Allah ve Rasulü'ne Özlem** adlı sinevizyon yaptırılmıştır.
- 2009 yılı Camiler ve Din Görevlileri Haftası etkinliklerinde değerlendirilmek üzere **Caminin Çağrısı** adlı sinevizyon yaptırılmıştır.
- Öğreniyorum Serisi adlı interaktif özellikli CD'nin 100.000 adet çoğaltımı yaptırılmıştır.
- **Nağmeden Gönüle** adlı Türk Tasavvuf Musikisi Albümü Audio CD'si yaptırılmıştır.
- **Günün Beş Vakti** adlı didaktik film yaptırılmıştır.
- **İhtida Öyküleri** (Neden Müslüman Oldum?) adlı kitabın interaktif CD olarak seslendirilmesi yaptırılmıştır.
- **Kur'an-ı Kerim'den Sûreler** adlı kitabın interaktif CD olarak seslendirilmesi yaptırılmıştır.
- **İslâm'ın Aydınlığında** programı ile Başkanlığımızca gerçekleştirilen muhtelif etkinliklerin kamera çekimlerinin montaj ve kayıt işlemlerinde değerlendirilmek üzere bir adet **Kurgu Ünitesi** alınmıştır.

- **İslâm'ın Aydınlığında** programı ile çeşitli röportaj çekimlerinde değerlendirilmek üzere bir adet aktüel kamera alınmıştır.
- Yurt içinden il ve ilçe müftülükleri, Kur'an kursu, okul, Çocuk Esirgeme Kurumu Yurtları, Ceza ve İnfaz kurumları, ulusal ve yerel televizyonlar/radyolar ile yurt dışından müşavirlikler/ataşelikler ve cami dernekleri tarafından talep edilen Başkanlığımızca yaptırılan drama, dizi, belgesel, şiir, çizgi film, tanıtım filmi vb. sesli ve görüntülü yayınlarımızdan 130.000 adet DVD/VCD'nin kopyalama, stiker ve kapak tasarımları yapılarak ilgili yerlere gönderilmiştir.
- Başkanlığımız birimlerince gerçekleştirilen konferans, panel, sempozyum, şûra, kongre, tatbikat, bilgilendirme toplantısı, Hac- Arafat programı, yarışmalar vb. etkinliklerin kamera çekimleri gerçekleştirilmiş olup gerekli kayıt montaj, kapak tasarımları yapılarak VCD veya DVD olarak ilgili birimlere gönderilmiştir.
- Prestij nitelikte 2.100 adet Kur'ân-ı Kerim hatim cüzünün çantalı olarak basımı gerçekleştirilmiştir.

4.1.11. Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı

- **VII. Avrasya İslâm Şûrası Teşkilatı Toplantısı** 12-15/05/2009 tarihleri arasında İstanbul'da gerçekleştirilmiştir.
- Yurt dışında yaşayan vatandaş, soydaş ve dindaşlarımıza din hizmeti sunmak amacıyla Ramazan ayında 148 din görevlisi 30 kişilik irşat ekibi ve 59 aşçı görevlendirilmiştir.
- Kutlu Doğum Haftası münasebetiyle yurt dışındaki etkinliklere katılmak üzere, 132 kişi görevlendirilmiştir.
- Diyanet İşleri Başkanı Prof. Dr. Ali BARDAKOĞLU başkanlığında 5 kişilik bir heyet, 16-18/04/2009 tarihleri arasında **Kutlu Doğum Haftası** etkinliklerine katılmak üzere, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ni ziyaret etmiştir.

- 2009-2010 Eğitim-Öğretim Yılında Afrika, Türk Cumhuriyetleri, Balkan-Kafkas Ülkeleri, Türk ve Müslüman Topuluklarının buldukları ülkelerden getirilen doktora, yüksek lisans, lisans, İHL, ve Kur'ân kursu öğrencileri ile mahallî din görevlilerinin iş ve işlemleri yürütülmüştür. Bu çerçevede 223 ilahiyat fakültesi öğrencisi, 49 yüksek lisans öğrencisi, 10 doktora öğrencisi, 170 imam-hatip lisesi öğrencisi, 752 Kur'an kursu öğrencisi ve 1.086 mahallî din görevlisinin getirilmesi sağlanmıştır.
- Avrupa ülkelerinden okutulmak üzere, 2009–2010 Eğitim-Öğretim Yılında **Uluslar Arası İlahiyat Programı** çerçevesinde, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'ne 44, Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'ne 49 olmak üzere toplam 93 öğrenci ülkemize getirilmiştir.
- Yurt dışında düzenlenen **Uluslararası Kur'ân-ı Kerim Okuma Yarışmalarına** ülkemizden gönderilen yarışmacıların seçimi ve gönderilmeleri ile ilgili iş ve işlemler yürütülmüştür. Bu çerçevede; Libya'da 3, Tunus'da 1, Cezayir'de 1, Mısır'da 2, Ürdün'de 2, Hırvatistan'da 1, Suudi Arabistan'da 3, BAE'de 1, Malezya'da 1, İran'da 2 ve Rusya'da 1 olmak üzere, toplam 18 yarışmacı ile Suudi Arabistan'da 1 ve Rusya Federasyonu'nda 1 olmak üzere 2 Jüri üyesi görevlendirilmiştir.
- Başkanlığımızca basımı gerçekleştirilen 87.741 adet dinî yayın ile 51.600 adet takvim ve imsakiyelerin çeşitli ülkelerdeki soydaş ve dindaşlarımıza ulaştırılması sağlanmıştır.
- Ülkemizdeki imam-hatip liselerinde okutulmak üzere, Afrika ülkeleri ile orta Asya ülkelerinden, Kamerun'dan 3, Çad'dan 2, Nijer'den 2, Nijerya'dan 2, Etyopya'dan 3, Burkina Faso'dan 2, Kenya'dan 14, Madagaskar'dan 6, Ganada'dan 3, Kongo Demokratik Cumhuriyetin'den 10, Endonezya'dan 20, Afganistan'dan 5, Pakistan'dan 12 ve Tayland'dan 4 öğrenci olmak üzere toplam 84 öğrenci getirilmiştir. İlahiyat fakültelerine ise Fildişi Sahili'nden 2 ve Afganistan'dan 30 öğrenci katılmıştır.
- Batı-Trakya'da düzenlenen **2. Aşûre Günü** dolayısıyla 4 (bayan) din görevlisi gönderilmiştir.
- Berlin'de Federal İçişleri Bakanlığı Temel Konular, Avrupa ve Uluslararası Gelişmelerden Sorumlu Müsteşar Yardımcısı Dr. Markus KERBER'le görüşmelerde bulunmak, Berlin DİTİB Genel Kurul Toplantısı'na ve düzenlenen konferans ve seminerlere katılmak üzere Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Mehmet GÖRMEZ ve Dış İlişkiler Dairesi Başkanı Prof. Dr. Ali DERE 15-17/01/ 2009 tarihleri arasında Almanya'da, 2009 yılı yurt dışı hizmetlerini değerlendirme toplantısına katılmak üzere de Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Mehmet GÖRMEZ, Dış İlişkiler Dairesi Başkanı Prof. Dr. Ali DERE ve Yurt Dışında Yaşayan Türkler Şubesi Müdürü İzzet TOSUN 17-20/01/2009 tarihleri arasında Brüksel'de görevlendirilmişlerdir.
- İslâm Alemi Birliğince 17-21/01/2009 tarihleri arasında Mekke'de düzenlenen Fetva Bağlantıları (Fetva ve Önemi, Fetva ve Şeri Delilinin Tekidi, Çağdaş Meselelerde Toplumsal İctihad, Fetvanın Değişmesi ve Fetvaların Düzenlenmesi) konulu toplantıya Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanvekili Dr. Ekrem KELEŞ katılmıştır.

- İsveç Diyanet Vakfı'nın Genel Kurul Toplantısı ile ve Stockholm Fittja Camii ile Norveç Drammen Camii'nin resmî açılış törenlerine katılmak üzere, Diyanet İşleri Başkanı Prof. Dr. Ali BARDAKOĞLU ve Dış İlişkiler Dairesi Başkanı Prof. Dr. Ali DERE 29-30/01/ 2009 tarihlerinde İsveç, 31/01/2009–01/02/2009 tarihlerinde de Norveç'e gitmişlerdir.
- **Dünya Dinler ve Medeniyetler Diyalogu II. Hazırlık Toplantısı**, 04/03/2009 tarihinde Makedonya'nın Üsküp şehrinde yapılmıştır. Söz konusu toplantıya Din İşleri Yüksek Kurulu üyesi Prof. Dr. Burhanettin TATAR katılmıştır.
- Suudi Arabistan İslâm İşleri, Vakıflar Davet ve İrşat Bakanlığınca 24-25/05/ 2009 tarihlerinde Cidde'de düzenlenen **Fikri Güvenlik ve Bunu Gerçekleştirmede İslâmi İşler ve Vakıflar Bakanlığının Sorumluluğu** konulu toplantıya Diyanet İşleri Başkanı Prof. Dr. Ali BARDAKOĞLU katılmıştır.
- **Avrupa Türk Caferiler Birliği**'nin Almanya'nın Köln Şehrinde 24/05/2009 tarihinde yapılacak olan **Birinci Büyük Kurultayı**'na katılmak üzere, Başkanlığımızı temsilen Din İşleri Yüksek Kurulu Üyesi Doç Dr. İlyas ÜZÜM görevlendirilmiştir.
- 30/04/2009 - 08/05/2009 tarihleri arasında Ürdün'ün başkenti Amman'da Kral II Abdullah Enstitüsü tarafından düzenlenen Dinî Konularla ilgili uluslar arası seminere, Başkanlığımızı temsilen Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanı Prof. Dr. Hamza AKTAN ve Din İşleri Yüksek Kurulu Uzmanı Vahdi BOYDAŞ görevlendirilmiştir.
- Bosna-Hersek Federal Cumhuriyeti'nin Sarajevo şehrinde bulunan Uluslararası Sarajevo Üniversitesi Kampüsü'ne İstanbul Müftülüğü ile Dinî ve Sosyal Hizmet Vakfı iş birliğince yaptırılacak olan caminin 16/05/2009 tarihinde gerçekleşen temel atma törenine katılmak ve bir dizi incelemelerde bulunmak üzere, Başkanlığımızı temsilen Başkan Yardımcısı Doç. Dr. Fikret KARAMAN, Hac Dairesi Başkanı Seyfettin ERSOY ve İstanbul Müftüsü Prof. Dr. Mustafa ÇAĞRICI 15-18/05/ 2009 tarihleri arasında Bosna-Hersek Federal Cumhuriyeti'nde görevlendirilmiştir.
- Başkanlığımızın desteği ile oluşturulan Frankfurt İslâm Dini Vakıf Profesörlüğü bünyesinde ders vermek, DİTİB Bölge Teşkilatları ile çeşitli toplantılara katılmak, Başkanlığımızca koordine edilen **Uluslararası İlahiyat Programı Projesi** kapsamında 2009–2010 Eğitim-Öğretim Yılı için müracaat eden adayların ön mülakatlarını gerçekleştirmek ve ülke genelinde Başkanlığımızca yürütülen din hizmetleri ile ilgili çeşitli inceleme ve temaslarda bulunmak üzere, 12-18/06/2009 tarihleri arasında Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Mehmet GÖRMEZ ile Dış İlişkiler Dairesi Başkanı Prof. Dr. Ali DERE Almanya'da görevlendirilmiştir.
- Rusya Federasyonu Başkurdistan Özerk Cumhuriyeti'nde 1989 yılından beri kutlanan ve bu yıl 1120. Yıldönümü olan Volga Müslümanlarının İslâm'a Giriş Törenlerine katılmak üzere, Diyanet İşleri Başkanı Prof. Ali BARDAKOĞLU, 4 kişilik bir heyetle 10-15/06/2009 tarihleri arasında Başkurdistan'a bir ziyaret gerçekleştirmiştir.

- Diyanet İşleri Başkanı Prof. Dr. Ali BARDAKOĞLU ve Dış İlişkiler Dairesi Başkanı Prof. Dr. Ali DERE 29/06/2009-04/07/2009 tarihleri arasında Kazakistan'ın Başkenti Astana'da gerçekleştirilen **Semavî ve Geleneksel Dünya Dinleri Liderlerinin III. Kongresi'** ne katılmıştır.
- Bosna-Hersek Federal Cumhuriyeti'nin Gorajde Şehrinde Kayseri Müftülüğünce, Mağlaj Şehrinde Dinî ve Sosyal Hizmet Vakfı'nca inşa edilen camiler ile Foça'da Sırp'lar tarafından yakılan ve TİKA Başkanlığınca restore ettirilen Kula Fazla Gija Camii'nin açılışlarında bulunmak ve Bosna'ya İslâm'ın gelişinin 602. yılı etkinliklerine katılmak üzere Diyanet İşleri Başkanı Prof. Dr. Ali BARDAKOĞLU Başkanlığında 6 kişilik bir heyet, 13-17/08/2009 tarihleri arasında Bosna-Hersek'e bir ziyaret gerçekleştirmiştir.
- Rusya Federasyonu Karaçay-Çerkesya Cumhurbaşkanı Boris EBYEZEV ile Rusya Federasyonu Müftüler Konseyi Başkanı Ravil GAYNUDDİN'in davetlerine icabet etmek üzere Diyanet İşleri Başkanı Prof. Dr. Ali BARDAKOĞLU, 23-27/09/2009 tarihleri arasında Rusya Federasyonu Moskova ve Karaçay-Çerkesya'ya bir ziyaret gerçekleştirmiştir.
- Tacikistan'da 05-06/10/2009 tarihleri arasında düzenlenen **Ebu Hanife'nin Mirası ve Dünya Uygarlığına Katkısı** konulu uluslararası konferansa, Diyanet İşleri Başkanı Prof. Dr. Ali BARDAKOĞLU, Din İşleri Yüksek Kurulu üyeleri Prof. Dr. İsmail Hakkı ÜNAL ve Prof. Dr. Bünyamin ERUL, Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Mürteza BEDİR ve Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi öğretim görevlisi Halil İbrahim SARIOĞLU iştirak etmişlerdir.
- İslâm Konferansı Teşkilatı (İKT) Standardizasyon Uzmanlar Grubu Türk Heyeti'nin Cidde'de bulunan İslâm Fıkıh Akademisi'ne (IFA) **İKT Helal Standardı** metninin bazı maddeleri hakkında görüşmelerde bulunmak üzere, 08-11/10/2009 tarihleri arasında Başkanlığımızı temsilen Din İşleri Yüksek Kurulu Uzmanı Dr. Bünyamin OKUMUŞ görevlendirilmiştir.
- Rusya Federasyonu, Moskova İslâm Üniversitesi Rektörlüğü tarafından 22-23/10/2009 tarihleri arasında Moskova'da düzenlenen **İslâm İlahiyat Eğitiminin Gelişiminde Modern Teknolojilerin Kullanılması** başlığı altında yapılan **II. Teoloji Konferansı'**na, Diyanet İşleri Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Mehmet Emin ÖZAFŞAR Başkanlığında Ankara İlahiyat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Nesimi YAZICI ile Milli Eğitim Bakanlığı Din Öğretimi Genel Müdürü Prof. Dr. İrfan AYCAN katılmıştır.
- Frankfurt Üniversitesi ile yapılmış olan İslâm Dini Vakıf Profesörlüğü protokolünü yenilemek ve imzalamak, adı geçen üniversitede düzenlenen **Uluslararası 3. İslâm'ın Kültürel Mirası** adlı sempozyuma katılmak ve açılış konuşması yapmak, 07/11/2009 tarihinde Köln Camii'nin temel atma törenine iştirak etmek, 08/11/2009 tarihinde Berlin DİTİB'in Genel Kurul Toplantısına katılmak ve bir dizi temaslarda bulunmak üzere, Diyanet İşleri Başkanı Prof. Dr. Ali BARDAKOĞLU, Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Mehmet GÖRMEZ, Dış İlişkiler Dairesi Başkanı Prof. Dr. Ali DERE 05-

09/11/2009 tarihleri arasında Almanya'ya bir ziyaret gerçekleştirmişlerdir.

- Avustralya/Melbourne'de yapılan Dünya Dinleri Paramentosu Toplantısı'nda **Farklılıklarla Yüzleşme Zemini Olarak Kur'an Hermenötiği** başlıklı tebliğ sunmak üzere, Din İşleri Yüksek Kurulu Üyesi Prof. Dr. Burhanettin TATAR 03-09/12/2009 tarihleri arasında görevlendirilmiştir.
- Başkanlığımız tarafından yurt dışı teşkilatına sürekli görevle gönderilecek müşavir ve ataşelere yönelik 06-10/07/2009 tarihleri

arasında **Yurt Dışı Hizmetleri Eğitim Semineri** düzenlenmiştir.

- ABD, Avrupa, Avustralya, Japonya, Kanada ile Türk Cumhuriyetleri ve Türk Topuluklarının buldukları ülkelerdeki yaşayan soydaşlarımıza dinî, sosyal ve kültürel hizmetler sunmak amacıyla, (4 yıl) uzun süreli, görevlendirilecek personeli tespit etmek üzere, Yabancı Dil ile Meslekî ve Kültürel Seminer düzenlenmiştir.
- Yabancı dil ile meslekî ve kültürel kursları tamamlayan personel aşamalı olarak yurt dışı görev yerlerine gönderilmiştir.

4.1.12. Personel Dairesi Başkanlığı

- Müftü, müftü yardımcısı, vaiz, Kur'an kursu müdürü, şube müdürü, murakıp, din hizmetleri uzmanı, eğitim uzmanı, şef, ayniyat saymanı, teberrukat saymanı, veri hazırlama ve kontrol işletmeni, memur, daktilograf ve mutemetlerin isteğe bağlı nakil işlemleri gerçekleştirilmiştir.
- Görevde yükselmeye tabi kadrolar için görevde yükselme eğitim ve sınavları yapılmıştır.
- Personelin terfilerini sağlamak amacıyla kadro iptal, ihdas ve vize işlemleri gerçekleştirilmiştir.
- 633 sayılı Kanun'un Ek-1. maddesi uyarınca merkez teşkilatında kadro karşılığı çalışan personelin sözleşme metinleri vize ettirilerek sözleşmeler yenilenmiştir.
- 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4/B maddesi uyarınca bazı din hizmetleri müşavirlikleri bünyesinde çalışan mahallî

katiplerin sözleşmelerinin yenilenmesi çalışmaları yapılmıştır.

- Taşra teşkilatı personelinden, terfi ve intibakları il müftülükleri ve eğitim merkezi müdürlüklerinde yapılanların kadro ihtiyaçları derlenip değerlendirilmiştir.
- Denetleme ve incelemeler ile il ve ilçe müftülüklerince ihtiyaç fazlası olduğu tespit edilen kadroların, ihtiyaç duyulan yerlere tahsisi işlemleri yapılmıştır.
- Merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatlarında ilk defa görev alan personel Memur Kütüğü'ne kaydedilerek kurum sicil numarası verilmiş, verilen numara görev mahalline bildirilerek, Başkanlık merkez ve taşra teşkilatında her personel için Bulduru Kartı ile özlük ve sicil dosyası açılıp tescili yapılarak arşivde saklanması sağlanmıştır.
- 1985 yılından sonra görev alıp kurum sicil numarası ve bilgisayar kayıtlarında kaydı bulunmayan vekil imam-hatiplerin

Başkanlığımız Memur Kütüğü'ne kayıtları yapılarak kurum sicil numarası verilmiştir.

- Başkanlığımız merkez ana bilgisayar kayıtlarındaki faal personel ile sicil kütüğünde kaydı bulunmayan gayri faal personelin, kurum sicil numaralarının ve bilgilerinin kayıt işlemleri yapılmıştır
- Devlet Memurları Sicil Yönetmeliği gereğince, sicil amirlerince doldurulan sicil raporları ile ilgili iş ve işlemler yürütülmüştür.
- Diğer kurum ve kuruluşlara naklen atanacak veya atanan personelin muvafakat ve dosya devir işlemleri yapılmıştır.
- Kendinden kopyalı sağlık karnelerinin düzenleme ve yenileme işlemleri yapılmıştır.
- Hususi ve hizmet damgalı pasaportlarla ilgili iş ve işlemler yürütülmüştür.
- Başkanlığımızca tahkikatı yapılan veya valiliklerden tahkikatı istenen personelin Disiplin İzlenimleri Bilgisayar Programı'na işlenmiştir.
- Dosyası mahalline devredilmeyen personele valiliklerce verilen takdir, teşekkür ve ödül işlemleri, bilgisayara kaydedilmiştir.
- Başkanlığımız ve valiliklere yapılan ihbar ve şikayetler ile personele verilen ceza ve ödüllerin yıl sonu itibariyle dökümü alınarak ciltlenmiştir.
- Dosyaları merkez teşkilatında bulunan personelin re'sen ve isteğe bağlı emeklilikleri ile ilgili iş ve işlemleri yapılmıştır.
- Teşkilatımızdan emekliye ayrılanlar ile vefat edenlerin aylık listeleri hazırlanarak ilgili birimlere intikal ettirilmiştir.
- Dosyaları merkez teşkilatında bulunan personelin vefat işlemleri yapılmıştır.
- Dosyaları merkez teşkilatında bulunan personelin askerlik ve fahrî hizmet borçlanma işlemleri yapılmıştır.
- Şehit edilen personelin dul ve yetimlerine nakdî tazminat ödenmesi ile ilgili iş ve işlemler yapılmıştır.
- Katsayı artışları dikkate alınarak emekli olacakların alabilecekleri maaş ve ikramiyeleri ile hizmet borçlanması talebinde bulunacakların borçlanma miktarını gösterir çizelgeler hazırlanarak merkez ve taşra teşkilatlarına gönderilmiştir.
- Terfi takip defterlerinin kadro defterleri ile karşılaştırılması yapılmıştır.
- Personel kadro ihtiyaç listeleri ile 1. ve 4. dereceler arasındaki personelin isim listeleri hazırlanmıştır.
- Dosyası illere devredilmeyen personelden olumsuz sicil alan personelin kademe ilerleme durdurma onayları alınmıştır.
- 6 yıllık sicil notu ortalaması 90 ve daha yukarı olanlardan terfi etmesi gerekenlerin terfileri yapılmıştır.
- Aday veya stajyer olarak göreve başlayan personelin asaletleri tasdik edilmiştir.
- Derece terfileri il müftülüklerince yapılip Başkanlığımıza gönderilmesi gerekenlerden terfileri gelmeyenler takip edilerek terfilerinin yapılması sağlanmıştır.

- İl müftülüklerince yürütülmekte olan terfi ve intibak işlemlerindeki aksaklıkların yerinde tespit edilerek giderilmesi için merkezden personel gönderilmiştir.
- Dosyaları merkezde tutulan personelin hizmet cetvelleri çıkartılarak bilgisayar ortamında güncelleştirilmiştir.
- Başkanlık merkez personelinden lojman tahsisi yapılacak olanların dosyaları incelenerek hizmet süreleri çıkartılmıştır.
- İllerden gelen talepler doğrultusunda dosyası devredilen personelin intibak işlemlerine yardımcı olunmuş ve faks yoluyla illere gönderilmiştir.
- Terfi ve intibakları Başkanlıkça yapılanlardan bir üst öğrenimi bitirenlerin diplomaları müktesepelerinde değerlendirilmiştir.
- Emekli Sandığı iştirakçisi olmadan önce diğer Sosyal Güvenlik Kuruluşlarında prim ödemek suretiyle geçen hizmetlerinin emekli hizmetleri ile birleştirilmesi yapılmıştır.
- İl müftülük şefleri ve veri hazırlama kontrol işletmenleri için, Emekli Sandığı sistemine bilgilerin aktarımı hususunda eğitim merkezlerinin bulunduğu bölgelerde kurslar düzenlenmiştir.
- İl ve ilçe müftüleri için personel hizmetleri ile ilgili seminerler düzenlenmiştir.
- İşyerlerinde kamu görevlileri arasında en çok üye kaydetmiş sendika işyeri temsilcisinin seçimi sağlanmıştır.
- Önceki dönemde yapılan ve merkez birimlerine, il müftülüklerine ve eğitim merkezi müdürlüklerine gönderilen Kurum İdari Kurulu Toplantısı sonuçları ilgili birimlerden istenip değerlendirilerek bir sonraki dönemde yapılacak olan Kurum İdari Kurulu toplantısına sunulmuştur.
- Nisan ve Ekim aylarında yapılan Kurum İdari Kurulu Toplantıları için;
  - Kurum İdari Kurulu oluşturulmuş,
  - Gündem maddelerini belirlemek için bir ön toplantı yapılmış,
  - Ekim ayı içerisinde belirlenen gündem maddelerini görüşmek için de son toplantı yapılmıştır.
- Kurum İdari Kurulu'nda alınan kararlar;
  - Sendikalara,
  - Merkez birimlerine,
  - İl müftülüklerine,
  - Eğitim merkezi müdürlüklerine, gönderilmiştir.
- Sendika üyesi kamu görevlilerinin, sendikanın kurulu bulunduğu hizmet kolunda kalmak şartıyla başka görevlere atanmaları, kurum içinde nakledilmeleri veya başka bir kurumlara göreve atanmaları, farklı bir hizmet koluna giden kuruma atanması, emeklilik veya ölüm halinde Kamu Görevlileri Sendikaları Üyelikten Çekilme Dışındaki Diğer Nedenlerle Ayrılmalar ve İşyeri Değişiklik Bildirim Formu düzenlenmiştir.
- Bazı kurumlarca Başkanlığımızca uygulanması istenilen bir kısım faaliyetlerin, ilgili birimlere intikali ve koordinasyonu sağlanmıştır.
- Başkanlığımız adına aylık ve farklı miatlı raporlar hazırlanarak ilgili kurumlara intikali sağlanmıştır.

- Diyanet web sitesindeki Mevzuat bilgilerinin güncelleştirilmesi yapılmıştır.
- Görevde yükselmeye tabi kadrolar için görevde yükselme eğitim ve sınavı yapılmıştır.
- Müftü, müftü yardımcısı, vaiz, şube müdürü Kur'an kursu müdürü, murakıp, din hizmetleri uzmanı, eğitim uzmanı, şef, ayniyat saymanı, teberrukat saymanı, veri hazırlama ve kontrol işletmeni, memur, daktilograf ve mutemetlerin yerleri değiştirilmiştir.
- Münhal kadrolara açıktan veya yeniden (sabık) imam-hatip ve müezzin-kayyım ataması yapılması için; Maliye Bakanlığı ve Devlet Personel Başkanlığından izin talep edilmiştir.
- Devlet Personel Başkanlığınca verilen izne istinaden, ÖSYM'ce yerleştirilen imam-hatip ve müezzin-kayyım adayları ile Başkanlığımızca yapılan sınav sonucu başarılı olan sabık imam-hatip ve sabık müezzin-kayyımların atamaları gerçekleştirilmiştir.
- İmam-hatip ve müezzin kayyımların isteğe bağlı olarak il içi ve il dışı, sözleşmeli imam-hatip ve müezzin-kayyımların il içi nakil işlemleri için izin verilmiştir.
- Sağlık raporu ve eş durumu nedeniyle kadrolu/sözleşmeli imam-hatip ve müezzin-kayyımların nakil işlemleri gerçekleştirilmiştir.
- Becayış sureti ile sözleşmeli imam-hatip ve sözleşmeli müezzin-kayyımların il dışına nakil işlemleri gerçekleştirilmiştir.
- Hizmet İçi Eğitim ve İhtisas Kursu sınavını kazanan imam-hatip ve müezzin-kayyımların naklen atama işlemleri gerçekleştirilmiştir.
- Hizmet İçi Eğitim ve İhtisas Kursu'nu bitiren imam-hatip ve müezzin-kayyımların naklen atama işlemleri gerçekleştirilmiştir.
- Cami Görevlileri personeli ile ilgili gelen teftiş raporları, mahkeme kararları ve Atama ve Yer Değiştirme Kurulu kararları çerçevesinde;
  - Mahkeme kararı ve Atama ve Yer Değiştirme Kurulu kararına istinaden görevine son verilmesi gereken cami görevlilerinin ilişkisinin kesilmesine dair onay işlemleri,
  - Mahkeme kararına istinaden, işlemin iptali ile görevine döndürülmesi gerekenlere atama onay işlemleri,
  - Teftiş Raporu, Atama ve Yer Değiştirme Kurulu kararına istinaden, il dışı ve bölge dışı nakillerde Başkanlıkça naklen atama onay işlemleri gerçekleştirilmiştir.
- Ülkemiz genelinde il, ilçe, kasaba ve köylerde yeni yapılan camiler ile çeşitli nedenlerle gruplarında değişiklik öngörülen camilerin gruplandırma işlemlerinin yapılmasına devam edilmiştir.
- Başkanlığımız merkez teşkilatında iki adet şube müdürlüğü ile taşra teşkilatında Ankara ve Rize illerine eğitim merkezi müdürlüklerinin kurulma işlemleri tamamlanmıştır.
- Yurt dışı teşkilatında Tiflis, Tiran, Priştina Büyükelçilikleri nezdinde Din Hizmetleri Müşavirlikleri kurulma işlemleri tamamlanmış olup Paris, Viyana, Bregenz ve Milano Başkansoloslukları nezdinde birer

adet Din Hizmetleri Ataşelikleri kurulma işlemlerine devam edilmektedir.

- Olumsuz sicil alan personel tespit edilerek uyarılmış, uyarma yapılan personelin itirazları incelenmiş ve olumsuzluğu kesinleşen personelin kademe ilerlemesinin durdurulması ile ilgili işlemler yapılmıştır.
- Teşkilatımızdan nakil, istifa ve diğer sebeplerle ayrılmış olup başka kurumlarda görev yapanların Başkanlığımızda geçen hizmetlerinin diğer kurumlardaki hizmetleri ile birleştirmelerine esas olmak üzere Sosyal Güvenlik Kurumu'nun veya ilgili kişilerin istemi üzerine hizmet belgeleri düzenlenmiş ve gönderilmiştir.
- Tüm personelin Emekli Sandığı tarafından kurulan web tabanlı sisteme aktarılmış olan hizmet bilgilerinin güncelleştirilmesine devam edilmiştir.
- Başkanlığımızın Takdir Belgesi, Teşekkür Belgesi, Hizmet Teşekkür Belgesi ve Şilt Verilmesi Hakkında Yönerge kapsamında, başkan yardımcısı, il müftüsü, birim başkanı, başmüfettiş ve hukuk müşaviri kadrolarından emekli olanların şilt, diğer unvanlardaki emekli olanlara hizmet teşekkür belgesi verilmiştir.
- Hizmet süresine ya da müktesep durumuna itirazda bulunan gayri faal personelin dosyası yeniden incelenmiş ve bu konudaki müracaatlar cevaplandırılmıştır.
- Stajyer vaizlik, stajyer Kur'an kursu öğreticiliği, imam-hatiplik ve müezzin-kayyımlık yeterlik belgesi yazılı sınavı Milli Eğitim Bakanlığı ile yapılan protokol gereğince 05/07/2009 tarihinde Eğitim

Teknolojileri Genel Müdürlüğüne yapılmıştır.

- Sınav Yönetmeliği gereğince stajyer vaizlik, stajyer Kur'an kursu öğreticiliği, imam-hatiplik ve müezzin-kayyımlık yeterlik belgesi sözlü ve uygulamalı sınavı 24/09/2009-14/10/2009 tarihleri arasında 17 eğitim merkezi ve Kocaeli İl Müftülüğü bünyesinde yapılmıştır.
- Kamu kurum ve kuruluşlarında etik kültürünü yerleştirmek ve geliştirmek, etik ilkeleri ile ilgili bilinci artırmak, personelin bu konuda karşılaştığı sorunlarla ilgili tavsiye ve yönlendirmelerde bulunmak ve etik uygulamalarını değerlendirmek üzere, Başkanlık Onayı ile Etik Komisyonu teşekkül ettirilmiştir. Diyanet İşleri Başkanlığı Etik Komisyonununun 2009 yılı içerisinde yapmış olduğu toplantılarda 2009/1, 2009/2, 2009/3 ve 2009/4 nolu kararları almıştır.
- Teşkilatımızın her kademesindeki personelin bilgilendirilmesini sağlamak amacıyla, 81 il müftülüğü personeli ile eğitim merkezi personeline Etik Eğitici Eğitimi verilmiştir.
- Etik davranış ilkelerini yerleştirmek ve geliştirmek amacıyla 28/05/2009 tarihinde Başkanlık Konferans Salonu'nda, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Eğitim Yönetimi ve Teftişi Ana Bilim Dalı Öğretim üyesi Prof. Dr. İnanet AYDIN tarafından konferans verilmiştir.
- Merkez teşkilatında 2 açıktan, 1 naklen olmak üzere 3 mali hizmetler uzman yardımcısı, 2 mühendis, 2 tekniker ile 2 aşçının, taşra teşkilatına ise 1 aşçının açıktan atamaları yapılmıştır.

- Başkanlığımız merkez teşkilatına çeşitli kamu kurum ve kuruluşlarından 1 tabip, 1 teknisyen, 3 veri hazırlama ve kontrol işletmeni ve 1 zabıta memurunu, taşra teşkilatına ise 5 din hizmetleri uzmanı ile 1 memurun naklen atamaları yapılmıştır.
- 3 il müftüsünün Din İşleri Yüksek Kurulu uzmanlığına, 8 vaizin ise eğitim uzmanlığına naklen atamaları yapılmıştır. Ayrıca, Başkanlığımız merkezinde münhal bulunan 1 müdür kadrosuna atama yapılmıştır.
- Başkanlığımız yurt dışı teşkilatında görev yapan 2 din hizmetleri müşaviri, 11 din hizmetleri ataşesi ve 2 din hizmetleri ataşe yardımcısı, yurt dışı görev süreleri sona erdiğinden, yurt içinde durumlarına uygun göreve atanmak üzere merkeze alınmışlardır.
- Yurt dışı teşkilatımızda münhal bulunan 3 din hizmetleri müşaviri ve 11 din hizmetleri ataşeliğine atama yapılmıştır.
- 2 Din İşleri Yüksek Kurulu uzmanının il müftülüğüne, ihtisas kursunu bitiren 18 vaizin ise çeşitli bölgelere atamaları yapılmıştır.
- 26-27/01/2009 tarihlerinde yazılı ve sözlü olmak üzere, 2 aşamalı bayan müftü yardımcılığı sınavı yapılmıştır. Başarılı olan 3 personelin Adana, Şanlıurfa ve Manisa illerine atamaları yapılmıştır.
- Din İşleri Yüksek Kurulu Uzmanlığı için 18/10/2009 tarihinde yapılan sınavda 8'i asıl 3'ü yedek olmak üzere 11 kişi başarılı olmuştur.

4.1.13. İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı

- Hizmet binası için temizlik, elektrik, boya, hırdavat ve diğer her türlü malzemelerin alınması işlemleri gerçekleştirilmiştir.
- Başkanlığımız personelinin yakınlarının vefatı sebebiyle cenazeye katılanlar için, 2009 yılı içinde 4 otobüs, 2 midibüs, 8 minibüs, 1 otomobil ve 8 ambulans görevlendirilmiştir.
- Başkanlığımız personelinin mesaiye zamanında geliş ve gidişlerini sağlamak üzere, personel servis hizmetleri 2009 yılı boyunca düzenli olarak yürütülmüştür.
- Ülkemiz genelinde yapımı devam eden ve maddî imkansızlıklar sebebiyle tamamlanamayan camiler için açılan yardım kampanyalarından, 2009 yılında 85 camiye 3.060.000,00 TL yardım yapılmıştır.
- Başkanlığımız merkez ve yurt dışı teşkilatı personelinin maaş ve diğer malî ve özlük haklarına ilişkin tahakkuk işlemleri yapılmıştır.
- Başkanlığımız merkez ve yurt dışı teşkilatı personelinin yurt içi ve yurt dışı harcırah tahakkuk işlemleri yapılmıştır.
- Başkanlığımız merkez ve yurt dışı teşkilatı personelinin ilaç ve tedavi giderlerine ilişkin tahakkuk işlemleri yapılmıştır.
- Başkanlığımız yurt dışı teşkilatının mal ve hizmet alımları için idarî ödenek gönderilmiştir.
- Başkanlığımız merkez ve yurt dışı teşkilatı Harcama Yetkilileri ve Gerçekleştirme Görevlileri imza sirküleri hazırlanarak Sayıştay Başkanlığına, Strateji Geliştirme Daire Başkanlığına, Başbakanlık Merkez Saymanlık Müdürlüğüne gönderilmiştir.

- Merkez ve taşra teşkilatında çalışan personelin iş güçlüğü, iş riski, temininde güçlük ve malî sorumluluk zamları ile özel hizmet ve diğer tazminatlara ait cetvelleri zam ve tazminatlara ilişkin Bakanlar Kurulu Kararı ve ekli cetvellere göre düzenlenmiş ve Strateji Geliştirme Daire Başkanlığına onaylattırılarak, il ve ilçe müftülükleri ile eğitim merkezi müdürlüklerine dağıtımı yapılmıştır.
- İl ve ilçe müftülüklerince eğitim, kültür ve dinî hizmetlerde kullanılmak üzere, yerleri, oranları, süreleri belirlenerek tahsisleri yapılan taşınmazlar ile 2008 ve daha önceki yıllarda kiralanmış olup 2009 yılında da kiralanmasına devam edilen il ve ilçe müftülük hizmet binalarının ÜFE oranında artışları yapılarak kira bedelleri 3 dönem halinde e-bütçe'den ödenmiştir.
- Stockholm ve Üsküp Din Hizmetleri Müşavirliği hizmet büroları 2009 yılı kira bedelleri gönderilmiştir.
- Üzerinde yapılaşma bulunan taşınmazların (cami, Kur'an kursu, lojman, müftülük hizmet binası v.b.) Başkanlığımıza tahsis işlemleri yapılmıştır. Bu çerçevede, 31/12/2009 tarihi itibarı ile 41 adet tahsis işlemi gerçekleştirilmiştir.
- Taşra teşkilatı resmî araçlarının kayıtlardan düşürülmesi doğrultusunda parasal limit üzerinde olanların her türlü tahsis, terkin ve devir işlemleri yapılmış ve bilgisayar ortamında takip edilmiştir.
- Cami ve mescitlerde bulunan teberrukat eşyaları ile ilgili işlemler ilgili yönetmelik çerçevesinde yürütülmüştür.
- İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı harcama birimine ait Taşınır Yönetim Hesabı Cetvelleri düzenlenerek Sayıştay'a gönderilmiştir.
- Cami isim değişiklikleri, bilgi formu, kodlamaları, kütük defteri vb. işlemlerin yürütülmesi sağlanmıştır.
- İl ve ilçe müftülüklerinin resmî mühür talepleri karşılanmıştır.
- 35-81 plakalar arası (İzmir-Düzce) illerde görev yapmakta olan il müftüsü, ilçe müftüsü, vaiz ve imam-hatiplere dağıtılmak üzere cübbe ve sarıklı fes ihtiyaçları tespit edilmiştir.
- Kırtasiye DVD, CD, toner, flash disk, A3, A4 fotokopi kağıdı, fax kağıdı, kitap alımı, her türlü baskı ve cilt giderleri karşılanmıştır.
- Her türlü taşıt alımı, tamir, bakım ve onarımı, yıllık sigortalarının yaptırılması, 25 adet fotokopi, 24 adet fax, telefon makinesi, mefruşat, her türlü demirbaş malzemelerinin tamir, bakım, onarımı için gerekli yedek parçasının satın alınarak yerine monte edilmesi, gerek duyulduğunda yenilerinin alınması işlemleri yapılmıştır.
- Hizmet binası ve lojmanların tamir bakım ve onarımları yaptırılmış, gerek duyulan malzemeleri (boya, badana, çatı, su malzemesi, elektrik malzemesi) alınmıştır.
- Giyecek yardımından yararlanan personele giyim yardımı yapılmıştır.
- Kullanılan elektrik, su, doğalgaz, akaryakıt ve yağ giderlerinin aylık olarak karşılanmasının sağlanması ve aylık ödemelerinin yapılması gerçekleştirilmiştir.
- Daire tabiliğinde ihtiyaç duyulan tıbbî malzeme alımı ile ilgili iş ve işlemler yapılmıştır.
- Başkanlığımıza "e-posta" ile gelen evrak ilgili birimlere "e-posta" ile gönderilmiştir.

- Ankara içindeki kamu kurum ve kuruluşlarına ait evrak veya posta gönderileri elden teslim edilmiştir.
- Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü ile koordineli çalışılarak merkez birimlerinde ayıklama ve imha işlemleri yapılmış ve arşivlik malzeme **Kurum Arşivi**'ne teslim alınmıştır. Taşra teşkilatlarımızın evrak imha işlemleri de Başkanlığımızın kontrolünde yapılmıştır.
- Ülkemiz genelindeki cami veya binalar için, proje veya tip projeler hazırlanmış olup, bunlarla ilgili rakamsal bilgiler aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 29- 2009 Yılında Gönderilen Proje İcmali

Bina Cinsi	Mimari	Statik	Sihhi Tesisat	Elektrik
Cami	47	10	30	28
Kur'an Kursu	5	5	5	5
Müf. Hiz Binası	4	4	4	4
Şadırvan	4	4	-	-
Minare	7	7	-	-
Lojman	10	10	10	10
Toplam	77	40	49	47

- 2009 yılında 13.162 kişi Daire Baştabipliğimize muayene olmak için başvurmuş, bunlardan 10.748 kişinin (630 dış tedavisi dahil) tedavisi yapılmış, 2.414 kişi de çeşitli hastanelere sevk edilmiştir. Muayenesi yapılan hastalar için 36.989 laboratuvar tetkiki, 286 röntgen filmi, 99 EKG, 783 tansiyon ölçümü, 963 enjeksiyon, 123 pansuman yapılmıştır.
- 2009 yılında Başkanlığımız merkezine gelen ve giden evrak adedinin birimlere göre tespiti yapılmış olup aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 30- 2009 Yılındaki Gelen-Giden Evrakın Birimlere Göre Dağılımı

S.No	BİRİMLER	GELEN	GİDEN
1	Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanlığı	569	1400
2	Mushafları İnceleme Kurulu Başkanlığı	214	40
3	Teftiş Kurulu Başkanlığı	205	82
4	İç Denetim Birimi Başkanlığı	12	62
5	Hukuk Müşavirliği	482	1099
6	Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı	9728	1893
7	Din Hizmetleri Dairesi Başkanlığı	4610	7503
8	Din Eğitimi Dairesi Başkanlığı	9587	5939
9	Hac Dairesi Başkanlığı	11175	12749
10	Dini Yayınlar Dairesi Başkanlığı	2560	1793

S.No	BİRİMLER	GELEN	GİDEN
11	Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı	8348	8004
12	Personel Dairesi Başkanlığı	48493	32216
13	İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı	10364	18352
14	Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü	8227	---
15	Sivil Savunma Uzmanlığı	45	74
16	Protokol Şubesi Müdürlüğü	637	33
17	Basın ve Halkla İlişkiler Şubesi Müdürlüğü	207	3
18	Bilgi Edinme	51	---
T O P L A M		115.514	91.242

- Başkanlığımız 2009 Malî Yılı Bütçesinin Yatırım programının Genel İdare Sektöründe 2009K010150 proje numarası ile yer alan **İdari Bina Onarımları** için Bütçenin **07.86.00.04.08.4.0.00.1.06.7** tertibine toplam 2.100.000.00.-TL. ödenek konulmuş, bu ödeneğin 667.000.00.-TL'si **Eğitim Sektörüne** aktarılmıştır. Geriye kalan 1.433.000.00.-TL ile 31 adet müftülük hizmet binası onarımı için müftülüklere gönderilerek usulüne uygun olarak harcanmıştır.
- Başkanlığımız 2009 Mali Yılı Bütçesinin Yatırım programının Genel İdare Sektöründe 2009H020040 proje numarası ile yer alan **Büyük Onarım ve İkmal İnşaatlar** için Bütçenin **07.86.00.62.08.4.0.00.1.06.7** tertibine toplam 1.000.000.00.-TL. ödenek konulmuş bu ödeneğe ilâveten 667.000.00.-TL. si Genel İdare Sektöründen aktarılarak toplam 1.667.000.00.-TL. 41 adet Kur'an kursu ve eğitim merkezi binası onarımı ve ikmali için gönderilerek usulüne uygun olarak harcanmıştır.
- İnşaatı devam etmekte olan Diyanet İşleri Başkanlığı Eğitim Merkezi Kursiyer Konaklama Binası inşaatında sarf edilmek üzere Eğitim Sektöründen 2007H020140 Proje numarası ile 2009 Yılı Bütçesinin 07.86.00.04.08.4.0.00.1.06.5.7.02 tertibine konulan 2.500.000.00.-TL. ödenekten hak ediliş karşılığı 373.943.95.-TL.si sarf edilmiş olup, kalan 2.126.056.05.-TL. inşaat ihalesinin süresi içinde sonuçlanamaması nedeniyle sarf edilememiştir.
- 2009 Malî Yılı Başkanlığımız Cari Transferler başlığı altında **Dernek, Vakıf Ve Benzeri Teşekküllere Yardım** için Başkanlığımız bütçesine konulan 600.000.00.-TL. ödenekle kamu yararına çalıştığı, 17/11/2006 tarihinde yürürlüğe giren Diyanet İşleri Başkanlığı Bütçesinin 03/07/2006 tarihli 2006/10656 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan **Dernek, Vakıf, Kurum, Kuruluş, Sandık ve Benzeri Teşekküllere Genel Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerinin Bütçelerinden Yardım Yapılması Hakkında Yönetmelik**'in 10. maddesine göre hazırlanan **Dernek, Vakıf, Kurum, Kuruluş, Sandık ve Benzeri Teşekküllere Diyanet İşleri Başkanlığı Bütçesinden Yardım Yapılması Hakkında Yönerge**' nin 9 uncu maddesine göre evrak hazırlayarak gönderen **110** adet derneğe, cami ve Kur'an kursu inşaat ve onarımında sarf edilmek üzere gönderilmiştir.
- Diyanet İşleri Başkanlığının ihtiyacı olan çeşitli tip proje çizimi içim 2009 Yılı bütçesinin 06.3.2.02 tertibine plan proje

alımları için konulan 10.000.00.-TL. ödenek yeterli olmadığından sarf edilememiştir.

- Olağanüstü hallerde ve seferberlik zamanlarında irtibat ve iş birliğinin sağlanabilmesi için, Başkanlık merkez teşkilatı personelinin ikamet adresleri ile ev ve cep telefon bilgileri güncelleştirilmiştir.
- Merkez teşkilatında görev yapan tüm personele, ilk yardım konusunda eğitim semineri düzenlenmiştir.
- Merkez teşkilatında bulunan tüm personel ile temizlik firması görevlilerine, yangınlara karşı önleme, söndürme ve kurtarma konularında eğitim verilmiştir.
- Sivil Savunma Servislerinde görevli personelin eğitimleri yaptırılmıştır.
- Seferberlik ve savaş halinde hizmetlerin aksatılmadan yürütülebilmesi için yapılması gereken çalışmaları, sivil savunma ve koruyucu güvenlik hizmetlerinin barışta ve savaşta uygulanmasının yeterli olup olmadığını yerinde görmek ve çalışmaları kontrol etmek amacıyla;
  - 01/06/2009–05/06/2009 tarihleri arasında Konya, Karaman, Mersin,
  - 15/06/2009–19/06/2009 tarihleri arasında Isparta, Burdur, Antalya,
  - 29/06/2009–03/07/2009 tarihleri arasında Ağrı, Iğdır,

4.1.14. Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü

- 2009 yılı ambar stok sayımı yapılmıştır.
- 2008 yılı bilançoların hazırlanmasına esas olacak belgeler düzenlenerek Dini Yayınlar Döner Sermaye Saymanlığına gönderilmiştir.
- Müftülüklerle hesap mutabakatı sağlanmıştır.
- 2010 Yılı Diyanet Duvar Takvimi'nden 2.750.000 adet bastırılarak, yurt içi ve yurt dışına dağıtımı yapılmıştır.

- 13/07/2009–17/07/2009 tarihleri arasında Van ve Hakkari,

İl müftülüklerinin denetimleri yapılmış ve düzenlenen raporlar gereği yapılmak üzere ilgili müftülüklere gönderilmiştir.

- Seferberlik ve savaş halinde hizmetlerin aksatılmadan yürütülebilmesi için yapılması gereken çalışmaların, sivil savunma ve koruyucu güvenlik hizmetlerinin barışta ve savaşta uygulanmasının yeterli olup olmadığını yerinde görmek ve çalışmaları kontrol etmek amacıyla, merkez birimlerinin genel denetimi yapılarak, teftiş neticesinde eksik görülen hususlar ilgili birimlere bildirilmiştir.
- Başkanlığımız hizmet binalarındaki yangın söndürme cihazlarının I. ve II. altı aylık bakımları yaptırılmıştır.
- 2009 Yılı Seferberlik ve Savaş Hali Hazırlıkları Yıllık Faaliyet Raporu ile Koruyucu Güvenlik İşlemlerine ait yıllık denetleme sonuç raporları tanzim edilerek, Başbakanlığa gönderilmiştir.
- **Sivil Savunma Teşkilleri ve Halk Eğitimi Yönergesi'**ne istinaden 2009 yılı içerisinde Başkanlığımızda yapılan Sivil Savunma eğitim ve tatbikatlarına ait sonuç raporu tanzim edilerek, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığına gönderilmiştir.

- Diyanet Aylık Dergi'nin (Yıllık toplam 1.080.000 adet) her ay basım ve dağıtımı yapılmıştır.
- Diyanet Avrupa Aylık Dergi'nin (Yıllık toplam 66.000 adet) her ay basım ve dağıtımı yapılmıştır.
- Diyanet Çocuk Dergisi'nin (Yıllık toplam 840.000 adet) her ay basım ve dağıtımı yapılmıştır.

- Diyanet İlmî Dergi'nin (45/1., 45/2., 45/3. ve 45/4. sayılarının) üç ayda bir basım ve dağıtımı yapılmıştır.
- Aylık Mizanların, hazırlanmasına esas olacak muhasebe belgeleri düzenlenerek Dini

Yayınlar Döner Sermaye Saymanlığına gönderilmiştir.

- Dini Yayınlar Dairesi Başkanlığınca basımı istenilen 17 yeni eserin baskısı yapılmıştır.

Tablo 31- Yeni Basılan Eserler

Kitabın Adı	Adedi
Peygamberimizin Dilinden Dualar	250.000
İnanıyorum Serisi (1-6)	20.000
Sorunlarımız Sorumluluklarımız	15.000
Meşihat-ı İslâmiyye	5.000
Hikaye Treni	10.000
Çiçekli Park	5.000
Şehri Görmek İsteyen Balık	7.500
Bilge Çocuk	10.000
Sarı Benek	7.500

Kitabın Adı	Adedi
Anadolu'da Türk İslâm Sanatı	10.000
Kur'ân-ı Kerim (Büyük Boy)	20.000
Uncovering İslâm	5.000
Kur'ân-ı Kerim Hatim Cüzü(Orta ve Küçük Boy)	20.000
Kur'ân-ı Kerim Hatim Cüzü Çantası(Orta boy)	10.000
Kur'ân-ı Kerim Hatim Cüzü Çantası(Küçük boy)	10.000
Kur'ân-ı Kerim Hatmi Şerifi İnteraktif CD Yazılım	50.000
Seçme Dualar	20.000

- Mevcudu tükenen ve Başkanlıkça basımı uygun görülen 19 eserin baskısı tamamlanmıştır.

Tablo 32- Yeniden Basılan Eserler

Kitabın Adı	Adedi
Süleyman Çelebi Mevlidi	2.200
İslâm İlmihali	50.000
Peygamberimizin Hayatı	20.000
Siyer-i Nebi	20.000
Ayetler ve Sûreler Arasındaki Münasebet	20.000
Osmanlı Devletinin Son Döneminde Bir Üst Kurul Dâru'l-Hikmeti'l-İslâmiye	5.000
Kur'ân-ı Kerim Meâli (Küçük Boy)	20.000
Tecvitli Kur'ân Okuma Rehberi	50.000
Kürsüden Öğütler (52 Vaaz)	15.000
Hac İlmihali	10.000

Kitabın Adı	Adedi
Temel Dini Bilgiler	50.000
Ayet ve Hadislerin Işığında Sevgi	10.000
Kur'ân-ı Kerimde Salah Meselesi	5.000
Pencereyi Işığa Açmak	20.000
Dualar	20.000
Sevgiliden (SAS)	20.000
İslâm'da Ahlak ve Manevi Vazifeler	10.000
Tecvitli Kur'an Okuma Rehberi	150.000
Religion And Society	5.000

- 2009 Yılında 5 adet Diyanet Satış Yeri açılmış olup yeni Diyanet Satış Yerlerinin

açılması için de çalışmalara devam edilmektedir.

4.1.15. Protokol Şubesi Müdürlüğü

- Başkanlık Makamı'nın randevu işlemleri ile Makamdan havale edilen evrakların bilgisayar ortamında tasnifi ve muhafazası sağlanmıştır.
- 2009 yılı içerisinde Başkan'a gelen ziyaretçiler ile ziyaret konuları tespit edilerek, yıl sonu istatistiği çıkarılmıştır.
- Makama resmî ve özel olarak gelen yazı, dilekçe, teşekkür, şikayet, tebrik, davetiye vb. evraklar incelenerek bilgisayar ortamında **Diyanet İşleri Başkanlığı Evrak Akış ve Talimat Fişi** düzenlenmiş, bunlar Makamın parafı alındıktan sonra kaydedilerek ilgili birimlere zamanında ulaştırılmıştır. Cevaplandırılması gerekenler ise cevaplandırılmış ve muhafaza edilmek üzere dosyalanmıştır.
- Başkanlık Makamına gelen evrakın konularına göre istatistiği çıkarılmıştır. Muhtelif açılış, kutlama, toplantı, konferans,

düğün vb. programlar sebebiyle Başkanlığımıza gönderilen davetiyelerden 204 adedine telgrafla Başkan'ın tebrik mesajı gönderilmiştir. Ayrıca Başkanlığımız personeli ile muhtelif zevatın yakınlarından vefat edenler için 66 adet başsağlığı mesajı gönderilmiştir.

- Başkan'ın 2009 yılı içerisinde yaptığı seyahatleri ile ilgili olarak Diyanet Aylık Dergi'de değerlendirilmek üzere, gerekli bilgi notları hazırlanmış, zamanında Dini Yayınlar Dairesi Başkanlığına ulaştırılmış ve Başkanlığımız web sitesinde intranet ortamında yayımlanması sağlanmıştır.
- Başkan'ın yurt içi ve yurt dışı programlarında çekilen fotoğraflar Başkanlığımız hizmetlerinde değerlendirilmek üzere bilgisayar (DVD) ortamında Başkanlığımız web sitesinde yayımlanmış, bir kısmı da albümlere konularak arşivlenmiştir.

4.1.16. Basın ve Halkla İlişkiler Şubesi Müdürlüğü

- Bilgi Edinme Kanunu kapsamında yapılan müracaatların yıllık istatistiği çıkartılarak Başbakanlık Bilgi Edinme Üst Kurulu'na gönderilmiştir
- 2008 yılında basın mensupları tarafından Makama yazılı olarak yöneltilen soruların istatistiği çıkarılmıştır.
- 2008 yılında yazılı basında çıkan haber ve yazı kupürleri, yayın organları ve konulara göre tasnif edilerek bilgisayar ortamında arşivlenmiştir.
- 4982 sayılı Bilgi Edinme Kanunu'na göre yapılan başvurular ilgili birimlere ulaştırılmış ve kanunî süre içerisinde cevaplanması sağlanmıştır.

- BİMER kanalıyla yapılan müracaatlar ilgili birimlere yönlendirilmiş ve geri dönüşümü takip edilmiştir.
- Diyanet İşleri Başkanı Prof. Dr. Ali BARDAKOĞLU'nun; Aşûre Günü Mesajı 06/01/2009 tarihinde, Mevlit Kandili Mesajı 07/03/2009 tarihinde, Regaip Kandili Mesajı 24/06/2009 tarihinde, Miraç Kandili Mesajı 18/07/2009 tarihinde, Berat Kandili Mesajı 04/08/2009 tarihinde, Kadir Gecesi Mesajı 14/09/2009 tarihinde, Ramazan Bayramı Mesajı 19/09/2009 tarihinde, Aşûre Günü Mesajı 25/12/2009 tarihinde, basın-yayın kuruluşlarına gönderilmiştir.
- Ulusal yayın yapan TV'ler ile gerektiğinde yabancı TV'ler izlenmiştir.

- Türkiye genelinde dağıtımı yapılan yazılı basın organları izlenmiş, Başkanlığı ilgilendiren haber ve yazılar tespit edilip kupürlenerek bilgisayar ortamına aktarılmış ve her ayın sonunda basın analizi hazırlanmıştır.
- Taşra ve yurt dışı teşkilatlarından gelen yerel ve bölgesel basın kupürleri derlenerek, gerektiğinde birer nüsha ilgili birimlere gönderilmiştir.
- Basın yayın kuruluşlarının temsilcileri ile sohbet toplantıları ve ziyaret programları düzenlenmiştir.

4.2.Faaliyetlerin Genel Değerlendirilmesi

4.2.1. Merkez Teşkilatı

Başkanlığımız merkez teşkilatı **2009 Yılı Çalışma Programı**'nda yer alan ve yıl sonuna kadar gerçekleştirilmesi planlanan 469 faaliyetten 391 i (% 83.37) gerçekleştirilmiş, 6'sı (% 1.28) kısmen gerçekleştirilmiş, 27'sinin (% 5.76) gerçekleştirilmesine devam edilmiş, 45'i (% 9.59) ise çeşitli sebeplerden dolayı gerçekleştirilememiştir. Ancak, 2009 yılı

içerisinde 159 (% 33,9) faaliyet de program dışı olarak gerçekleştirilmiştir. Bu durum, merkez teşkilatının performansının iyi seviyede olduğunu göstermektedir.

2009 yılında planlanan faaliyetlerin birimlere göre gerçekleştirme durumları, aşağıda tabloda sunulmuştur.

Tablo 33- Yılı Faaliyetlerinin Birimlere Göre Gerçekleşme Durumu

BİRİMLER	Planlanan Faaliyetler Toplamı		Gerçekleştirilen Faaliyetler Toplamı		Devam Eden Faaliyetler Toplamı		Kısmen Gerçekleştirilen Faaliyetler Toplamı		Gerçekleştirilemeyen Faaliyetler Toplamı		Program dışı Gerçekleştirilen Faaliyetler Toplamı	
	I. Bölüm	II. Bölüm	I. Bölüm	II. Bölüm	I. Bölüm	II. Bölüm	I. Bölüm	II. Bölüm	I. Bölüm	II. Bölüm	I. Bölüm	II. Bölüm
Din İşleri Yüksek Krl. Başkanlığı	3	4	2	3	1	1	-	-	-	-	-	7
Mushafı İnc. Krl. Başkanlığı	3	4	-	3	2	-	-	-	1	1	-	-
Teftiş Kurulu Başkanlığı	-	15	-	10	-	-	-	-	-	5	-	1
İç Denetim Birimi Başkanlığı	-	11	-	10	-	-	-	-	-	1	-	4
Hukuk Müşavirliği	-	6	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-
Strateji Geliştirme Daire Bşk.	29	38	26	37	1	-	2	-	-	1	-	5
Din Hizmetleri Dairesi Başkanlığı	15	36	3	30	5	6	-	-	7	-	-	22
Din Eğitimi Dairesi Başkanlığı	8	45	6	29	-	1	-	-	2	15	-	10
Hac Dairesi Başkanlığı	-	28	-	27	-	-	-	-	-	1	-	4
Dini Yayınlar Dairesi Başkanlığı	11	36	5	32	3	1	-	3	3	-	-	4
Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı	4	31	4	25	-	6	-	-	-	-	-	-
Personel Dairesi Başkanlığı	2	67	2	64	-	-	-	1	-	2	-	1
İdari ve Mali İşler Dairesi Bşk.	1	42	1	36	-	-	-	-	-	6	-	5
Döner Serm. İşl. Müdürlüğü	-	13	-	13	-	-	-	-	-	-	-	-
Protokol Şubesi Müdürlüğü	-	6	-	6	-	-	-	-	-	-	-	18
Basın ve Hlk. İş. Şubesi Md.	-	11	-	11	-	-	-	-	-	-	-	78
Toplam	76	393	49	342	12	15	2	4	13	32	-	159
Genel Toplam	469		391		27		6		45		159	
Sonuç %	100		83.37		5.76		1.28		9.59		33,9	

4.2.2. İl Müftülükleri

İl müftülüklerinin 2009 yılında çalışma programlarında yer alan ve yıl sonuna kadar gerçekleştirilmesi planlanan 9.228 faaliyetten; 9.103'ünün (% 98.65) gerçekleştirildiği, 108'inin (% 1.17) gerçekleştirilemediği, 17'sinin (% 0.18) ise gerçekleştirilmesine devam edildiği tespit edilmiştir. 2009 yılı içerisinde, çalışma programlarında yer almayan 260 (% 2,81) faaliyet de program dışı olarak

gerçekleştirilmiştir. Bu sonuç, il müftülüklerimizin performansının program dışı faaliyetlerini de göz önüne aldığımızda %100'ü geçtiği müşahade edilmektedir.

İl müftülükleri 2009 yılı çalışma programlarının yıl sonu gerçekleştirme durumu aşağıda gösterilmiştir

Tablo 34- İl Müftülüklerinin 2009 Yılı Çalışma Programlarının Yıl Sonu Gerçekleşme ve Değerlendirme Tablosu

İLLER						İLLER					
	Planlanan Faaliyet Sayısı	Gerçekleştirilen Faaliyet Sayısı	Devam Eden Faaliyet Sayısı	Gerçekleştirilmeyen Faaliyet Sayısı	Program Dışı Gerçekleştirilen Faaliyet Sayısı		Planlanan Faaliyet Sayısı	Gerçekleştirilen Faaliyet Sayısı	Devam Eden Faaliyet Sayısı	Gerçekleştirilmeyen Faaliyet Sayısı	Program Dışı Gerçekleştirilen Faaliyet Sayısı
01 ADANA	128	125	2	1	1	42 KONYA	112	112	-	-	1
02 ADIYAMAN	135	135	-	-	-	43 KÜTAHYA	185	179	-	6	-
03 A.KARAHİSAR	94	94	-	-	-	44 MALATYA	275	275	-	-	15
04 AĞRI	103	103	-	-	-	45 MANİSA	178	178	-	-	15
05 AMASYA	115	115	-	-	-	46 K.MARAŞ	148	148	-	-	-
06 ANKARA	112	112	-	-	6	47 MARDİN	86	86	-	-	-
07 ANTALYA	73	72	-	1	-	48 MUĞLA	66	63	-	3	-
08 ARTVİN	134	130	2	2	-	49 MUŞ	90	90	-	-	-
09 AYDIN	123	123	-	-	6	50 NEVEŞEHİR	113	110	-	3	7
10 BALIKESİR	103	100	-	3	-	51 NIĞDE	99	99	-	-	15
11 BİLECİK	156	155	-	1	8	52 ORDU	63	63	-	-	-
12 BİNGÖL	131	129	-	2	6	53 RİZE	120	118	-	2	3
13 BİTLİS	132	131	-	1	-	54 SAKARYA	186	185	1	-	24
14 BOLU	176	174	2	-	-	55 SAMSUN	138	138	-	-	-
15 BURDUR	147	143	-	4	4	56 SİİRT	99	99	-	-	-
16 BURSA	105	105	-	-	-	57 SİNOP	105	104	-	1	3
17 ÇANAĞKALE	103	101	-	2	2	58 SİVAS	90	89	1	-	-
18 ÇANKIRI	165	165	-	-	-	59 TEKİRDAĞ	115	115	-	-	-
19 ÇORUM	200	199	-	1	-	60 TOKAT	74	74	-	-	-
20 DENİZLİ	102	102	-	-	1	61 TRABZON	121	120	-	1	-
21 DİYARBAKIR	178	176	2	-	12	62 TUNCELİ	113	113	-	-	-
22 EDİRNE	174	172	1	1	2	63 ŞANLIURFA	73	73	-	-	15
23 ELAZIĞ	174	172	-	2	-	64 UŞAK	92	90	-	2	7
24 ERZİNCAN	155	148	2	5	7	65 VAN	88	87	-	1	-

İLLER						İLLER					
	Planlanan Faaliyet Sayısı	Gerçekleştirilen Faaliyet Sayısı	Devam Eden Faaliyet Sayısı	Gerçekleştirilemeyen Faaliyet Sayısı	Program Dışı Gerçekleştirilen Faaliyet Sayısı		Planlanan Faaliyet Sayısı	Gerçekleştirilen Faaliyet Sayısı	Devam Eden Faaliyet Sayısı	Gerçekleştirilemeyen Faaliyet Sayısı	Program Dışı Gerçekleştirilen Faaliyet Sayısı
25 ERZURUM	95	95	-	-	5	66 YOZGAT	69	69	-	-	-
26 ESKİŞEHİR	32	32	-	-	-	67 ZONGULDAK	154	152	-	2	-
27 GAZİANTEP	52	51	-	1	2	68 AKSARAY	56	56	-	-	-
28 GİRESUN	75	73	-	2	-	69 BAYBURT	91	91	-	-	-
29 GÜMÜŞHANE	83	81	-	2	1	70 KARAMAN	49	48	-	1	3
30 HAKKARİ	99	98	1	-	-	71 KIRIKKALE	134	134	-	-	7
31 HATAY	123	120	-	3	-	72 BATMAN	61	61	-	-	-
32 ISPARTA	142	128	-	14	-	73 ŞIRNAK	94	93	-	1	9
33 MERSİN	108	107	-	1	-	74 BARTIN	112	107	1	4	6
34 İSTANBUL	186	184	-	2	21	75 ARDAHAN	72	71	-	1	16
35 İZMİR	124	122	-	2	4	76 IĞDIR	58	58	-	-	-
36 KARS	59	55	-	4	-	77 YALOVA	123	123	-	-	4
37 KASTAMONU	92	86	1	5	7	78 KARABÜK	188	183	-	5	-
38 KAYSERİ	40	39	-	1	6	79 KİLİS	50	50	-	-	5
39 KIRKLARELİ	117	116	1	-	4	80 OSMANİYE	105	103	-	2	-
40 KIRŞEHİR	88	86	-	2	-	81 DÜZCE	110	109	-	1	-
41 KOCAELİ	140	133	-	7	-						
GENEL TOPLAM							9.228	9.103	17	108	260
ORANI %							100	98,65	0,18	1,17	2,81

4.2.3. İlçe Müftülükleri

İlçe müftülüklerinin 2009 yılı çalışma programlarında yer alan ve yıl sonuna kadar gerçekleştirilmesi planlanan faaliyetlerle ilgili olarak il müftülüklerinden alınan program izleme form raporlarının incelenmesinden; 2009 yılında planlanan toplam 54.290 faaliyetten, 52.981'inin (%97.59) gerçekleştirildiği, 1.080'inin (%1.99) gerçekleştirilemediği, 229'unun (%0.42) ise gerçekleştirilmesine devam edildiği tespit edilmiştir. Bu sonuç, ilçe müftülüklerinin çalışma programları çerçevesinde performans

göstergesinin %98 olduğunu göstermektedir. Ancak, 2009 yılı içinde çalışma programlarında yer almayan 1.511 (% 2,78) faaliyet de program dışı olarak gerçekleştirilmiştir. Bu husus göz önünde bulundurulduğu takdirde ise ilçe müftülüklerinin performans oranının daha da yüksek olduğu söylenebilir.

İlçe müftülüklerinin 2009 Yılı Faaliyetlerinin Gerçekleşme Durumu aşağıda tabloda gösterilmiştir.

Tablo 35- İlçe Müftülüklerinin 2009 Yılı Faaliyetlerinin Gerçekleşme Durumu

İLLER	Planlanan Faaliyet Sayısı	Gerçekleştirilen Faaliyet Sayısı	Devam Eden Faaliyet Sayısı	Gerçekleştirilemeyen Faaliyet Sayısı	Program Dışı Gerçekleştirilen Faaliyet Sayısı	İLLER	Planlanan Faaliyet Sayısı	Gerçekleştirilen Faaliyet Sayısı	Devam Eden Faaliyet Sayısı	Gerçekleştirilemeyen Faaliyet Sayısı	Program Dışı Gerçekleştirilen Faaliyet Sayısı
01 ADANA	502	468	19	15	9	42 KONYA	2.451	2.382	-	69	28
02 ADIYAMAN	627	623	-	4	9	43 KÜTAHYA	715	704	-	11	21
03 A.KARAHİSAR	951	940	4	7	24	44 MALATYA	1.021	999	6	16	47
04 AĞRI	453	438	2	13	3	45 MANİSA	1.237	1.223	5	9	38
05 AMASYA	414	407	2	5	54	46 K.MARAŞ	352	348	1	3	8
06 ANKARA	1.539	1.509	9	21	39	47 MARDİN	801	754	-	47	17
07 ANTALYA	1.256	1.229	4	23	50	48 MUĞLA	649	634	2	13	38
08 ARTVİN	718	705	-	13	8	49 MUŞ	261	260	-	1	-
09 AYDIN	1.057	1.050	1	6	35	50 NEVŞEHİR	488	476	-	12	11
10 BALIKESİR	1.505	1.464	1	40	29	51 NİĞDE	238	230	7	1	-
11 BİLECİK	434	424	2	8	1	52 ORDU	1.146	1.127	-	19	16
12 BİNGÖL	359	354	-	5	6	53 RİZE	719	707	1	11	11
13 BİTLİS	297	294	-	3	-	54 SAKARYA	404	392	5	7	35
14 BOLU	474	466	-	8	5	55 SAMSUN	1.315	1.263	19	33	55
15 BURDUR	690	683	1	6	11	56 SİİRT	340	328	1	11	2
16 BURSA	721	682	13	26	9	57 SİNOP	633	626	1	6	10
17 ÇANAKKALE	608	605	-	3	10	58 SİVAS	805	782	1	22	71
18 ÇANKIRI	1.190	1.172	-	18	22	59 TEKİRDAĞ	561	550	-	11	31
19 ÇORUM	534	531	-	3	16	60 TOKAT	552	532	3	17	23
20 DENİZLİ	1.017	1.009	-	8	28	61 TRABZON	704	681	7	16	22
21 DİYARBAKIR	991	952	-	39	70	62 TUNCELİ	402	394	-	8	12
22 EDİRNE	590	573	-	17	24	63 ŞANLIURFA	739	728	3	8	46
23 ELAZIĞ	363	354	-	9	7	64 UŞAK	397	386	-	11	2
24 ERZİNCAN	557	553	-	4	21	65 VAN	690	664	2	24	23
25 ERZURUM	1.286	1.249	-	37	25	66 YOZGAT	621	603	2	16	-
26 ESKİŞEHİR	452	440	-	12	20	67 ZONGULDAK	636	630	1	5	7
27 GAZİANTEP	548	537	2	9	26	68 AKSARAY	357	327	26	4	13
28 GİRESUN	840	823	7	10	2	69 BAYBURT	110	99	11	-	-
29 GÜMÜŞHANE	265	260	-	5	-	70 KARAMAN	235	231	-	4	2
30 HAKKARİ	211	209	2	-	9	71 KIRIKKALE	539	530	4	5	10
31 HATAY	637	623	-	14	19	72 BATMAN	189	182	5	2	2
32 ISPARTA	1.026	1.006	-	20	13	73 ŞIRNAK	449	436	6	7	27
33 MERSİN	755	724	9	22	22	74 BARTIN	123	118	1	4	6
34 İSTANBUL	2.002	1.953	10	39	65	75 ARDAHAN	294	280	-	14	2
35 İZMİR	1.616	1.586	3	27	53	76 IĞDIR	199	199	-	-	-
36 KARS	287	254	2	31	8	77 YALOVA	252	247	-	5	-
37 KASTAMONU	982	951	8	23	13	78 KARABÜK	354	345	-	9	17
38 KAYSERİ	721	710	2	9	29	79 KİLİS	148	148	-	-	-
39 KIRKLARELİ	517	506	1	10	2	80 OSMANİYE	372	358	-	14	5
40 KIRŞEHİR	337	333	-	4	2	81 DÜZCE	489	475	2	12	-
41 KOCAELİ	974	954	3	17	55						
GENEL TOPLAM							54.290	52.981	229	1.080	1.511
ORANI %							100	97.59	0.42	1.99	2,78

5. KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

5.1.Güçlü Alanlar

Alan	İfade
Güçlü Alanlar	Cumhuriyetimizin oluşturduğu ilk devlet kurumlarından biri olması ve günümüzde de Devlet Teşkilatı içinde yer alması
	Merkez, taşra ve yurt dışı olmak üzere geniş bir teşkilat yapısına ve görev alanına sahip olması
	Faaliyet gösterdiği alanda tek resmî kurum olması, toplumun çok büyük bir kesimi tarafından alanın otoritesi olarak kabul edilmiş olması
	Siyasî düşünüş, görüş ve oluşumlar dışında kalarak din hizmeti sunmasının hukukî güvence altına alınmış olması
	Başkanlığımız personelinin yurt dışı hizmetleri yoluyla yeterlik düzeylerinin artması
	Toplumun ortak değeri olan din alanında hizmet sunuyor olması
	Toplumun saygı ve desteğini kazanmış olmasından dolayı, çalışanların moral ve motivasyonunun artması
	Başkanlığımız personelinin eğitim seviyesinin her geçen gün daha da yükseliyor olması
	Personele yönelik hizmet içi eğitim merkezlerinin olması
	Vaaz ve hutbeler aracılığıyla geniş kitlelere sürekli ulaşıyor olması
	Cami dışı din hizmetlerinin gelişmesi sonucunda daha geniş halk kitlelerine ulaşma imkânının olması
	Toplumda Diyanet İşleri Başkanlığı yayınlarına güven duyulması
	Yayınlar yolu ile personelle ve toplumla iyi bir iletişim kurulması
	Tarihten gelen kurumsal birikim ve tecrübeye sahip olunması

5.2.Zayıf (Gelişmeye Açık) Alanlar

Alan	İfade
Zayıf Alanlar (Gelişmeye Açık Alanlar)	Bayanlara din hizmeti sunacak yeterli sayıda ve nitelikte bayan personelin olmaması
	Bütçe imkânlarının kısıtlı olması, bütçenin tamamına yakınının sadece personel giderlerini karşılıyor olması
	Bazı bölgelerde görev yapan personelin lojman imkânlarının olmaması
	Personel özlük ve malî haklarının yetersizliği nedeniyle bazı hizmet alanlarında kalifiye eleman eksikliğinin olması
	Personelin ve ailelerinin istifade edebileceği sosyal tesislerin olmaması
	Dinî tesislerin yönetiminden ve denetiminden sorumlu olduğu halde mülkiyetlerinin farklı özel ve tüzel kişilere ait olması
	Dinî tesislerin yapımı ve onarımında yetkili olunmaması
	Her camide kadro ve Diyanet İşleri Başkanlığı görevlisinin bulunmaması
	Performans yönetim sisteminin henüz tam yerleşmemiş olması
	Yeteri kadar ödenek ayrılmaması nedeni ile hizmet içi eğitimin olması gereken nicelikte yapılamaması

5.3.Fırsatlar

Alan	İfade
Fırsatlar	Kitle iletişim araçlarından yararlanma imkânının olması
	İlahiyat fakültelerinin ilmî birikim ve desteğinden yararlanabilme imkânının bulunması
	Dinin dünyada yükselen değer olması
	Birçok toplumsal sorunun çözümünde resmî kurumların ve sivil toplum örgütlerinin Diyanet İşleri Başkanlığı ile iş birliği yapmak istemesi
	AB'ye üyelik sürecinde İslam dinini dünyaya daha iyi anlatabilme imkânının olması
	Dinî gün, gece ve haftaların toplumla daha güçlü iletişim kurulması açısından bir imkân olması
	Halkın eğitim seviyesinin yükseliyor olması
	Toplumda bid'at ve hurafelerle mücadele hususunda istek bulunması
	Türk dünyası, Kafkaslar ve Balkanlarda din hizmetleri alanında talebin olması
	Halkımızın dinî ve hayrî hizmetlere gönüllü katkılarının olması
	Eğitim alanında yeni teori, metot ve teknolojilerin ortaya çıkması
	Hizmet sunduğu ve hizmet aldığı resmî ve özel paydaşlarının olması

5.4.Tehditler (Kurumun kontrolü dışında gerçekleşen olumsuzluklar, dezavantajlar)

Alan	İfade
Tehditler (Kurumun kontrolü dışında gerçekleşen olumsuzluklar, dezavantajlar)	İslam dini çerçevesi içindeki farklı görüş ve yorumlardan bazılarının ayrı bir din gibi gösterilmesi yönünde faaliyetlerin mevcudiyeti
	Dış dünyada “İslam”, “Müslüman” ve “İslam Peygamberi” hakkında olumsuz imaj oluşturulmaya çalışılması
	Başkanlığımızın personel kaynağı olan imam-hatip lisesi ve ilahiyat fakültesi mezunlarının meslekî bilgi ve beceri bakımından takviyeye ihtiyaçlarının olması, bunun da hizmetiçi eğitim için ayrıca kaynak gerektirmesi
	Yeterli bir teşkilat yasaasının bulunmaması
	Millî birlik ve dinî bütünlüğümüzü olumsuz etkileyen yıkıcı ve bölücü faaliyetlerin olması
	Din ve aile değerlerini yıpratmaya yönelik yayınlar

5.5.Değerlendirme

Başkanlığımızın üstünlüklerinin ve zayıflıklarının bir kısmı dış kaynaklı, bir kısmı ise iç kaynaklı faktörlerden oluşmaktadır.

Dış kaynaklı üstünlüklerimizin ve zayıflıklarımızın bir kısmını değiştirme ve geliştirme imkânımız sınırlıdır. Bu durum, bazı olumlu ve olumsuz sonuçları da beraberinde getirmektedir.

Çok geniş bir coğrafyada vatandaş, dindaş ve soydaşlarımız, hatta bütün insanlık için oldukça önemli ve hassas bir alanda hizmet veriyor olmamızın, sorumluluğumuzu artırdığının kurumsal bilinci içindeyiz. Bu bilinçle, mevcut üstünlüklerimizi ve avantajlarımızı geliştirmek ve pekiştirmek, zayıflık ve eksikliklerimizi de telafi etmek için, Başkanından hizmetlisine varıncaya kadar bütün personelimiz, mesai mefhumu gözetmeden yoğun bir çalışma içindedir. Bu çalışmalarımız, maddî ve manevî bütün imkânlarımız seferber edilerek, çağdaş hizmet anlayışı ile her geçen gün yükselen bir trendle devam etmektedir.

Başkanlığımızı diğer kamu kurumlarından ayıran en önemli özellik; hizmet ve faaliyetlerin yasal

bir zorunluluktan ziyade, gönüllülük ilkesi ile yürütülüyor olması, personelimizin büyük çoğunluğunun buna inanıyor olması, vatandaşlarımızın dinî ve manevî ihtiyaçlarına ve sorunlarına karşılıksız cevap veriyor olmalarından manevî haz ve zevk duymalarıdır. Bu durum; üstün yanlarımızı artırmak ve zayıf yanlarımızı asgariye indirmek suretiyle, Kurumumuzu bulunduğu noktadan daha yükseklerle taşıma yönünde bizi ümitli kılmaktadır.

Nüfusumuzun yarısından fazlasını bayanların oluşturduğu gerçeğinden hareketle, Başkanlığımız; bayanların dinî konulardaki soru ve sorunlarını daha rahat ortamlarda aktarabilmelerini sağlayabilmeleri için, bayan din görevlileri ve müftülüklerimizdeki aile irşat ve rehberlik bürolarının nicelik ve nitelik bakımından artırılmasına özel önem vermektedir.

Hizmetlerimizi yerine getirirken karşılaştığımız en önemli sorunlarımızdan biri de, kısıtlı bütçe imkânlarıdır. Geniş bir coğrafyada 100.000 dolayında personelle, yasal görevlerimizi tam

anlamıyla ifa edebilmemiz için, güçlü malî kaynaklara sahip olmamız gerekmektedir. Bu itibarla, hizmetlerimizi etkili bir şekilde sunabilmemiz için, bütçeden Başkanlığımıza

ayrılan kaynakların imkânlar nispetinde artırılmasının, Başkanlığımızın karşılaştığı olumsuzlukları azaltacağı inancındayız.

5.6.Öneri ve Tedbirler

- 22.06.1965 tarih ve 633 sayılı "*Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun*" ile Başkanlığımız bugünkü teşkilat yapısına kavuşmuştur. Ancak, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile çeşitli Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnameler, 633 sayılı Kanunun bazı maddelerini hükümsüz kılmıştır. Diyanet İşleri Başkanlığı Teşkilat Kanunu'nun yürürlükte kalan maddeleri ise, gerek Başkanlığın bugünkü teşkilat yapısına ve gerekse yürüttüğü hizmetlere cevap veremez durumdadır.
- Bu nedenle, Başkanlığımızca hazırlanan ve Başbakanlıkça TBMM Başkanlığına sunulan yeni Teşkilat Kanunu Taslağı'nın bir an evvel yasalaştırılmasının, oluşan olumsuzlukları gidereceği kanaatindeyiz.
- Başkanlığımız bütçesine bakıldığında rakamsal olarak kamu kuruluşları içerisinde ciddi bir büyüklüğe sahip olmakla birlikte, bütçenin % 90.24 ünün personel giderlerine harcanması, sadece % 9.76 lık bölümünün mal ve hizmet alımları ile yatırım giderlerine ayrılmış olması, hizmetlerimizi istenen düzeyde yerine getirmeyi zorlaştırmaktadır. Bu itibarla, olumsuzlukların giderilmesi için, bütçemizdeki mal ve hizmet alımları ile yatırım kalemlerinde artış yapılmalıdır.
- İbadet yerlerinin yönetimi görevi, yasal olarak Başkanlığımızın uhdesindedir. Ancak cami, mescit ve bunların müstemilatı ile Kur'ân kurslarının mülkiyeti farklı özel ve tüzel kişilere aittir. Bu durum, hukuken sorumlu olduğumuz ibadethanelerin yönetiminde, Başkanlığımızın ciddi sorunlarla karşılaşmasına neden olmaktadır. Bu itibarla, Başkanlığımıza bu yönde yetki verecek yasal düzenlemeler yapılmalıdır.
- Ülke genelinde yeni inşa edilen ve yıllar önce inşa edildiği halde kadro verilemeyen binlerce cami ve mescit bulunmaktadır. Buralarda kurum dışı oluşumların önlenmesi ve din hizmetlerinin tek elden ve devlet güvencesi altında yürütülebilmesi için kadrosu olmayan camilere yeteri kadar kadro sağlanması gerekmektedir.
- Cami görevlileri (imam-hatip ve müezzin-kayyımlar), herhangi bir mesai sınırlaması olmadan vatandaşlarımızla yüz yüze din hizmeti sunmaktadır. Bu itibarla, görev yaptıkları camilerin yanında sürekli vatandaşla iç içe olmaları gerekmektedir. Bu nedenle, başta kiraların yüksek olduğu büyükşehirler olmak üzere lojmanı olmayan camilerimize görevli lojmanları inşa edilmesi için, bütçeye ödenek konulmalıdır.
- Nüfusumuzun yarısından fazlasını oluşturan bayanların dinî konulardaki soru ve sorunlarını daha rahat ortamlarda aktarabilmelerini sağlayabilmek için, bayan din görevlisi ve müftülüklerimizdeki aile bürolarının sayısı artırılmalı ve buralarda daha nitelikli ve donanımlı personel görevlendirilmelidir.
- Kaliteli din hizmeti sunmanın, iyi yetişmiş kalifiye personel istihdamıyla mümkün olabileceği izahtan varestedir. Başkanlığımızın bundan böyle, tamamen

İlahiyat fakültesi mezunları istihdam etmesi gerekmektedir. Bu nedenle söz konusu fakültelerin kontenjanları bu ihtiyaç dikkate alınarak belirlenmeli ve program geliştirme çalışmalarında din hizmetleri alanının ihtiyaçları

gözetilmelidir. Bu bağlamda, Başkanlığımızın hizmet içi eğitim faaliyetlerini nicelik ve nitelik itibari ile daha da geliştirmesi için eğitim ödenekleri artırılmalıdır.

6. EKLER

Ek: 1

6.1.Mali Hizmetler Birim Yöneticisinin Güvence Beyanı**MALİ HİZMETLER BİRİM YÖNETİCİSİNİN GÜVENCE BEYANI**

Mali hizmetler birim yöneticisi olarak yetkim dâhilinde, Bu idarede, faaliyetlerin malî yönetim ve kontrol mevzuatı ile diğer mevzuata uygun olarak yürütüldüğünü, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını temin etmek üzere iç kontrol süreçlerinin işletildiğini, izlendiğini ve gerekli tedbirlerin alınması için düşünce ve önerilerimin zamanında üst yöneticiye raporlandığını beyan ederim.

İdaremizin 2009 yılı Faaliyet Raporunun "Malî Bilgiler" bölümünde yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu teyit ederim. ANKARA, 30.04.2010

Hasan DEMİRBAĞ

Strateji Geliştirme Daire Başkanı

6.2.Üst Yönetici İç Kontrol Güvence Beyanı

ÜST YÖNETİCİ İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI

Üst yönetici olarak yetkim dâhilinde,

Bu raporda yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu beyan ederim.

Bu raporda açıklanan faaliyetler için bütçe ile tahsis edilmiş kaynakların, planlanmış amaçlar doğrultusunda ve iyi malî yönetim ilkelerine uygun olarak kullanıldığını ve iç kontrol sisteminin işlemlerin yasalık ve düzenliliğine ilişkin yeterli güvenceyi sağladığını bildiririm.

Bu güvence, üst yönetici olarak sahip olduğum bilgi ve değerlendirmeler, iç kontroller, iç denetçi raporları ile Sayıştay raporları gibi bilgim dâhilindeki hususlara dayanmaktadır.

Burada raporlanmayan, idarenin menfaatlerine zarar veren herhangi bir husus hakkında bilgim olmadığını beyan ederim.
ANKARA, 30.04.2010

Prof. Dr. Ali BARDAKOĞLU

Diyanet İşleri Başkanı